Programska oprema COBISS3

Opis dopuna u segmentu Pozajmica

Opis dopuna od verzije V13.0 dalje

V13.0, 16–17. septembar 2023.

- Kod veze COBISS – SAP od sada u zavisnosti od načina plaćanja računa podaci se prenose na konto za gotovinska i konto za negotovinska plaćanja. U bibliotekama kod kojih je uključena ova mogućnost kod stavke cenovnika dodat je novi atribut **Konto negotovinskih plaćanja** za upis odgovarajućeg broja tog konta, a atribut **Prethodni konto** promenjen je u **Konto gotovinskih plaćanja**.
- Prilikom uvida u arhivirane račune, stornirane račune i knjižna odobrenja preko sadržaja prikazanog računa u obliku vodenog žiga ispisuje se tekst *NIJE ZA ŠTAMPANJE.* Ako za člana ili za interne potrebe želimo da pripremimo novi ispis ovih dokumenata, koristimo metodu **Pripremi kopiju**.
- Kod računa koji su delimično plaćeni, a ostatak duga je otpisan, više ne može da se pripremi knjižno odobrenje ili da se stornira plaćanje računa.
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje od sada se prilikom rezervacije međuodeljenski pozajmljene građe preko COBISS+ ova rezervacija uvek evidentira u odeljenju u kojem se građa trenutno nalazi, tj. u posluženom odeljenju (čak i ako će građa biti preuzeta u matičnom odeljenju).
- Promena prilikom obrade rezervacija zauzete građe u bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje: građa koja je međuodeljenski pozajmljena i koja je u posluženom odeljenju pozajmljena članu prilikom evidentiranja vraćanja u posluženom odeljenju automatski (bez potrvrđivanja) se dodeljuje članu sa rezervacijom u matičnom odeljenju, čak iako je ta građa rezervisana u posluženom odeljenju. Ako je građa rezervisana samo u posluženom odeljenju, primerak koji vraćamo u posluženom odeljenju automatski (bez potvrđivanja) se dodeljuje članu sa rezervacijom u posluženom odeljenju.
- Ako biblioteka naplaćuje trošak za preuzimanje građe na drugoj lokaciji, ovaj se trošak ne obračunava ako član preko COBISS+ rezerviše međuodeljenski pozajmljen primerak građe koji je u posluženom odeljenju slobodan i ako prilikom rezervacije izabere mesto za preuzimanje u posluženom odeljenju ili u matičnom odeljenju građe.
- U bibliotekama sa mestima za preuzimanje pripremamo rešenje u vezi sa mogućnošću rezervacije paketomata preko COBISS+ za vraćanje građe. U tu svrhu u COBISS3 kod klase **Paketomat** već smo dodali novi atribut **Vrsta rezervacije paketomata** za izbor vrste rezervacije paketomata (rezervacija paketomata za

preuzimanje ili za vraćanje građe) i na odgovarajući način promenili vrednost u šifrarniku statusa dostave u paketomat.

- Ograničenje *Onemogućeno produženje* kod člana više ne onemogućava pozajmicu e-knjiga.
- Kod biblioteka u kojima je uključena kontrola usklađenosti adresa sa Registrom Geodetske uprave prilikom unosa nove poštanske adrese promenjen je način proveravanja i pomoći. U prozoru **Spisak** umesto polja za unos **Automatsko dopunjavanje poštanske adrese** dodato je novo dugme **Pomoć pri unosu adrese** u prozor **Poštanska adresa**. U novom prozoru za pomoć prilikom unosa poštanskog broja, mesta ili ulice na padajućem spisku nude se vrednosti koje se podudaraju i u kojima možemo da izaberemo odgovarajuću vrednost. Nakon klika na dugme **Potvrdi** podaci, ako su usklađeni sa Registrom Geodetske uprave, prenose se u prozor **Poštanska adresa** u kojem odredimo upotrebu i vrstu adrese, a potom pohranimo podatke. Iz prozora **Poštanska adresa** povučeno je dugme **Proveri podatke** jer se kontrola usklađenosti izvodi prilikom klika na dugme **U redu**. Prilikom unosa adrese van Slovenije upisujemo i državu poštanske adrese da se kontrola usklađenosti ne bi izvela.
- Prilikom promene broja članske karte dodat je prozor s upozorenjem u kojem promena treba da se potvrdi.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-CG-11: Obaveštenje o isteku roka pozajmice za građu svih odeljenja (pošta)*. Ispis omogućava pripremu obaveštenja članovima sa spiskom građe kojoj je, odnosno kojoj će isteći rok pozajmice. Obaveštenja namenjena štampanju pripremaju se za građu svih odeljenja biblioteke.
- Članovi sa evidentiranom građom na ispisu *POZ-CG-01: Članovi sa evidetiranom građom* od sada su sortirani prema prezimenu.
- Popravke:
  - kod ispisa sadržaja poruke pri pokušaju stornacije negotovinskog plaćanja van biblioteke;
  - kod postupka evidentiranja podmirivanja potraživanja kod nečlana ako račun nije fiskalizovan kod Finansijske uprave;
  - kod ispisa podataka na storniranom računu za nečlana;
  - kod ispisa podataka u prozoru **Izbor sveski** prilikom vraćanja serijske publikacije upisom inventarskog broja bez oznake sveske;
  - kod ažuriranja datuma poslednje posete člana prilikom pozajmice e-knjige;
  - kod ispisa *Stalne rezervacije kod člana*;
  - kod ispisa podataka u editoru **Zauzeta građa** i kod uvida u stanje građe koja je u cirkulaciji.

V12.1.8, 22. juni 2023.

- Ako je u COBISS+ izabran engleski jezik interfejsa, mesta za preuzimanje ispisuju se na engleskom jeziku.
- Popravka kod brzine zaključivanja blagajne.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V12.1.7, 12. juni 2023.

- Popravka kod vraćanja građe koja je zadržana u odeljenju (status *B – zadržano*).

V12.1.6, 10. juni 2023.

- Popravka kod vraćanja kompleta i postavljanja zaštite ako biblioteka koristi RFID.

V12.1.5, 20. maj 2023.

- U bibliotekama s odeljenjima u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje i parametar za programsko evidentiranje vraćanja sa zadrškom kod posluženog odeljenja (status *B – zadržano*) od sada se programski evidentira i ako u posluženom odeljenju izbrišemo rezervaciju građe koja je kod člana već pripremljena za preuzimanje (status *W*) kada za tu građu ne postoje dodatne rezervacije ni u posluženom ni u matičnom odeljenju.
- Popravke:
  - kod evidentiranja pozajmice na knjigomatu (pozajmica istog primerka evidentirana je više puta);
  - kod ispisa podataka o kompletu prilikom dodeljivanja rezervisanog kompleta koji je uslovno dostupan;
  - kod slanja poruke za podešavanje zaboravljene lozinke za Moju biblioteku (ako je kod člana upisana ista e-adresa u adresama i podacima za e-obaveštavanje).

V12.1.4, 20. april 2023.

- Izmena zakona o fiskalizaciji računa ponovo uvodi obavezu uručivanja računa, stoga je u blagajni u segmentu COBISS3/Pozajmica ponovo omogućeno automatsko štampanje računa, stornacija i knjižnih odobrenja.
- U klasi **Stanje blagajne** dodata je nova metoda **Pripremi spisak negotovinskih plaćanja van biblioteke**. Metoda omogućava da za izabrani period pripremimo spisak koji sadrži zbirne i detaljne podatke o plaćanjima ove vrste (npr. prikaz po odeljenjima evidentiranja, po korisničkim imenima, po vrstama usluge itd.). Ova funkcionalnost zamenjuje opciju pripreme spiska negotovinskih plaćanja van biblioteke koji je do sada bio na raspolaganju prilikom zaključivanja blagajne izvođenjem postupka proveravanja stanja blagajne.
- Popravke:
  - kod otkazivanja postupka podmirivanja potraživanja za nečlana;
  - kod kreiranja novog popusta – podrazumevana vrednost kod **Važi svake godine** je prazna.

V12.1.3, 6. april 2023

- U bibliotekama koje koriste poresku blagajnu namenski digitalni sertifikat koji biblioteka koristi u svrhu identifikacije i za elektronsko potpisivanje u postupku

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

potvrđivanja računa mora da bude pohranjen u direktorijumu C:*Cobiss3Files**cert.* Iz ovog direktorijuma se potom instalira prema odgovarajućem postupku.

- Popravke:
  - kod otkazivanja postupka podmirivanja potraživanja za nečlana;
  - kod vraćanja uslovno dostupne građe koja je rezervisana;
  - kod vraćanja građe koja je pozajmljena za čitaonicu.

V12.1.2, 1. april 2023.

- Promene i dopune kod postupka zaključivanja blagajne:
  - kod izračuna stanja blagajne od sada se uvažavaju stvarna plaćanja računa. Ako član ne plati račun u celosti, stanje blagajne se povećava za stvari iznos plaćanja i ne više za iznos računa. Kada član bude podmirio ostatak duga, stanje blagajne će se povećati za iznos plaćanog duga.
  - u prozoru **Zaključivanje blagajne – nezaključene blagajne** dugme **Proveri račune** preimenovano je u **Proveri**.
  - pripremljen je novi ispis *POZ-BP-35: Blagajnički prilog* koji se priprema prilikom postupka zaključivanja blagajne (mogućnost **Proveri** i mogućnost **Zaključi**). Ispis se sastoji od dva obrasca: u prvom se ispisuju zbirni podaci o blagajničkim transakcijama (npr. pregled plaćanja po načinu plaćanja, po vrstama blagajničkih transakcija, po vrstama usluga/potraživanja itd.), a u drugom obrascu ispisuju se analitički podaci o tim transakcijama.
  - za izabranu blagajnu novom metodom objekta **Stanje blagajne / Izveštaj o stanju blagajne** možete bilo kada da pripremite ispis *POZ-BP-35: Blagajnički prilog.*
  - Ispis *POZ-BP-35: Blagajnički prilog* koji se u postupku zaključivanja blagajne do sada pripremao na pojedinačnoj blagajni može i dalje da se pripremi metodom **Odštampaj** ili **Pošalji**. U naziv ispisa dodata je oznaka da je važio do V12.1.2 (april 2023. godine). Ispis je upotrebljiv samo na blagajnama koje su zaključene do instalacije COBISS3 V12.1.2.
- U bibliotekama sa mestima za preuzimanje u kojima nije uključena veza sa aplikacijom proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki Direct4Me, prilikom izbora mesta za preuzimanje vrste *preuzimanje građe u paketomatu* (prilikom rezervacije građe preko COBISS+ i prilikom promene mesta za preuzimanje kod evidentirane rezervacije člana) od sada se više ne kontroliše da li je kod podataka o članu za e-obaveštavanje unet broj mobilnog telefona.
- Prilikom upisa novog člana dodato je upozorenje ako napustimo prozor **Član** klikom na **Zatvori** ili **X**.
- Popravke:
  - kod upisa e-adrese metodom **Upis/ažuriranje podataka o članovima – školske biblioteke**;
  - kod vraćanja građe koja je rezervisana i ima status *4 – u reviziji* u drugom odeljenju;
  - kod pozajmice primerka sa oznakom dela u polju 996/997dx;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod pripreme ispisa *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima)* za serijske publikacije;
- kod sadržaja signalne poruke o skorašnjoj opomeni.

V12.1.1, 11. mart 2023.

- Popravke:
  - kod evidentiranja blagajničke transakcije u slučaju negotovinskog plaćanja van biblioteke;
  - kod sortiranja podataka na spiskovima.

V12.1, 4–5. mart 2023.

- Dodata je mogućnost otpisa dugovanja.
- Dopunjen je postupak paketnog brisanja neaktivnih članova:
  - ako je kod člana evidentirano dugovanje zbog delimičnog plaćanja računa, član neće biti izbrisan,
  - u prozoru sa kratkom statistikom brisanja ispisuje se **Broj neaktivnih članova koji neće biti izbrisani jer imaju nepodmireno dugovanje zbog delimičnog plaćanja računa**,
  - spisak članova koji u postupku brisanja neće biti izbrisani zbog nepodmirenih potraživanja prema biblioteci dopunjen je spiskom članova sa dugovanjima.
- Prilikom plaćanja duga koji je nastao usled delimičnog plaćanja računa možemo izabrati način plaćanja.
- U bibliotekama u kojima je uključena mogućnost korišćenja RFID čitača i koje imaju i bibliobus, za potrebe očitavanja građe čitačem u prozoru **Evidentiranje protoka građe u bibliobus i iz njega** dodato je dugme **Očitaj RFID**.
- Ispis *POZ-G-12: Slobodna građa u posluženom odeljenju* dopunjen je podatkom o posluženom odeljenju.
- Popravke:
  - kod uvažavanja ograničenja broja produženja roka pozajmice telefonskim automatom;
  - kod evidentiranja odeljenja transakcije za transakcije u Mojoj biblioteci;
  - kod pristupa ispisima koji se programski pohranjuju prilikom izvođenja nekih postupaka;
  - kod prenosa građe u bibliobus.

V12.0.5, 4. februar 2023.

- Popravke:
  - kod rezervacije građe na osnovu izabranog bibliografskog zapisa u prozoru **Katalog** ako je u biblioteci pozajmica organizovana po odeljenjima i ako je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod evidentiranja vraćanja građe u drugom odeljenju i kod evidentiranja vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju i dodeli građe članu sa rezervacijom u matičnom odeljenju ako je u matičnom odeljenju zauzeta građa rezervisana pre uključivanja mesta za preuzimanje;
- kod brisanja opomene za građu u kompletu ako biblioteka dozvoljava produženje roka pozajmice za građu sa opomenom;
- kod dodeljivanja građe za preuzimanje članu u matičnom odeljenju ako je građa pre toga vraćena u drugo odeljenje (važi za biblioteke sa mestima za preuzimanje);
- kod evidentiranja odeljenja transakcije prilikom plaćanja duga koji je nastao delimičnim plaćanjem računa;
- kod pretraživanja po atributu **Br. poseta godišnje (POZ).**

V12.0.4, 14. januar 2023.

- Popravka kod pretraživanja građe u postupcima pozajmice ako se po inventarskom broju pretražuje sa * (asteriskom).

V12.0.3, 21. decembar 2022.

- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje i koje omogućavaju preuzimanje građe u paketomatu, promenjena je struktura broja za praćenje (klasa **Paketomat**).

V12.0.2, 19. decembar 2022.

- Popravka kod vraćanja građe u drugom odeljenju ako je ta građa rezervisana u matičnom odeljenju i ako će tamo biti preuzeta (u bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje).

V12.0, 10.–11. decembar 2022.

- U Mojoj biblioteci u retrospektivi pozajmica ispisuje se i građa koja je pozajmljena za čitaonicu. Pozajmice za čitaonicu uvažavaju se i prilikom izračunavanja broja pozajmica za pojedinačni naslov građe u uzajamnoj bibliografsko-kataloškoj bazi podataka.
- Promenjena je tehnologija na kojoj se zasniva rad referentne baze studenata.
- Evidentiranje transakcija u pozajmici dopunjeno je podacima o vrsti mesta za preuzimanje i datumu preuzimanja građe. S evidentiranjem novih podataka u transakcionoj datoteci počeće se nakon instalacije verzije V12.0, a podaci se neće dodavati retroaktivno. Upotreba novih podataka:
  - prilikom upotrebe alata za izvoz podataka moći će da se izaberu na spisku atributa za ispis, a na osnovu tih podataka moći će takođe da se zadaju upiti,

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - prilikom pripreme ispisa statistika kod kojih se otvara pretraživač transakcija ovi podaci su dodati na spisak polja za pretraživanje.

- U bibliotekama koje obračunavaju penale na osnovu podešavanja kalendara od sada u kalendaru može se označiti dan kada se penali ne obračunavaju iako je biblioteka, odnosno odeljenje otvoreno. Postupak je sličan podešavanju uvažavanja dana kada je biblioteka, odnosno odeljenje zatvoreno, a penali se obračunavaju. Tako podešeni dani označeni su u kalendaru **zelenim okvirom** i vide se samo kod mogućnosti **PENALI**.
- Dodata je mogućnost rezervacije građe za članove kod kojih je postavljeno ograničenje *Zabrana pozajmice van biblioteke*. Mogućnost se uključuje na zahtev biblioteke posebnim parametrom. Ako je parametar uključen, član može da rezerviše građu u Mojoj biblioteci i da je nakon preuzimanja pozajmi za čitaonicu.
- Popravke:
  - kod metode **Član / Promeni odeljenje škole** prilikom pohranjivanja tabele za prenos;
  - kod strukture naziva datoteke koja nastaje prilikom upotrebe metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – izvoz**;
  - teksta kod metode **Član / Upis/ažuriranje podataka o članovima – školske biblioteke**;
  - promenjen je sadržaj teksta koji se ispisuje prilikom rada s članovima u prinudnoj naplati;
  - kod kreiranja stavki računa u slučaju plaćanja preko interneta;
  - podrazumevane vrednosti teksta varijable u obaveštenju članu o dostavljanju građe na kućnu adresu;
  - kod programskog evidentiranja vraćanja sa zadrškom (status *B – zadržano*) kada u posluženom odeljenju kod člana evidentiramo građu za koju ne postoje dodatne rezervacije ni u posluženom ni u matičnom odeljenju;
  - kod ispisa datuma dodele rezervisane građe članu u prozoru **Uvid u stanje građe**;
  - kod pozajmice građe preko knjigomata;
  - kod obrade rezervacije slobodne građe (kod metode **Građa ne postoji**);
  - kod obrade rezervacije slobodne građe (kod metode **Na mesto za preuz.**);
  - kod evidentiranja vraćanja kompleta koji član vraća u drugom odeljenju ako u matičnom odeljenju postoji rezervacija, a član s rezervacijom će preuzeti komplet u matičnom odeljenju;
  - kod unosa uslova *cirSta* (status u pozajmici) kod mesta za preuzimanje (u bibliotekama kod kojih je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje);
  - kod ispisa iznosa negotovinskog plaćanja na računu;
  - kod ispisa datuma u obaveštenjima koja se šalju e-poštom;
  - kod izbora primerka koji je najdostupniji za pozajmicu prilikom rezervacije u COBISS+ uvažava se i stepen dostupnosti (996p) i ograničenje dostupnosti (996u);
  - promena kod sistemskog teksta na kraju e-obaveštenja.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V11.0.4, 24. oktobar 2022.

- Popravka kod obrade rezervacije slobodne građe (kod metode **Na mesto za preuz.**) ako je u biblioteci uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje i ako će građa biti preuzeta u drugoj jedinici.

V11.0.3, 22. oktober 2022

- U bibliotekama kod kojih je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje u tabeli s evidentiranim primercima građe koju otvaramo kod člana (u prozoru **Građa domaće biblioteke** ili izborom relacije **Građa domaće biblioteke**), prikaz "Pregled evidentirane građe po svim odeljenjima" dopunjen je aributima **Status rezervacije, Oznaka mesta za obradu rezervacija** i **Oznaka mesta za preuzimanje građe.**
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje i koje omogućavaju i preuzimanje građe u paketomatu, posebnim parametrom može se omogućiti da se prilikom obrade rezervacije slobodne građe kod koje je kao mesto za preuzimanje određeno mesto za preuzimanje vrste *preuzimanje građe u paketomatu* izvodi programska kontrola koja utiče na izvođenje metoda **Na mesto za preuz.** i **Za preuzimanje**. Metodu **Na mesto za preuz.** možemo da izvedemo samo prilikom rezervacije sa statusom *obrađena,* kada je za člana već rezervisan paketomat u kojem će preuzeti građu. Metodu **Za preuzimanje** ne možemo izvesti ni u kom slučaju, jer se programski izvodi ubacivanjem građe u paketomat.
- Popravke:
  - kod rezervacije slobodne građe preko COBISS+ u bibliotekama kod kojih nije uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje, a omogućavaju prioritetne rezervacije;
  - kod pripreme referentne baze studenata;
  - promena teksta prilikom delimičnog plaćanja računa.

V11.0.2, 10. oktobar 2022.

- Popravke:
  - kod otkazivanja pripreme knjižnog odobrenja;
  - kod rezervacije uslovno dostupne građe preko COBISS+;
  - promena teksta prilikom dostignutog ograničenja broja rezervacija kod člana.

V11.0.1, 15. oktobar 2022.

- Popravka kod kreiranja referentne baze članova ako se u prezimenu ili imenu člana nalazi apostrof.

V11.0, 8.–9. oktobar 2022.

- **Delimično podmirivanje potraživanja**

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Delimično podmirivanje potraživanja, koje je do sada bilo dostupno i koje je omogućavalo članu da plati samo deo evidentiranog potraživanja, zamenili smo mogućnošću delimičnog plaćanja računa. Ako član jedno ili više izabranih potraživanja ne bude u celosti platio, prilikom delimičnog plaćanja:

- izdaće se račun za sva izabrana potraživanja u celosti,
- zavešće se transakcija podmirivanja potraživanja u celosti za sva izabrana potraživanja,
- podaci za kompletan račun biće poslati za poresko potvrđivanje računa Finansijskoj upravi.

Iznos računa koji neće biti plaćen izračunaće se na osnovu iznosa koji ćemo upisati u pozoru **Podmirivanje potraživanja** u polje **Iznos za podmirivanje** i programski će se zapisati u klasu **Delimično plaćeni računi** u kojoj se mogu pratiti podaci o tome koji računi nisu u celosti plaćeni. Prilikom delimičnog plaćanja pripremiće se i ispis listića s podacima o računu koji je delimično plaćen. Kada član bude platio ostatak iznosa računa, to plaćanje će se evidentirati u klasi **Delimično plaćeni računi – podmireni**, a pripremiće se i ispis listića s podacima o plaćanju ostatka duga.

Podaci o računima koji nisu plaćeni u celosti vide se u blagajni člana u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** u koji je dodata tabela **Ostatak duga nakon delimičnog plaćanja računa**. Kada član plati ostatak duga, to evidentiramo u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** klikom na dugme **Plati dug.**

Ispis podataka o delimično plaćenim računima i plaćanju duga po osnovu delimičnog plaćanja računa uključen je u ispise u oblasti blagajničkog poslovanja. Pripremljeni su i novi ispisi koji omogućavaju pripremu spiska delimično plaćenih računa i spiska uplata dugova, a podaci o tim događajima mogu se takođe pretraživati.

Evidentirani ostaci duga nastali usled delimičnog plaćanja računa ne uvažavaju se kod važećih ograničenja koja se primenjuju za neplaćena potraživanja pri korišćenju usluga biblioteke.

Za promenu smo se odlučili zbog grešaka koje su nastajale usled zaokruživanja pri preračunavanju broja jedinica usluga, odnosno potraživanja koja su ostala evidentirana nakon delimičnog plaćanja. Za pripremu rešenja oslonili smo se na prakse preduzeća i drugih ustanova prilikom izdavanja računa za situacije ove vrste.

- **Unos podataka o kontima potraživanja, prihoda, blagajne i PDV-a**

  COBISS3 predstavlja pomoćnu računovodstvenu evidenciju, stoga je za potrebe knjiženja podataka i praćenja događaja u blagajni omogućen unos podataka o kontima:

  - u lokalnom šifrarniku *Konta PDV (CODE 330)* upisujemo konta na koja se knjiži PDV po pojedinačnim stopama PDV-a,
  - u lokalnom šifrarniku *Konta blagajne (CODE 331)* upisujemo konta na koja se knjiže uplate u blagajni s obzirom na način plaćanja,
  - konto potraživanja i konto prihoda određujemo u cenovniku za svaku stavku cenovnika.

  Ako biblioteka ne upiše podatke o kontima, u ispisima i pregledima potraživanja neće moći da sortira i prikazuje podatke po kontima (npr. na ispisu naloga za knjiženje, spisku otpisanih potraživanja itd.).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- **Izračun stanja potraživanja**
  Kod mogućnosti **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** u klasi **Transakcija** dodate su dve nove mogućnosti:
  - **Obračun potraživanja**
  - **Obračun stanja potraživanja na dan**

  Pre nego što upotrebimo neku od ovih metoda, obavezno moramo da upišemo podatke o kontima blagajne, PDV-a, potraživanja i prihoda.
  Obe metode trenutno omogućavaju izračunavanje stanja na kontima potraživanja, prihoda, PDV-a i blagajne. Prilikom izvođenja metode **Obračun potraživanja** izračunava se stanje potraživanja u trenutku izvođenja te metode, a istovremeno se evidentira i nova transakcija *15 – obračun potraživanja.* Ovu blagajničku transakciju uveli smo radi bržeg obračuna stanja potraživanja koji pripremamo metodom **Obračun stanja potraživanja na dan**. Metoda omogućava izračunavanje stanja na kontima na proizvoljan datum u prošlosti.
  PAŽNJA: Prilikom izračunavanja stanja na kontima uvažavaju se samo potraživanja koja su evidentirana od instalacije V11.0 (od 9. 10. 2022. godine dalje).
  Obe mogućnosti su instalirane prototipno za potrebe pripreme programske podrške za izračunavanje stanja potraživanja na izabrani datum. Rešenje je u ovoj verziji pripremljeno do faze koja omogućava ispis stanja na pojedinačnim kontima. U sledećim verzijama funkcionalnost ćemo dopunjavati tako da postupno dostignemo krajnji rezultat – mogućnost izračunavanja stanja otvorenih potraživanja na izabrani datum. Više o trenutnom funkcionisanju možete pročitati u korisničkom priručniku u poglavlju Izračunavanje stanja potraživanja**.**
  Unapred se radujemo vašim reakcijama i povratnim informacijama u vezi s funkcionisanjem dodatih mogućnosti, što će nam ubuduće omogućiti odgovarajuću nadogradnju ovih postupaka.
- **Nalog za knjiženje**
  Dnevni promet u biblioteci oblikuje potraživanja, prihode i obaveze za PDV koji moraju da se knjiže u glavnu knjigu, a po potrebi i u evidencije za PDV. Nalog za knjiženje pripremamo u segmentu COBISS3/Ispisi novim ispisom *POZ-BP-08: Nalog za knjiženje prometa iz COBISS3 u glavnu knjigu.* Na ispisu su prikazani izračunati iznosi prometa po kontima potraživanja, prihoda, PDV-a i blagajne, a prikazana su i plaćena potraživanja po pojedinačnim kontima PDV-a.
  Više o knjiženju prometa u bibliotekama u glavnoj knjizi možete pročitati u *Reviji IKS* u delu *Zaračunavanje i plaćanje usluga korisnika u biblioteci* koji je objavljen u broju 8/9.
- **VALÚ**
  Podržana je mogućnost negotovinskog plaćanja usluga i robe pametnim novčanikom VALÚ.
  Za uključivanje usluge plaćanja pomoću VALÚ morate poslati zahtev ponuđaču usluge VALÚ i o tome obavestiti IZUM da vam prosledimo uputstva za uređivanje potrebnih podešavanja.
- **Pregled evidentiranih potraživanja**

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Pregled evidentiranih potraživanja koji pripremamo metodom **Evidentirano potraživanje / Pregled potraživanja** možemo i da odštampamo tako što u prozoru sa spiskom potraživanja kliknemo na dugme **Pošalji**. Pregled možemo da pripremimo i u segmentu COBISS3/Ispisi novim ispisom POZ-BP-09: Pregled evidentiranih potraživanja.

- **Otpis potraživanja**
  Na *Spisak otpisanih potraživanja,* koji se priprema prilikom izvođenja metode **Evidentirana potraživanja / Paketni otpis potraživanja**, dodat je stubac s podacima o kontu otpisanog potraživanja i zbirni prikaz otpisanih potraživanja po kontima. Ovim podacima dopunjen je i ispis POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija.
- **Izuzeci kod obračunavanja troškova preuzimanja građe**
  Kod programskog obračunavanja troškova za preuzimanje građe možemo da odredimo izuzetke kod obračunavanja ovog troška, što znači da se taj trošak neće obračunati. Određujemo ih u lokalnom šifrarniku *Obračun troškova preuzimanja građe (CODE 329).*
- U klasi **Transakcija** u direktorijumu **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** omogućeno je pretraživanje po broju računa, knjižnog odobrenja i stornaciji računa za dokumente ove vrste koji će biti izdati od verzije V11.0 dalje.
- Dopunjen je sadržaj obaveštenja koji se ispisuje prilikom produženja roka pozajmice za građu za koju je dostignut najduži rok pozajmice.
- Omogućeno je isključivanje kontrole upisa e-adrese za e-obaveštavanje za staratelja/garanta kod punoletnih članova. Isključivanje kontrole je prikladno prevashodno za srednjoškolske biblioteke i uređuje se na osnovu pismenog zahteva biblioteke podešavanjem odgovarajućeg parametra.
- Samo računi izdati u istim poslovnim prostorijama i na istom elektronskom uređaju mogu da se storniraju.
- Prilikom evidentiranja delimičnog podmirivanja potraživanja ispisuje se upozorenje, a referent za pozajmicu mora da potvrdi da želi da smanji iznos za podmirivanje.
- Prilikom brisanja podataka o članu dodata je kontrola u slučaju da je kod člana evidentirano dugovanje usled delimičnog plaćanja računa. U ovom slučaju brisanje podataka o članu nije izvodljivo.
- Dodat je ispis upozorenja pre otvaranja prozora **Građa domaće biblioteke** ako je kod izabranog člana evidentirano dugovanje usled delimično plaćanog računa.
- Potvrda o plaćanju preko interneta od sada se šalje u prilogu.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-G-12: Slobodna građa u posluženom odeljenju.* Ispis omogućava pripremu spiska građe koja je međuodeljenski pozajmljena u izabrano odeljenje i u tom (posluženom) odeljenju je slobodna.
- Ispisi iz oblasti blagajničkog poslovanja (POZ-BP-01, POZ-BP-02, POZ-BP-03, POZ-BP-04 i POZ-BP-32, poslednji se priprema prilikom zaključivanja blagajne) dopunjeni su ispisom podataka o delimičnim plaćanjima računa i plaćanjima dugovanja po osnovu delimičnog plaćanja računa.
- Na zahtev biblioteke posebnim parametrom može se omogućiti da se u evidenciji građe posluženog odeljenja programski evidentira i vraćanje sa zadrškom (status *B – zadržano*) i odštampa listić *Vraćeno u drugom odeljenju* kada u posluženom

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

odeljenju kod člana evidentiramo vraćanje građe (brisanje statusa *C – pozajmljeni* ili *B – zadržano*). Vraćanje sa zadrškom u bibliotekama s odeljenjima koje imaju uključenu funkciju mesta za preuzimanje, kod posluženog odeljenja evidentira se samo ako član vraća građu za koju ne postoje dodatne rezervacije ni u posluženom ni u matičnom odeljenju.

- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* mesto za preuzimanje ispisuje se naglašeno i većim fontom.
- U pretraživaču klase **Transakcije** (u segmentu COBISS3/Ispisi i u *Alatu za izvoz podataka*) polja za pretraživanje dopunjena su mogućnošću pretraživanja po mestima za preuzimanje i po statusu rezervacije, a u podrazumevani prikaz rezultata pretraživanja dodati su atributi **Status rezervacije** i **Mesto za obradu rezervacija**. Prilikom pretraživanja transakcija po mestu za preuzimanje ili po mestu za obradu rezervacija, program pri pretraživanju razlikuje velika i mala slova, stoga zahtev za pretraživanje (oznaku mesta za preuzimanje ili mesta za obradu rezervacija) moramo da upišemo tako kao što je podatak pohranjen u bazi Elastic, inače nećemo dobiti nijedan rezultat. Naravno, zahtev za pretraživanje možemo da skratimo znakom "*".
- U pretraživaču klase **Zauzeta građa** polja za pretraživanje dopunjena su mogućnošću pretraživanja po mestima za preuzimanje i statusu rezervacije.
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje dopunjen je ispis podataka o stanju građe u pozajmici. U prozoru **Uvid u stanje građe** (dugme **Pregledaj** u katalogu i metoda **Polje 996/997 / Pregledaj**) kod rezervisane građe (status *O, W* i *R*) ispisuje se i oznaka mesta za preuzimanje, a kod rezervisane slobodne građe (status *O* i *W*) ispisuje se još i status rezervacije. Mesto za preuzimanje ispisuje se i kod pozajmljenih primeraka (status *C*) koje smo pozajmili na osnovu prethodne rezervacije.
- Dodata je programska kontrola. U paket za čitanje može se dodati ili iz njega izdvojiti samo primerak koji nije međuodeljenski pozajmljen i koji pripada odeljenju u koje smo prijavljeni.
- Promenjen je tekst ekranskih saveta u editoru **Napomena**.
- U bibliotekama s odeljenjima, kod kojih je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje, kod rezervacija građe na osnovu bibliografskog zapisa u katalogu od sada se određuje i mesto za preuzimanje, i to primarno mesto za preuzimanje s obzirom na odeljenje prijave. Ako u odeljenju prijave ne postoje primerci koji bi bili slobodni za pozajmicu, rezervacija na osnovu bibliografskog zapisa nije moguća. Rezervacija na osnovu bibliografskog zapisa nije moguća ni u bibliotekama bez odeljenja kod kojih je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje.
- U bibliotekama s uključenom funkcionalnošću mesta za preuzimanje u klasi **Paketomat** atribut **Proizvođač** preimenovan je u **Identif. br. mesta za preuzimanje**.
- Popravke:
  - kod teksta u probnoj SMS poruci;
  - kod ispisa podataka o biblioteci u obaveštenju o dospeloj rezervaciji koje se šalje e-poštom;
  - kod ispisa gotovine i vraćenog novca na računu s obzirom na podešavanje sadržaja obrazaca za reverse i račune;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod ispisa atributa u prozoru **Evidentirano potraživanje**;
- kod izračunavanja broja dana kašnjenja ako je tolerancija za penale u tabeli vremenskih parametara određena u običnim danima (bez zvezdice);
- kod izračunavanja broja dana kašnjenja, u dane tolerancije, ako su u tabeli vremenskih parametara određeni kao radni dani, ubrajaju se i dani kada je biblioteka inače zatvorena, ali je u podešavanjima kalendara označeno da se penali obračunavaju (plavi dani);
- kod upisa članova za školske biblioteke ako ne želimo unos datuma rođenja;
- kod pripreme knjižnog odobrenja kada postupak pripreme otkažemo tako što zatvorimo prozor **Knjižno odobrenje**;
- kod preuzimanja građe iz paketomata ako je član u drugoj jedinici rezervisao još jedan slobodan primerak iste građe;
- u ispisu rezultata pretraživanja u pretraživaču **Zauzeta građa** kod pozajmljene građe;
- kod zaključivanja obrade rezervacija građe koja nedostaje i označavanja primerka kao trajno izgubljenog;
- kod označavanja rezervisane građe kao građe koja nedostaje ako je građa već na putu do mesta za preuzimanje;
- kod vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju na knjigomatu ako je građa rezervisana u posluženom i u matičnom odeljenju;
- kod rezervacije zauzete građe na osnovu bibliografskog zapisa u bibliotekama s uključenom funkcionalnošću mesta za preuzimanje;
- kod ispisa linka u opštem obaveštenju koje se šalje članovima e-poštom.

V10.0.3, 13. avgust 2022.

- Prilikom promene adrese za dostavljanje rezervisane građe poštom u Mojoj biblioteci evidentira se transakcija *52 – promena podataka preko COBISS+ i mCOBISS*.
- Popravke:
  - kod otkazivanja rezervacije preko aplikacije mCOBISS ako je građa već na putu do mesta za preuzimanje;
  - kod izračunavanja broja dana kašnjenja ako je u kalendaru određeno da se za dane kada je biblioteka zatvorena obračunavaju penali.

V10.0.2, 12. juli 2022.

- Popravke:
  - kod pripreme građe za preuzimanje ako je građa rezervisana za odeljenje i u biblioteci nisu uključena mesta za preuzimanje;
  - kod evidentiranja broja jedinica u slučaju delimičnog plaćanja potraživanja.

V10.0.1, 20. juni 2022.

- Popravke:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

– kod obračuna troškova obaveštavanja o dospeloj rezervisanoj građi;
– kod pristupa referentnoj bazi podataka o studentima.

V10.0, 18.–19. juni 2022.

- Kod blagajničkog poslovanja mogućnost brisanja potraživanja zamenjena je mogućnošću otpisa potraživanja:
  - metode koje se odnose na brisanje potraživanja preimenovane su: **Briši potraživanje** u **Otpiši potraživanje** i **Paketno brisanje potraživanja** u **Paketni otpis potraživanja**;
  - privilegija *CRO_DEL – brisanje potraživanja* preimenovana je u *CRO_DEL – otpis potraživanja*;
  - transakcija *2 – brisanje potraživanja* više se ne evidentira; umesto ove transakcije evidentira se *6 – otpis potraživanja*;
  - transakcija *2 – brisanje potraživanja* preimenovana je u *brisanje potraživanja (uključujući do verzije 9.0)*;
  - promenjen je naziv *Razlog za brisanje/otpis potraživanja* u *Osnov za otpis*.

  Izvođenje postupaka nije se promenilo, a i privilegije koje su neophodne za izvođenje postupaka ostaju iste.

  Prilikom otpisa potraživanja obavezno je navođenje osnova za otpis (rešenje odgovarajućeg organa ustanove s brojem tog dokumenta i datumom), što upisujemo u lokalni šifrarnik *Osnov za otpis potraživanja (CODE 317)*.
- Potraživanja koja su se evidentirala na osnovu storniranog plaćanja potraživanja kod pojedinačnog člana ne mogu se više otpisati. Takva potraživanja mogu se otpisati metodom **Evidentirano potraživanje / Paketni otpis potraživanja**, što može da izvede zaposleni u biblioteci koji je ovlašćen za to.
- U klasu **Evidentirano potraživanje** dodata je nova metoda **Pošalji obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima** koja omogućava obaveštavanje članova o nepodmirenim potraživanjima. U prozor **Pretraživanje članova s evidentiranim potraživanjima** upišemo parametre koji treba da se uvaže prilikom pretraživanja članova (iznos duga) i potraživanja koja želimo da ispišemo u obaveštenjima članovima (period nastanka potraživanja). Možemo da izaberemo da li se iznos duga odnosi na ukupan dug pojedinačnog člana (bez obzira na period nastanka i odeljenje u kojem je dug nastao) ili samo na iznos potraživanja koja su evidentirana u izabranom periodu. U potonjem slučaju stavimo kvačicu u polje za potvrđivanje **Iznos duga se odnosi na potraživanja evidentirana u izabranom periodu**. U bibliotekama s odeljenjima odgovarajućim izborom kod parametra **Oddeljenje biblioteke** možemo da pripremimo obaveštenja o nepodmirenim potraživanjima za sva odeljenja ili samo za pojedinačno odeljenje. Kod parametra **Način obaveštavanja** možemo da izaberemo slanje obaveštenja o nepodmirenim potraživanjima samo onim članovima koji su upisali e-adresu za obaveštavanje (izbor *Samo e-poštom*), članovima s upisanom e-adresom šaljemo obaveštenje e-poštom, ostalim običnom poštom (izbor *E-poštom, ostali običnom poštom*) ili šaljemo obaveštenje svim članovima običnom poštom (izbor *Svi običnom poštom*).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Ova metoda zamenjuje obaveštavanje članova o nepodmirenim potraživanjima ispisima *POZ-C-10: Obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima* i *POZ-C-13: Obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima (slanje klasičnom poštom)* koji su povučeni (direktorijum *Pozajmica / Spiskovi / Članovi*).

- U pretraživaču **Evidentirano potraživanje** polja za pretraživanje dopunjena su mogućnošću pretraživanja po broju članske karte, vrsti prometa za obračun PDV-a, načinu obračuna i osobi koja je potraživanje evidentirala. Ovim podacima dopunjen je i prikaz vrednosti atributa ove klase.
- Postupak paketnog otpisa potraživanja (**Evidentirano potraživanje / Paketni otpis potraživanja**) dopunjen je tako što se tokom postupka programski priprema ispis *Spisak otpisanih potraživanja* na kojem su sakupljeni podaci o potraživanjima koja smo otpisali. Spisak je namenjen računovodstvu da bi na osnovu toga regulisali računovodstvene evidencije.
- Kod programskog evidentiranja potraživanja za cenu usluge u zagradama se ispisuje i stopa popusta ako je određena za to potraživanje/uslugu na spisku važećih popusta.
- Kod blagajničkih transakcija evidentiraju se dodatni podaci, stoga je pretraživač blagajničkih transakcija (**Evidentiranje i podmirivanje potraživanja / Transakcija**) dopunjen ispisom tih podataka, a dopunjen je i prikaz vrednosti atributa te klase.
- U arhivu računa, koji je dostupan metodom **Račun / Arhiv**, odnosno **Knjižno odobrenje / Arhiv**, izabrani dokument otvara se u pdf formatu tako da ne može da se odštampa.
- Vrsta negotovinskog plaćanja *02 – Moneta* usled promene kod tog sredstva plaćanja preimenovana je u *02 – VALÚ Moneta (uključujući do verzije 9.0 Moneta)*.
- Kod blagajničkih transakcija iz šifrarnika kod podatka **Vrsta transakcije** povučena je transakcija *5 – prenos plaćanja* jer se ne evidentira.
- Metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import** dopunjene su tako što se kod izabranih članova može označiti e-obaveštavanje e-poštom, odnosno SMS porukom. Pritom se uvažavaju isti uslovi kao kod ručnog označavanja e-obaveštavanja za člana u prozoru **E-obaveštavanje** unutar editora **Član** (kod člana je upisana e-adresa za e-obaveštavanje, odnosno br. mobilnog telefona i izabrani tip e-obaveštenja omogućen je na nivou biblioteke).
- Ako je biblioteka uključila mesta za preuzimanje i članovima omogućava preuzimanje građe i u paketomatu te ako je za biblioteku uključena veza između programske opreme COBISS3 i aplikacije proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki, prilikom izračunavanja datuma isteka važenja rezervacije sa statusom *W – čeka na polici (rezervacija)* ne uvažava se parametar *ček.* iz tabele vremenskih parametara, već je za preuzimanje građe u paketomatu određena podrazumevana vrednost 72 sata (ovaj datum postavlja aplikacija proizvođača paketomata). Ako biblioteka želi da izmeni rok do kojeg u paketomatu građa čeka na člana, mora da pošalje pismeni zahtev na adresu podpora@izum.si.
- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* mesto za preuzimanje ispisuje se naglašeno i većim slovima (važi za biblioteke kod kojih je uključen parametar za određivanje drugačijeg sortiranja podataka na navedenom ispisu).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Kod poštanske adrese člana može da se odredi nova vrsta upotrebe poštanske adrese *dostavljanje građe*. Koristi se u bibliotekama koje svojim članovima omogućavaju da prilikom rezervacije građe izaberu dostavu građe na kućnu adresu. Adresa za dostavu građe na kućnu adresu određuje član u Mojoj biblioteci.
- Na ispisu *Poslati na mesto za preuzimanje* od sada se informacija o rezervaciji ispisuje većim slovima i ispred informacije o mestu za preuzimanje na koje građa treba da se pošalje.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-G-11: Građa s brojem transakcija po primercima* koji za izabranu građu omogućava pripremu statistike broja transakcija po pojedinačnim primercima građe.
- Popravke:
  - kod kreiranja veze između računa i knjižnog odobrenja;
  - kod vraćanja građe koja je bila međuodeljenski pozajmljena iz odeljenja mobilne biblioteke;
  - kod pohranjivanja ispisa *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / s transakcijama (po naslovima)* u datoteku .txt;
  - kod ručne promene datuma isteka upisom perioda ako se promena uvažava za građu koja je pozajmljena u različitim odeljenjima;
  - kod vraćanja građe u drugom odeljenju na knjigomatu ako je građa u odeljenju vraćanja rezervisana;
  - kod vraćanja građe u drugom odeljenju ako je građa rezervisana i biće preuzeta u paketomatu;
  - kod beleženja podataka o mestu za preuzimanje u transakcijama *36 – preuzimanje u obradu rezervacije slobodne građe* i *37 – završetak obrade rezervacije slobodne građe*;
  - kod evidentiranja vraćanja građe koja je rezervisana i koja će biti preuzeta u odeljenju u koje je vraćena.

V9.1.1, 14. maj 2022.

- U bibliotekama kod kojih je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje u prozoru **Građa domaće biblioteke** dodata je programska kontrola. Ako prilikom promene mesta za preuzimanje izaberemo mesto za preuzimanje za dostavljanje građe, program proverava da li je kod podataka za e-obaveštavanje kod člana unet broj mobilnog telefona. Ako broj mobilnog telefona nije unet, ispisuje se odgovarajuća poruka i izbor mesta za preuzimanje za dostavljanje građe nije moguć. Programska kontrola je uključena i na stranici COBISS+ (prilikom rezervacije korisnik ne može da izabere mesto za preuzimanje za dostavljanje građe ako u podacima za e-obaveštavanje nije uneo broj mobilnog telefona).
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje prilikom vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju, programski se obrade obe rezervacije ako prilikom evidentiranja vraćanja građu članu s rezervacijom u posluženom odeljenju ne dodelimo. Građa koju vraćamo programski se u tom slučaju dodeljuje članu s rezervacijom u matičnom odeljenju

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

– njegova rezervacija zauzete građe (status *R*) – u zavisnosti od mesta za preuzimanje – menja se u rezervaciju slobodne građe sa statusom *O* (rezervacija dobija status *u obradi*) ili sa statusom *W* i »seli se« u odeljenje vraćanja. U isto vreme program proverava fond za tu građu u posluženom odeljenju:
  - ako postoji dostupan primerak koji je slobodan za pozajmicu, programski se dodeljuje članu s rezervacijom u posluženom odeljenju – njegova rezervacija zauzete građe (status R) menja se u rezervaciju slobodne građe sa statusom *O* (rezervacija dobija status *dospela*);
  - ako postoji dostupan primerak koji nije slobodan za pozajmicu, rezervacija zauzete građe člana (status R) u posluženom odeljenju se briše (o tome se na ekranu ispisuje poruka);
  - ako u posluženom odeljenju ne postoje dostupni primerci za pozajmicu, rezervacija zauzete građe člana (status R) briše se u posluženom odeljenju (o tome se na ekranu ispisuje poruka).
- Prilikom izbora obrasca za upis za člana koji se s obzirom na upisane podatke smatra stranim državljaninom (kategorija člana je *013 – strani državljani* ili *državljanstvo nije domaće* ili *Država stalnog ili privremenog prebivališta nije domaća*), podrazumevano je označen izbor obrasca za upis na engleskom jeziku, čak i u slučaju da tabla za potpisivanje nije priključena.
- Popravke:
  - prilikom promene rezervacije slobodne građe u rezervaciju zauzete građe i prilikom programske dodele drugog slobodnog primerka članu ako rezervisani primerak pozajmimo drugom članu;
  - kod vraćanja građe iz odeljenja Mobilna biblioteka u drugo odeljenje ako je ta građa rezervisana u matičnom odeljenju;
  - kod vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju ako je građa rezervisana u matičnom i u posluženom odeljenju i prilikom vraćanja građu ne dodelimo članu s rezervacijom u posluženom odeljenju;
  - kod izračunavanja datuma isteka važenja rezervacije građe sa statusom *W* – *spremno za preuzimanje*;
  - kod vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju u slučaju otkazivanja dodele građe članu s rezervacijom u posluženom odeljenju;
  - kod prenosa poštanske adrese nadređenog člana prilikom upisa člana kategorije *125 – pravna lica – vanj. ustanove*.

V9.1, 16–17. april 2022.

- Popust se od sada uvažava i prilikom plaćanja potraživanja preko interneta. Na spisku potraživanja u Mojoj biblioteci, na jezičku **Dugovanja, ograničenja** dodat je stubac za ispis popusta, a u stupcu **Iznos** ispisuje se cena s popustom. Za uvažavanje popusta, plaćanje preko interneta mora da se izvede tokom važenja popusta. Ako biblioteka ne omogućava plaćanje potraživanja preko interneta, popust može da se uvaži tokom važenja popusta samo prilikom podmirivanja potraživanja u biblioteci. Ako popust važi za članarinu prilikom upisa preko interneta samo za ograničeni period, preporučuje se da se dopuni sadržaj e-pošte koju novi član dobija prilikom

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

upisa preko interneta s upozorenjem da uplata mora da se izvrši tokom trajanja popusta. U tu svrhu može da se koristi varijabla **Potvrda o upisu preko interneta – napomena** u direktorijumu **Sistemske definicije / Pozajmica / Varijable / Upis preko interneta.** Podrazumevanu vrednost menjamo kopiranjem varijable u korisničke varijable gde tekst adekvatno dopunimo.

- Omogućeni su evidentiranje i podmirivanje potraživanja sa 100% popustom. Čak i u slučaju 100% popusta, da bi se popust primenio, potrebno je evidentirati uplatu tokom trajanja popusta.
- Popravke:
  - kod obaveštavanja članova o nepodmirenim potraživanjima ispisom *POZ-C-10: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima*;
  - kod otkazivanja rezervacije građe u Mojoj biblioteci, ako je građa rezervisana posredstvom međubibliotečke pozajmice;
  - kod datuma isteka važenja rezervacije sa statusom *W – čeka na polici (rezervacija)*, ako će građa biti preuzeta u paketomatu koji je povezan s programskom opremom COBISS3;
  - kod obrade rezervacije građe sa statusom *dospela (knjigomat)*.

V9.0.1, 11. april 2022.

- Popravke:
  - kod paketnog brisanja isteklih rezervacija slobodne građe;
  - kod vraćanja kompleta u odeljenje u kojem nije bio pozajmljen;
  - kod međuodeljenskog vraćanja građe za koju postoji rezervacija zauzete građe u posluženom odeljenju;
  - kod postavljanja statusa rezervacije prilikom vraćanja rezervisane građe na knjigomatu;
  - kod pretraživanja u prozoru za izbor potraživanja prilikom evidentiranja potraživanja.

V9.0, 2.–3. april 2022.

- Promenjen je prozor za uređivanje kalendara (metoda **Domaća biblioteka / Kalendar** ili **Odeljenje / Kalendar**) koji, pored drugačijeg izgleda, omogućava i:
  - razdvajanje kalendara na:
    - kalendar u kojem određujemo da li je biblioteka otvorena ili zatvorena,
    - kalendar u kojem određujemo da li se za dane kada je biblioteka zatvorena obračunavaju penali ili ne;
  - istovremeni prikaz svih dana u godini (do sada samo za tri meseca);
  - jednostavno prebacivanje između kalendara za pojedinačne godine, kalendara s danima kada je biblioteka otvorena/zatvorena i kalendara s danima kada se penali obračunavaju;
  - u biblioteci s odeljenjima omogućen je prelazak u kalendare pojedinačnih odeljenja iz kalendara *Domaće biblioteke*.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Onemogućeno je retroaktivno podešavanje dana kada je biblioteka otvorena/zatvorena. Od instalacije COBISS3, V9.0, samo IZUM će moći da označi pojedinačni protekli dan kao zatvoren, i to na osnovu pismenog zahteva biblioteke.
PAŽNJA: Važno je da do instalacije nove verzije COBISS3 proverite da li je kalendar adekvatno uređen za protekle dane.
Druge funkcionalnosti kalendara su očuvane (označavanje jednog ili više dana istovremeno, označavanje pojedinačnog dana/sedmice kada je biblioteka zatvorena za celu godinu itd.)

- Funkcionalnost dostave građe na kućnu adresu i mogućnost programskog obračuna troškova dostave programski su podržani. Funkcionalnost se uključuje na osnovu pismenog zahteva biblioteke.
  PAŽNJA: Ova funkcionalnost moći će da se koristi tek nakon instalacije nove verzije COBISS+, kada članovi, prilikom rezervacije građe u COBISS+, budu mogli da izaberu mesto za preuzimanje, naravno u bibliotekama koje će omogućavati ovu funkcionalnost.
- Omogućen je programski obračun troškova preuzimanja građe na izabranom mestu za preuzimanje. Da bi ova mogućnost funkcionisala, moraju da se odrede pravila obračunavanja troškova dostave u novom lokalnom šifrarniku Obračun troškova preuzimanja građe (CODE 329), kao i da se urede podešavanja u cenovniku. Troškovi preuzimanja ispisuju se i u COBISS+ pored mesta za preuzimanje na kojem pojedinačni primerak može da se preuzme.
- Najveće moguće ograničenje broja produženja je 30.
- Kod mesta za obradu rezervacija, metodama za obradu rezervacija dodata je metoda **Na mesto za preuz.**. Ovu metodu možemo da koristimo pre slanja građe na mesto za preuzimanje. Njom označimo rezervaciju kada je građa spremna za dostavu na mesto za preuzimanje (u drugo odeljenje, iz skladišta u čitaonicu ili za pult za pozajmicu itd.). Možemo da je koristimo za rezervacije koje imaju status *dospela*, *dospela (prioritetna)*, *dospela (knjigomat)*, *u obradi* i *obrađena*. Metodom se menja status rezervacije u *na putu prema mestu za preuzimanje* i evidentira se transakcija *42 – na putu prema mestu za preuzimanje*. Status rezervisane građe u pozajmici (*O – rezervisan slobodan primerak*) ne menja se. Korisničkim podešavanjima možemo da odredimo da se prilikom izbora metode odštampa i revers za nove rezervacije koji možemo da priložimo primerku pre slanja na mesto za preuzimanje.
  UPOZORENJE: Korisnici koji prilikom obrade rezervacija žele da koriste novu metodu, na mestima za obradu rezervacija u korisničkim podešavanjima kod metode **Na mesto za preuz.** moraju da postave kvačicu.
  UPOZORENJE: U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje i u kojima je programska oprema COBISS3 povezana sa aplikacijom proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki, kod građe koja ima RFID nalepnicu i koja će biti preuzeta u paketomatu, upotreba metode **Na mesto za preuz.** je obavezna.
- Dodata je programska kontrola kod otkazivanja rezervacija preko COBISS+. Ako biblioteka omogućava otkazivanje rezervacija građe sa statusom *O – rezervisana slobodna građa*, od sada rezervacije građe sa statusom *O – rezervisana slobodna*

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

građa ne mogu više da se otkažu ako je građa već na putu prema mestu za preuzimanje (rezervacija ima status *na putu prema mestu za preuzimanje*).

- Na ispisima *Listić s podacima o rezervaciji*, *Listić s podacima o rezervaciji (bez obaveštavanja člana po odluci biblioteke)*, *Listić s podacima o rezervaciji – samouslužno preuzimanje* i *Listić s podacima o rezervaciji (bez obaveštavanja člana po odluci biblioteke) – samouslužno preuzimanje* od sada se ispisuje i podatak o mestu za preuzimanje (u bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje).
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje podržana je mogućnost preuzimanja građe u paketomatu. Obrada rezervacija građe koja će biti preuzeta u paketomatu zavisi od toga da li između programske opreme COBISS i aplikacije proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki postoji veza. Ako ta veza postoji, građu na mestu za preuzimanje za paketomat **ne pripremamo za preuzimanje**!
  UPOZORENJE: Veza između programske opreme COBISS3 i aplikacije proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki uključuje se na osnovu pismenog zahteva biblioteke. Prilikom uključivanja u dogovoru s bibliotekom uređuju se potrebna podešavanja.
- Usled nadogradnje funkcionalnosti mesta za preuzimanje (mogućnost preuzimanja građe u paketomatu i dostave građe na željenu adresu):
  - metoda **Pripremi građu za preuzimanje** u klasi i objektu **Mesto za preuzimanje građe** preimenovana je u **Pripremi građu za preuzimanje ili za dostavu**;
  - metoda (dugme) **Na policu (W)** u prozoru sa spiskom rezervacija na mestu za obradu rezervacija i na mestu za preuzimanje građe preimenovana je u **Za preuzimanje** (a na mestu za preuzimanje *dostava građe* u **Za dostavu**);
  - status rezervacije *čeka na polici (W)* u prozoru sa spiskom rezervacija na mestu za obradu rezervacija i na mestu za preuzimanje građe preimenovan je u *spremno za preuzimanje*;
  - prikaz *rezervacije sa statusom W* u prozoru sa spiskom rezervacija na mestu za obradu rezervacija i na mestu za preuzimanje građe preimenovan je u *rezervacije građe koja je spremna za preuzimanje*;
  - prikaz *otkazivanja rezervacija sa statusom W* u prozoru sa spiskom rezervacija na mestu za obradu rezervacija preimenovan je u *otkazivanja rezervacija građe koja je spremna za preuzimanje*.
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje uključena je mogućnost ograničavanja naručivanja građe za mesta za preuzimanje s obzirom na sadržaj potpolja *996/7d\f – Format*.
- U bibliotekama u kojima je uključena funkcionalnost mesta za preuzimanje, u prozoru **Građa domaće biblioteke** dodata je programska kontrola. Ako prilikom promene mesta za preuzimanje izaberemo mesto za preuzimanje paketomat i ako biblioteka ima uspostavljenu vezu između programske opreme COBISS3 i aplikacije proizvođača paketomata za preuzimanje pošiljki, program proverava da li je kod podataka člana za e-obaveštavanje unet broj mobilnog telefona. Ako broj telefona nije unet, ispisuje se odgovarajuća poruka, a izbor paketomata nije moguć.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U bibliotekama s odeljenjima koje imaju uključenu funkcionalnost mesta za preuzimanje u svrhu ubrzanja postupaka obrade rezervisane građe uključene su neke promene pri vraćanju međuodeljenski pozajmljenih primeraka građe kada postoje rezervacije te građe u matičnom odeljenju građe i/ili u odeljenju vraćanja. Mesto za obradu rezervacije slobodne građe je od sada uvek u odeljenju vraćanja, a status građe zavisi od mesta za preuzimanje kod te rezervacije.
  - Ako je građa preuzeta u odeljenju vraćanja, rezervacija *R – rezervisana zauzeta građa* menja se u rezervaciju *W – čeka na polici (rezervacija)*. Prilikom promene rezervacije štampa se *Listić s podacima o rezervaciji* i članu se šalje obaveštenje o dospeloj građi (u skladu s načinom obaveštavanja koje je izabrao u podešavanjima za e-obaveštavanje).
  - Ako građa neće biti preuzeta u odeljenju vraćanja ili ako je građa rezervisana posredstvom međubibliotečke pozajmice, rezervacija *R – rezervisana zauzeta građa* programski se menja u *O – rezervacija slobodne građe* (status rezervacije je *u obradi*). Prilikom promene rezervacije štampa se listić *Poslati na mesto za preuzimanje* koji uključuje i podatak o odeljenju u koje treba poslati građu i podatak o članu (ili naručiocu u međubibliotečkoj pozajmici) kojem je građa namenjena. Pre nego što pošaljemo građu u odeljenje u kojem će biti preuzeta (tj. matično odeljenje ili drugo odeljenje), rezervaciju možemo da obradimo metodom **Na mesto za preuz.**.

  Ako građa koju vraćamo ne pripada odeljenju vraćanja ili tamo nije bila međuodeljenski pozajmljena, programski se evidentira međuodeljenska pozajmica iz matičnog odeljenja u odeljenje vraćanja, a u slučaju međuodeljenski pozajmljene građe pre toga programski se izvodi međuodeljensko vraćanje.
  Kada se rezervacija zauzete građe (status *R*) promeni u rezervaciju slobodne građe sa statusom *O* ili *O – posredstvom MP*, štampa se listić *Poslati na mesto za preuzimanje* na kojem se ispisuje za koga je građa rezervisana.
- U bibliotekama s odeljenjima, prilikom vraćanja građe koja je međuodeljenski pozajmljena, a potom vraćena u odeljenje koje nije niti matično niti posluženo, programski se evidentira međuodeljensko vraćanje, a u isto vreme građa se evidentira kao zadržana u odeljenju vraćanja.
- Promenjen je izgled prozora u blagajničkom poslovanju:
  - u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** u bibliotekama s odeljenjima vidi se spisak svih potraživanja prema članu bez obzira na odeljenje prijave, a mogućnost izbora odeljenja je uklonjena;
  - vreme evidentiranja potraživanja na spisku potraživanja pomeren je na 3. mesto;
  - ujednačeno je poravnanje vrednosti u pojedinačnim stupcima tabela s obzirom na vrstu podatka (npr. novčane vrednosti imaju desno poravnanje, tekstualne levo);
  - ujednačena je veličina dugmadi, stoga su za nazive metoda dodati ekranski saveti.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Prilikom evidentiranja potraživanja u bibliotekama u kojima je uključena veza COBISS3 – SAP od sada podaci koji su potrebni za knjiženje podmirivanja potraživanja u SAP beleže se i kod programskog evidentiranja potraživanja.
- Prilikom obračunavanja usluga i robe, u skladu s pravilima za zaokruživanje kod svih međuoperacija do konačnog izračuna iznosa koji za usluge/robu mora da plati posetilac biblioteke, svi iznosi se izračunavaju i prikazuju zaokruženi na stotinku.
- Dodata je kontrola koja prilikom izbora sve pozajmljene građe za vraćanje sa zadrškom u prozoru **Građa domaće biblioteke** zahteva dodatnu potvrdu vraćanja sve građe sa zadrškom.
- Dodata je mogućnost obaveštavanja o trenutnom stanju dospelih rezervacija u pozajmici i dospelih zahteva za međubibliotečku pozajmicu. Na obaveštavanje možemo da se pretplatimo tako da u sistemska podešavanja (**Sistem / Podešavanja**) izaberemo **Poruka za nove rezervacije i MP narudžbine** i u prozoru **Prijava na poruke o novim rezervacijama i MP narudžbinama** kvačicom označimo da želimo da dobijamo poruke. Poruka se ispisuje u statusnom redu brauzera prilikom svake promene stanja numeratora uz zakašnjenje od približno 5 minuta.
  Sastoji se od:
  - oznake odeljenja (u bibliotekama s odeljenjima), npr. **Odelj. 01**;
  - **MOR** = broj rezervacija slobodne građe kod koje je status rezervacije *dospela*; broj se podudara sa ukupnim brojem rezervacija na mestima za obradu rezervacija u odeljenju u koje smo trenutno prijavljeni;
  - **MP** = broj dospelih zahteva za međubibliotečku pozajmicu (COBISS3 + COBISS+).

  Podešavanje prijema poruka vezano je na korisničko ime, kao i na to da li korisnik ima dozvolu za rad u pozajmici i/ili međubibliotečkoj pozajmici. Poruka se pojavljuje i prilikom prijave u COBISS3 ako su na spisku dospelih rezervacija neobrađene rezervacije (status rezervacije na mestu za obradu rezervacija je *dospela rezervacija*) i/ili postoje dospeli zahtevi za međubibliotečku pozajmicu (COBISS3, odnosno COBISS+). U bibliotekama s odeljenjima poruka se pojavljuje i prilikom prelaska u drugo odeljenje.
- U **Katalogu** je dodata mogućnost pohranjivanja zahteva za pretraživanje u obliku upita koji možemo kasnije da koristimo. U tu svrhu ispod dugmeta **Poslednje pretraživanje** dodato je još dugme **Pohrani upit**. Zahtev za pretraživanje pohranjujemo nakon izvedenog pretraživanja tako što kliknemo na dugme **Pohrani upit** i upišemo naziv upita. Kada pohranjeni upit želimo ponovo da upotrebimo, izaberemo ga sa padajućeg spiska kod dugmeta **Pohrani upit** i kliknemo **Pretraži**.
- Tabla za potpisivanje (metoda **Domaća biblioteke / Tekst za tablu za potpisivanje**):
  - omogućen je izbor jezika na tabli za potpisivanje i u slučaju kada bi se s obzirom na podatke kod člana (kategorija člana je *013 – strani državljani* ili *državljanstvo je strano* ili *država boravišta ili prebivališta je u inostranstvu)* tekst ispisao na engleskom jeziku;
  - omogućeno je određivanje veličine fonta teksta na tabli za potpisivanje.

  Ove mogućnosti uključuju se na osnovu pismenog zahteva biblioteke.
- Na zahtev biblioteke u Mojoj biblioteci posebnim parametrom može se omogućiti produženje roka pozajmice koji je već istekao. Produženje isteklog roka pozajmice

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

u ovom slučaju izvodljivo je samo ako nema drugih ograničenja koja onemogućavaju produžavanje (npr. nepodmirena potraživanja).

- Metoda **Član / Upis / Ažuriranje podataka o članovima – školske biblioteke** dopunjena je mogućnošću upisa broja RFID članske karte.
- Metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import** dopunjene su tako da e-adresa za e-obaveštavanje može da se upiše. Ako u COBISS3 postoji e-adresa za e-obaveštavanje i ako je u datoteci prazna vrednost, postojeća e-adresa u COBISS3 će se očuvati.
- U prozoru **Evidentiranje protoka građe u čitalačke pakete i iz njih** kod mogućnosti štampanja bar-kodova na štampač za reverse dodata je kontrola za ASCII znake. Tako se kod pojedinačnog dela serijske publikacije, ako sadrži pogrešan znak, ispisuje samo kôd za inventarski broj i zapeta – slično kao i kod predugačkog unosa pojedinačnih delova u potpolje 997m.
- U prikazivaču klasa **Zauzeta građa** dodato je dugme **Naslovna strana**. Nakon klika, prikazuje se naslovna strana za trenutno izabranu građu. Naslovna strana se ne prikazuje ako ne postoji u COBISS+. Dopuna je posebnim parametrom već uključena u bibliotekama koje imaju dugme **Naslovna strana** u prozorima **Građa domaće biblioteke** i **Katalog**.
- Ako biblioteka ima u podešavanjima za ispis reversa i računa (**Domaća biblioteka / Pripremi obrasce za reverse i račune**) izabrano podešavanje da treba da se ispisuju i nepodmirena potraživanja, od sada se iznos trenutnih penala ispisuje nezavisno od toga da li postoje nepodmirena potraživanja kod člana.
- U relacijama kod klase **Član** direktorijum **Obaveštenja** uvek se prikazuje, čak i ako član nema nikakvih obaveštenja. Kod naziva direktorijuma ne ispisuje se više broj obaveštenja, već (...). Nakon klika na direktorijum, otvara se spisak obaveštenja za izabranog člana, ako postoje za njega.
- Promenjen je rad metode **Obaveštenje / Spisak nedostavljenih obaveštenja** koja je preimenovana u **Nedostavljena e-obaveštenja**. Metoda od sada omogućava i ponovno slanje nedostavljenih obaveštenja. Postupak se logično izvodi istog dana kada su obaveštenja kreirana, ali tek nakon što je postupak svakodnevnog jutarnjeg obaveštavanja članova završen.
- Pripremljeni su novi ispisi:
  - *POZ-EKS-07: Spisak dugovanja članova (prošireni)* u kojem se ispisuje još više podataka o članu i potraživanjima prema njemu, kao i napomene kod člana (na kraju ispisa);
  - *POZ-C-13: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima (slanje klasičnom poštom)* koji omogućava obaveštavanje članova o nepodmirenim potraživanjima klasičnom poštom, bez obzira na to da li je kod člana upisana e-adresa za obaveštavanje ili ne.
- U statistikama *POZ-STA-T01, POZ-STA-T02, POZ-STA-T03, POZ-STA-T12, POZ-STA-T24, POZ-STA-T27, POZ-STA-T31, POZ-STA-T32, POZ-STA-T33* i *POZ-STA-T34* uključili smo v novi parametar upita "Ponuđač/portal". Statistiku možemo da pripremimo za određenog ponuđača izvora na internetu, npr. *biblios*, *audibook* ili *filmoteka*.
- Dodat je novi kôd *lk – USB memorija* u:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - Tabelu kombinacija potpolja za izračunavanje fizičkog oblika koja je dostupna na linku Pravila za određivanje fizičkog oblika građe
  - sortiranje *oznaka fizičkog oblika_2 (video, zvučni snimci, e-izvori)*
  - sortiranje *oznaka fizičkog oblika_4 (knjižna, neknjižna (detaljno))*
- Popravke:
  - kod uključivanja novog odeljenja čuvaju se podešavanja koja su vezana za odeljenje biblioteke;
  - kod određivanja mesta za preuzimanje za građu u kompletima;
  - osnovni ispis na objektu **Član** dopunjen je podatkom o grupi članova;
  - ispis podataka o građi u obaveštenju o skorašnjem isteku roka pozajmice dopunjen je tako da se naslov i autori građe ispisuju u potpunosti;
  - kod uređivanja podešavanja ograničenja poslovanja *Vreme pozajmice po kategoriji člana*;
  - kod uslova za udaljeni pristup članova;
  - kod izbora stajališta ako je odeljenje bibliobusa označeno kao podrazumevano odeljenje prijave;
  - kod sortiranja šifrarnika transakcija ako je isključen parametar za programsko sortiranje kodova u lokalnim šifrarnicima;
  - kod slanja, odnosno prethodnog pregleda ispisa POZ-C-10: Obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima (pošta, parametar za ukupno dugovanje);
  - kod deljenja teksta na tabli za potpisivanje na pojedinačne stranice;
  - kod ispisa informacije o predviđenom datumu nakon kojeg će građa biti na raspolaganju u prozoru **Katalog**;
  - kod naziva obrasca za upis u ekranskoj poruci prilikom slanja obrasca za upis na e-adresu člana;
  - kod evidentiranja vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe ako je član koji vraća građu tu građu rezervisao i u drugom odeljenju;
  - kod kopiranja ćelija u prozoru sa spiskom rezervacija na mestu za preuzimanje.

V8.0.11, 26. februar 2022.

- Popravke:
  - otklonjena je greška kod ispisa odeljenja biblioteke u COBISS+;
  - kod brisanja izgubljenog primerka iz evidencije kod člana ako za tu građu postoji spisak rezervacija i dodatni bezuslovno dostupni primerci koji su slobodni za pozajmicu ili ako nema drugih bezuslovno dostupnih primeraka za pozajmicu;
  - kod vraćanja rezervisane građe koja ima status *4 – u reviziji*;
  - kod vraćanja serijske publikacije sa vezanim sveskama;
  - kod pregleda spiska stavki za koje važi popust.

V8.0.10, 12. februar 2022.

- Popravke:
  - kod evidentiranja vraćanja građe u drugom odeljenju ako je građa u matičnom odeljenju takođe rezervisana;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod brisanja izgubljenog primerka iz evidencije kod člana ako za tu građu postoji spisak rezervacija i dodatni bezuslovno dostupni primerci koji nisu slobodni za pozajmicu;
- kod produženja članstva ako je period važenja članstva duži od tri godine.

V8.0.9, 26. januar 2022.

- Uključivanje programske podrške za mogućnost da se račun odštampa na zahtev člana, odnosno posetioca biblioteke. Do sada je bilo obavezno predati štampani račun. Dopuna je pripremljena u skladu sa Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost (ZDDV-1M), koji je objavljen u *Službenom glasniku RS, br. 3/2022 dana 7. 1. 2022. godine* koji je počeo da se primenjuje 22. 1. 2022. godine.
- Popravke:
  - otklonjena je greška kod uvida u parametre pozajmice koji se odnose na elektronsko obaveštavanje;
  - kod evidentiranja vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u matičnom odeljenju, ako je građa u matičnom odeljenju takođe rezervisana;
  - kod brisanja građe iz evidencije građe kod odeljenja (međuodeljenski pozajmljen primerak koji je vraćen u drugom odeljenju), ako nakon dostavljanja građe u odeljenje gde je građa bila pozajmljena građu ne želimo da dodelimo članu s rezervacijom;
  - kod pregleda podmirenih potraživanja.

V8.0.8, 15. januar 2022.

- U bibliotekama s odeljenjima prilikom vraćanja međuodeljenski pozajmljenog primerka u matično odeljenje, ako u matičnom odeljenju za tu građu postoje rezervacije, programski se evidentira vraćanje kod člana u posluženom odeljenju, razduži se međuodeljenska pozajmica i građa se u matičnom odeljenju dodeljuje članu koji je na vrhu spiska s rezervacijama (prelazak iz statusa *R* u *W*). Ako biblioteka ima mogućnost mesta za preuzimanje, rezervacija *R – rezervisana zauzeta građa* kod člana koji je na vrhu spiska rezervacija u matičnom odeljenju menja se:
  - u rezervaciju *W – čeka na polici (rezervacija)* ako će član građu preuzeti u matičnom odeljenju,
  - u rezervaciju *O – rezervisana slobodna građa* ako će član građu preuzeti u drugom odeljenju (obradu takve rezervacije moramo još da završimo i građu da dostavimo na mesto za preuzimanje),
  - u rezervaciju *O – posredstvom P – rezervisana slobodna građa* ako se na vrhu spiska rezervacija nalazi rezervacija za međubibliotečku pozajmicu.
- Popravke:
  - kod pozajmice međuodeljenski pozajmljenog primerka ne ispisuje se poruka o rezervacijama u matičnom odeljenju ako je građa članu dodeljena odlukom bibliotekara prilikom evidentiranja vraćanja u posluženom odeljenju uprkos rezervacijama u matičnom odeljenju;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod pozajmice međuodeljenski pozajmljenog primerka na knjigomatu u slučaju samoposlužnog preuzimanja građe (građa je članu dodeljena odlukom bibliotekara prilikom evidentiranja vraćanja u posluženom odeljenju uprkos rezervacijama u matičnom odeljenju);
- kod programskog kreiranja mesta za obradu rezervacija;
- kod pozajmice međuodeljenski pozajmljene građe u odeljenju mobilne biblioteke.

V8.0.7, 4. januar 2022.

- Dopunjena je poruka prilikom vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženo odeljenje u slučaju dodatnih rezervacija u posluženom odeljenju.
- Popravka:
  - kod prikaza dana praznika u kalendaru.

V8.0.5, 21. decembar 2021.

- Popravke:
  - kod uvažavanja uslova za godinu izdavanja (sadržaj potpolja *100c – Godina izdavanja 1*) na mestu za preuzimanje građe (u bibliotekama kod kojih je uključena mogućnost mesta za preuzimanje);
  - kod brisanja člana koji je pozajmio izvore na internetu (e-knjige, zvučne knjige i sl.);
  - kod uvažavanja popusta za stavke opomena.

V8.0.3, 6. decembar 2021.

- Popravka:
  - kod pozajmice na osnovu broja za pozajmicu.

V8.0.2, 04. decembar 2021.

- Kod biblioteka kod kojih je uključena veza COBISS3–SAP može se podesiti da se podaci prenose u SAP okruženje za testiranje ili u SAP okruženje za produkciju.
- Popravke:
  - kod izbora člana;
  - kod pretraživanja po transakcijama po dva ista atributa, npr. dva različita inventarska broja;
  - kod ispisa godine izdavanja u obaveštenju o skorašnjem isteku roka pozajmice;
  - kod slanja reversa na e-adresu staratelja/garanta

V8.0.1, 29. novembar 2021.

- Popravka:
  - kod pozajmice građe vrste *drugo*.

V8.0, 27.–28. novembar 2021.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Prilikom podešavanja vremena pozajmice uključena je nova funkcionalnost koja omogućava podešavanje vremena pozajmice za pojedinačnu kategoriju člana. Kod metode **Domaća biblioteka / Ograničenja poslovanja** izaberemo novo ograničenje **Vreme pozajmice po kategoriji člana** i za kategorije kod kojih se vreme pozajmice razlikuje od vremena koje je određeno vremenskim parametrima pozajmice upišemo drugačije vreme pozajmice.
- U bibliotekama koje koriste zajedničku bazu članova (KISUM, biblioteke Biotehničkih fakulteta) upisnice se pohranjuju u zajedničku bazu podataka o članovima. To omogućava da u svakoj biblioteci u sklopu zajedničke baze članova putem mogućnosti **Član / Arhiv e-dokumenata** pregledamo sve upisnice člana bez obzira na to u kojoj biblioteci ih je član potpisao. Prilikom uvođenja ove funkcionalnosti u zajedničku bazu podataka o članovima preneli smo sve postojeće upisnice.
- U prozoru brauzera dodata je mogućnost upotrebe tipke <**P**> na tastaturi za metodu klase **Polje 996/997 / Pregledaj**.
- Pozajmica inventara:
  - U redu sa alatima možemo dodati brzo dugme za metodu **Zauzeti inventar / Vraćanje, brisanje.**
  - Prozor **Evidentirani inventar** od sada može da se napusti i tipkom **<Esc>.**
- Ako je kod podataka o članu postavljena kvačica kod podatka **U potraživanju**, od sada se prilikom prelaska u prozor **Građa domaće biblioteke** ispisuje poruka da je član u postupku potraživanja.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** u slučaju kada je član uključio primanje barem jedne vrste notifikacija ispisuje se indikator PSH.
- Vremenski parametri pozajmice:
  - Vreme se može upisati i u sedmicama (npr. *3w* za 3 sedmice).
  - Prilikom unosa vremena pozajmice, produženja, rezervacije, važenja rezervacije i trajanja važenja rezervacije za korišćenje u čitaonici proverava se da li je uneto vreme takvo da bi rok isteka mogao da bude određen u godini za koju kalendar ne postoji. Trenutno ograničenje je 3 godine od tekuće godine dalje. Ova kontrola važi i prilikom određivanja vremena pozajmice za pojedinačnu kategoriju člana.
- Kod postupaka evidentiranja građe prilikom izračunavanja roka isteka (npr. pozajmice, važenja rezervacije itd.) proverava se da li postoji kalendar za godinu za koju se određuje rok isteka. Kontrola se izvodi i kod promene datuma isteka. Ako ne postoji, odgovarajuća poruka će se ispisati u vezi sa tim. U biblioteci u takvom slučaju moraju pohraniti kalendar za godinu u kojoj ističe rok važenja statusa evidentirane građe, odnosno ručno promeniti datum isteka na godinu za koju kalendar postoji. Pritom treba uvažavati da biblioteka može da ima definisane kalendare samo za 3 godine unapred.
- Za potrebe prenosa podataka o izdatim računima u COBISS3/Pozajmici uspostavljena je veza između programske opreme COBISS3 i programske opreme SAP. Ova mogućnost se uključuje na osnovu zahteva biblioteke po prethodnom dogovoru o potrebnim podešavanjima.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import** dopunjene su tako da postojećim napomenama kod člana mogu se dodati i druge napomene. Prilikom eksporta izabranih članova metodom **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** u Excel datoteci pojavljuju se dva stupca (ako za eksport izaberemo postojeće napomene): **Postojeće napomene** gde se izvezi postojeće napomene odvojene tačka zarezom i **Napomena – dodatno**. Dodatnu napomenu za izabrane članove u datoteci upisujemo u stubac **Napomena – dodatno.** Nakon upotrebe metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import** napomena iz stupca **Napomena – dodatno** dodaje se postojećim napomenama kod pojedinačnog člana. Tokom postupka importovanja podataka o članovima za ažuriranje moramo izabrati atribut **Napomena – dodatno**.
- Na osnovu iskustava prilikom prelaska u novu školsku godinu za školske biblioteke obnovljena je i dopunjena metoda **Član / Upis/ažuriranje podataka o članovima – školske biblioteke**. **PAŽNJA:** Najveću preciznost pri upotrebi ove metode i dalje obezbeđuje upis datuma rođenja kod novih i postojećih učenika, odnosno đaka.
- Za biblioteke koje koriste RFID kod metoda **Zauzeta građa** / **Vraćanje, brisanje** i **Zauzeta građa** / **Vraćanje sa zadrškom** u prozoru **Pretraživanje po ključu** dodat je zapis broja primeraka građe na RFID ploči.
- Na zahtev biblioteke koje koriste RFID, u prozoru **Građa domaće biblioteke** prilikom odabira dugmeta **Pozajmi, Vrati, Zadrži** i **Rezerviši** proverava se da li postoji RFID uređaj i, ukoliko postoji, automatski se izvodi izabrana transakcija. Naravno, rad možemo nastaviti i prema postojećoj praksi tako što najpre odaberemo dugme **Očitaj RFID**, a potom dugme za željenu transakciju, npr. **Pozajmi**.
- Kod biblioteka koje koriste članske karte sa RFID tehnologijom, kod metode **Član / Pretraži po ključu** nakon upotrebe dugmeta **Očitaj RFID** u prozoru **Pretraživanje po ključu** član se odmah prenosi u radni prostor. Kod upotrebe metode **Član / Građa domaće biblioteke** nakon upotrebe dugmeta **Očitaj RFID** u prozoru **Pretraživanje po ključu** odmah se otvara prozor **Građa domaće biblioteke**.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** kod rezervisane zauzete građe (status *R – rezervisana zauzeta građa*) prikazuju se datum nakon kojeg će građa okvirno biti na raspolaganju i mesto na kojem je član u redu za rezervaciju. Podaci se ispisuju u 6. stupcu (**R/O/L/B**).
- U prozoru **Katalog** na spisku rezultata pretraživanja kod pozajmljenog i/ili rezervisanog primerka građe prikazuje se dodatna informacija o predviđenom datumu nakon kojeg će građa biti na raspolaganju. Podatak se prikazuje u 1. stupcu iza ispisa ukupnog broja rezervacija.
- Prilikom pripreme opomena možemo koristiti mogućnost pripreme opomena za slanje na e-adresu člana i u slučaju kada pripremamo opomene u XML formatu. Prilikom slanja opomena zato se najpre priprema datoteka sa e-opomenama, a potom i XML datoteka za one članove sa opomenama koji nisu registrovali e-adresu.
- Nakon završene pripreme opomena u statistici pripremljenih opomena od sada se ispisuje i koliko opomena je pripremljeno u obliku za slanje e-poštom i koliko za

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

štampanje na štampaču. Tako se za pojedinačnu broj opomene u zagradi kod *e-pošta* ispisuje broj opomena pripremljenih u obliku *e-opomena*, a kod *pošta* broj opomena pripremljenih u jednom od sledećih formata: *format A4*, *višeslojna koverta* ili *xml opomena*.

- U postupku obrade rezervacije slobodne građe koja je vlasništvo odeljenja mobilne biblioteke i koju će član preuzeti u drugom odeljenju, prilikom dodele građe članu programski se izvodi prenos građe iz bibliobusa. Pritom se evidentira transakcija *9 – vraćanje građe sa lokacije bibliobus*. U slučaju rezervacije slobodne građe koju će član preuzeti u bibliobusu i koja nije vlasništvo mobilne biblioteke, prilikom dodele građe članu programski se izvodi prenos građe u bibliobus. Pritom se evidentira transakcija *8 – postavka građe na lokaciju bibliobus*.
- U prozoru **Spisak rezervacija i otkazivanja rezervacija slobodne građe** u podatke koji mogu da se ispišu na spiskovima dodat je atribut **Status (q)**. Uključivanje ovog atributa u prikaz na spiskovima omogućava da za rezervisani primerak građe odmah vidimo da li je za primerak određen status u potpolju **996/997q** (npr. *5 – preusmereno*).
- U prozoru **Spisak rezervacija i otkazivanja rezervacija slobodne građe** padajući spisak mogućih prikaza spiskova rezervacija produžen je tako da se vide svi spiskovi.
- Na spisku atributa koji se ispisuje u brauzeru za člana u radnom prostoru dodat je atribut **E-adresa (nije za e-obaveštavanje)**. Kod njega se ispisuju sve e-adrese člana koje su upisane na jezičku **Adrese**. Za ispis ovog atributa prilikom pretraživanja u prozoru **Pretraživanje – Član** treba ga dodati u atribute za prikaz rezultata pretraživanja (metoda **Član / Prikazi rezultata pretraživanja**).
- U editoru podataka o članu u prozoru **E-obaveštavanje** kod **E-adresa** može se kopirati samo deo sadržaja a da se pritom ne prekrije postojeći sadržaj.
- U upozorenju koje se ispisuje prilikom vraćanja građe koja je međuodeljenski pozajmljena i za koju postoje rezervacije kako u posluženom tako i u matičnom odeljenju, od sada, osim podataka o članu sa rezervacijom u posluženo odeljenju ispisuju se i podaci o članu sa rezervacijom u matičnom odeljenju. Ispis podataka o rezervacijama dopunjen je datumom rezervacije i mestom za preuzimanje (ako postoji). Na ovaj način referent za pozajmicu može lakše da izabere da li će građu dodeliti članu sa rezervacijom u posluženom odeljenju.
- Dodato je programsko upozorenje koje se ispisuje kada u posluženom odeljenju evidentiramo vraćanje građe za koju ne postoje dodatne rezervacije ni u posluženom ni u matičnom odeljenju.
- Prilikom označavanja rezervisanog primerka kao primerka koji nedostaje (metoda **Građa ne postoji**) i programskog evidentiranja rezervacije drugog slobodnog primerka od sada se kod tog primerka:
  - čuva isti status rezervacije kao što ga je imala rezervacija prvobitno rezervisanog primera pre nego što smo ga označili kao primerak koji nedostaje, ako je ta rezervacija imala status *dospela* ili *dospela (prioritetna)*;
  - određuje status *dospela* ako je rezervacija prvobitno rezervisanog primerka, pre nego što smo ga označili kao primerak koji nedostaje imala status *dospela (knjigomat)*, *u obradi* ili *obrađena*.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ako prilikom završetka obrade rezervacije (metoda **Zaključi obradu**) evidentiramo primerak koji nije isti kao što je rezervisan, o tome nam se ispisuje programsko upozorenje, a program nam nudi i mogućnost da do sada rezervisani primerak možemo da označimo kao primerak koji nedostaje.
- U bibliotekama koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje, u klasi **Zauzeta građa** u podrazumevani prikaz rezultata pretraživanja u pretraživaču, na spiska atributa u brauzeru, na spisak za definisanje prikaza rezultata pretraživanja i na spisak podataka za eksport dodati su atributi "Status rezervacije", "Oznaka mesta za obradu rezervacija" i "Oznaka mesta za preuzimanje građe".
- Pripremljen je novi ispis *POZ-R-07: Rezervacije slobodne građe na mestu za preuzimanje – po mestima za obradu rezervacija (po statusu rezervacije)*. Spisak rezervacija na izabranom mestu za preuzimanje štampamo tako što u prozoru **Spisak rezervacija slobodne građe** najpre izaberemo željeni prikaz, a potom označimo rezervacije koje želimo da uključimo na spisak te kliknemo dugme **Spisak**. Rezervaciju na spisku sortirane su po mestima za obradu rezervacija i po statusu rezervacije.
- U bibliotekama koje omogućavaju preuzimanje građe na mestima za preuzimanje, evidentira se nova transakcija *40 – promena mesta za preuzimanje*, ako bibliotekar pri rezervaciji člana promeni mesto za preuzimanje.
- U obaveštenju o dospeloj rezervisanoj građi koje član dobija e-poštom od sada informacija o mestu za preuzimanje ispisuje se u novom redu.
- U obaveštenju o skorašnjem isteku roka pozajmice koje član dobija e-poštom i u ispisu *POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (e-pošta)* podaci o građi dopunjeni su ispisom izdavača i kompletnog naslova građe. Pojedinačni podaci o građi od sada se ispisuju svaki u svom redu, a umesto indeksa podaci su navedeni rečima da bi ih članovi biblioteke lakše razumeli. Prilikom pripreme ispisa *POZ-CG-05* dodat je parametar upita *Broj članske karte*, što omogućava da obaveštenje možemo poslati pojedinačnom izabranom članu.
- U ispisu *POZ-C-05: Promene podataka kod članova*:
  - dodati su ulazni parametri *Broj člana*, *Broj članske karte* i *Korisničko ime;*
  - kod svake promene podataka ispisuju se i: korisničko ime, vreme promene i vrsta transakcije kojom su podaci promenjeni.
  - prilikom pripreme ispisa uvažavaju se i sledeće transakcije kojima se menjaju podaci: *52 – promena podataka preko COBISS+ i mCOBISS*, *56 – produženje članstva preko COBISS+ i mCOBISS*, *6 – promena broja* i *48 – prenos člana u drugo odeljenje*;
  - u odvojenom obrascu dodata je i legenda promena podataka.
- Spisak članova sa podacima za e-obaveštavanje (metoda **Elektronsko obaveštavanje /Spisak članova sa podacima za e-obaveštavanje**) i ispis *POZ-C-12 Statistika članova pretplaćenih na e-obaveštavanje* dopunjeni su podatkom o broju članova koji su pretplaćeni na e-revers.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-CG-10: Spisak pozajmljenih udžbenika po odeljenjima/godinama*. Na spisak je uključena samo nastavna građa udžbeničkog konta.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Prilikom pripreme ispisa *POZ-C-10: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima* na jezičku **Parametri ispisa** dodati su novi ulazni parametri za određivanje donje i/ili gornje granice iznosa dugovanja člana. Unos parametara nije obavezan. Ako ih ne unesemo, priprema se spisak kao i do sada.
  Usled ovih promena promenio se identifikator tog ispisa. Ako je ispis *POZ-C-10* u vašim omiljenim ispisima, morate da ga izbrišete sa spiska omiljenih i ponovo da ga dodate.
- Zbog optimizacije prilikom pripreme ispisa *POZ-C-08: Spisak građe s br. svih, takođe pozajmljenih/rezervisanih primeraka* stupci Naslov i COBISS.XX-ID spojeni su u jedan stubac. Podaci su odvojeni uzdužnom crtom.
- Popravke:
  - kod metode klase **Odeljenje / Prenesi transakcije iz offline aplikacije u bibliobusu**;
  - kod evidentiranja napomene o primerku;
  - kod funkcionisanja dugmeta **Poslednje pretraživanje** u prozoru **Katalog**;
  - kod proveravanja duplikata prilikom upisa preko interneta – proverava se da li u bazi podataka o članovima već postoji član sa istim imenom, prezimenom i datumom rođenja;
  - kod osvežavanja numeratora broja upisa prilikom upisa preko interneta;
  - kod kreiranja posla za ažuriranje podataka o članovima – studentima po satnici;
  - kod slanja e-obaveštenja maloletnim članovima koji imaju kod e-obaveštavanja upisanu i e-adresu staratelja/garanta;
  - kod brisanja arhiviranih dokumenata prilikom brisanja člana iz baze podataka;
  - kod rezervacije građe za upotrebu u čitaonici;
  - kod rezervacija građe preko COBISS+, kada je primerak građe vraćen u odeljenje koje se razlikuje od odeljenja u kojem je pozajmljen: rezervacija se evidentira u matičnom odeljenju iako je građa trenutno u odeljenju u kojem je vraćena (status *B – zadržano*), višestruka rezervacija iste građe nije više moguća;
  - kod ispisa poruke prilikom rezervacije građe preko COBISS+;
  - kod rezervacije građe preko COBISS+ ako biblioteka članovima omogućava preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje i ako član preko COBISS+ rezerviše građu koja je pripremljena za preuzimanje u međubibliotečkoj pozajmici;
  - kod dodeljivanja građe za međubibliotečku pozajmicu prilikom brisanja rezervacije slobodne građe kod člana u posluženom odeljenju koje je i odeljenje za MP;
  - kod evidentiranja vraćanja građe koju je član naručio i preuzeo u drugom odeljenju, a vratio ju je u matičnom odeljenju, više se ne ispisuje poruka o vraćanju u drugom odeljenju i potraživanje za vraćanje u drugom odeljenju se ne evidentira;
  - kod početnih podešavanja u prozoru sa spiskom rezervacija slobodne građe na mestima za preuzimanje;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- u prozoru sa spiskom rezervacija i otkazivanja rezervacija slobodne građe na mestima za obradu rezervacija kod prikaza otkazivanja rezervacija;
- kod međuodeljenske pozajmice građe iz istog zapisa ako u izabrano odeljenje pozajmljujemo primerke iz više drugih odeljenja;
- kod uvažavanja kalendara prilikom izračunavanja perioda tolerancije pri vraćanju građe;
- pri beleženju i ispisu podataka o korisniku koji je izveo storniranje računa ako ta osoba nije ona koja je račun ispostavila;
- kod izračunavanja datuma očekivanog vraćanja građe ako je taj datum takav da je van godina za koje biblioteka ima pohranjen kalendar;
- kod postupka zaključivanja blagajne;
- kod sortiranja podataka o dnevnim podmirivanjima potraživanja u ispisu *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* na OS Linux*;*
- popravka veličine prozora **Cenovnik***;*
- popravka kod uslova za udaljeni pristup članova;
- kod pozajmice rezervisanog kompleta na knjigomatu.

V7.0.11, 30. oktobar 2021.

- Popravka:
  - kod postupaka sa dokumentima u elektronskom arhivu na OS Linux.

V7.0.8, 15. septembar 2021.

- Na ispisima *Listić sa podacima o rezervaciji – samouslužno preuzimanje* i *Listić sa podacima o rezervaciji (bez obaveštavanja člana po odluci biblioteke) – samouslužno preuzimanje* inventarski broj se ispisuje naglašeno i većom veličinom fonta.
- Popravke:
  - u zajedničkoj bazi podataka prilikom prenosa člana upisanog preko interneta u drugu bazu;
  - korisnicima sistema onemogućen je unos i menjanje podataka o mestu za preuzimanje;
  - kod određivanja mesta za preuzimanje kada član preko COBISS+ rezerviše građu koja je bila preusmerena na novu lokaciju, odnosno u drugo odeljenje;
  - kod ispisa pošte na opomenama;
  - kod napomene o transakciji prilikom evidentiranja transakcija *11 – pozajmica van biblioteke*, *12 – pozajmica za čitaonicu* i *30 – međuodeljenska pozajmica.*

V7.0.5, 14. avgust 2021.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U bibliotekama koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje dodata je mogućnost unosa novih uslova za preuzimanje građe (ograničavanje rezervacija s obzirom na sadržaj potpolja *215d – Fizički opis/Mere* i potpolja *996/997p – Stepen dostupnosti*).
- Metoda u klasi i objektu **Mesto za preuzimanje građe** promenila je naziv u **Pripremi građu za preuzimanje** (do sada **Obrada rezervacija slobodne građe**).
- U prozoru **Spisak rezervacija slobodne građe** u kojem pratimo rezervacije na izabranom mestu za preuzimanje sa padajućeg spiska za izbor prikaza spiska rezervacija uklonjeni su prikazi *građa koja nedostaje* i *otkazivanja rezervacija*.
- Sa spiska evidentirane građe koja može da se doda na račun uklonjen je ispis građe koja je kod člana evidentirana kao zadržana (status *B – zadržano*).
- Popravka:
  - kod ispisa datuma očekivanog vraćanja i mesta u redu za čekanje za građu koja je evidentirana kao izgubljena – podaci se ne ispisuju.

V7.0.4, 22. juli 2021.

- Na upisnici se od sada ispisuju sve e-adrese i telefonski brojevi koji su upisani kod člana na jezičku **Adrese**.
- Popravke:
  - kod dodele rezervacije u slučaju vraćanja sa zadrškom u odeljenju koje se razlikuje od odeljenja u kojem je građa pozajmljena, a pritom u tom odeljenju postoji rezervacija za isti COBISS.XX-ID;
  - kod programskog određivanja mesta za preuzimanje prilikom vraćanja građe sa zadrškom u odeljenju koje se razlikuje od odeljenja u kojem je građa pozajmljena;
  - kod izbora prikaza otkazivanja rezervacija na spisku rezervacija na mestima za preuzimanje;
  - kod kontrole duplikata prilikom unosa u atribut **Grupa članova**;
  - kod prikaza trenutnih penala za građu u kompletu.

V7.0.3, 8. juli 2021.

- Popravke:
  - kod pripreme ispisa (obuhvatanje i sortiranje podataka) blagajničkih priloga *POZ-BP-02* i *POZ-BP-03;*
  - kod pohranjivanja dana kada je biblioteka zatvorena u kalendaru biblioteke.

V7.0.1, 17. juni 2021.

- Ispis upisnice na engleskom jeziku koja se kreira prilikom upisa preko interneta, ako je u biblioteci uključen poseban parametar, dopunjen je potpisom.
- Popravke:
  - kod ispisa podataka i biblioteci/odeljenju biblioteke i broju člana u notifikacijama;
  - kod ispisa upozorenja o rezervaciji prilikom vraćanja građe sa zadrškom.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V7.0, 12.–13. jun 2021.

- Ako člana želimo da prenesemo u drugo odeljenje, to ćemo učiniti novom metodom **Prenos člana u drugo odeljenje**. Ova mogućnost se uključuje na zahtev biblioteke posebnim parametrom. Za izvođenje postupka potrebna je privilegija za promenu broja članske karte.
  Postupak prenosa izvodimo tako što kod izabranog člana u radnom prostoru iz priručnog menija izaberemo metodu **Prenos člana u drugo odeljenje**. Otvara se prozor **Broj članske karte** u kojem članu na isti način kao i prilikom upisa dodeljujemo nov broj članske karte. Potom se otvara editor podataka o članu u kojem se već ispisuje novi broj člana, a menja se i podatak kod atributa **Odeljenje upisa** – dosadašnje odeljenje upisa zamenjuje se podatkom o odeljenju u kojem je izveden prenos člana. Kod atributa **Datum prvog upisa** datum se zamenjuje datumom kada je prenos člana izveden. Stari broj članske karte automatski se pohranjuje u nevažeće brojeve. Potom proverimo ostale podatke kod člana, po potrebi ih ažuriramo i odštampamo nalepnicu za novu člansku kartu. Ako je članstvo isteklo i ako je podešeno automatsko obračunavanje članarine, nakon pohranjivanja zapisa o članu nudi se evidentiranje potraživanja za članarinu prema cenovniku odeljenja koji važi za odeljenje u koje se član upisao. Potraživanje može da se evidentira i ručno, a ručno može da se ažurira i podatak o datumu isteka članstva. Nakon pohranjivanja zapisa o članu, evidentira se nova transakcija *48 – prenos člana u drugo odeljenje.* U podatke o transakciji kod podatka "Napomena o transakciji" zapisuju se sledeći podaci: *stari broj članske karte; staro odeljenje upisa; stari prvi datum upisa.*
  Pri postupku treba uvažavati:
  - kada potvrdimo novi broj, promenili smo broj članske karte, a otkazivanje više nije moguće,
  - stari broj ne možemo da dodelimo novom članu; ako upotrebimo nevažeći broj za identifikaciju člana, ispisuje se odgovarajuće upozorenje,
  - u bibliotekama koje će koristiti mogućnost prenosa člana u drugo odeljenje treba obratiti posebnu pažnju na pripremu statistike aktivnih članova – statistike treba pripremati odvojeno po odeljenjima i odeljenju upisa.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke**, za lakši izbor mišem, promenjena je veličina ikona za Uredi i Pokaži. Dodata je i mogućnost upotrebe tipki na tastaturi za otvaranje određenih prozora:
  - <Alt + E> – editor podataka o članu,
  - <Alt + M> – prozor **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja**,
  - <Alt + Q> – prozor **Evidentirani inventar**,
  - <Alt + N> – upis i promena napomene kod člana,
  - <Alt + L> – pregled evidentirane građe u drugim odeljenjima biblioteke.
- E-obaveštenja koja se automatski šalju članovima pre nego što se ispuni određeni uslov (npr. pre isteka roka pozajmice), mogu se poslati više puta sve dok su uslovi

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

za prijem e-obaveštenja i dalje ispunjeni. Ponavljanje slanja je moguće kod sledećih vrsta e-obaveštenja:

- skorašnji istek roka pozajmice,
- skorašnja opomena,
- istek članstva,
- nepodmirena potraživanja.

Ponavljanje slanja uključuje se na zahtev biblioteke posebnim parametrom. Kod parametra može da se odredi kada treba da se izvede ponavljanje e-obaveštavanja. Ponavljanje slanja e-obaveštenja izvodi se na osnovu određenog broja dana pre nekog događaja ili nakon nekog događaja. Prilikom ponovnog slanja e-obaveštenja može da se odredi na koje destinacije treba ponovo da se pošalju e-obaveštenja (npr. ponovo se šalju samo obaveštenja e-poštom).

- Dodata je mogućnost menjanja teksta u signalnim porukama o dospeloj rezervaciji. U tu svrhu u direktorijumu **Sistemske definicije / Pozajmica / Varijable / E-obaveštenja** definisana je nova varijabla **Dodatni tekst (sign. poruka o dospeloj rezervaciji)**. Podrazumevana vrednost je *prazno*, a možemo da je promenimo kopiranjem varijable u korisničke varijable u koju upisujemo proizvoljni tekst.
- U signalnim porukama o nepodmirenim potraživanjima od sada se ispisuje isti tekst kao i u obaveštenjima koja šaljemo e-poštom. To znači da se podrazumevani tekst e-obaveštenja može proizvoljno izmeniti ako sistemske varijable kopiramo u korisničke varijable, a potom tamo upišemo proizvoljan tekst.
- Dopunjen je postupak obrade rezervacije građe koja nedostaje. U prozoru za praćenje i obradu rezervacija slobodne građe metodu **Građa ne postoji** od sada koristimo za:
  - označavanje rezervisane građe kao građe koja nedostaje,
  - završetak obrade rezervacija građe koja nedostaje.

  Označavanje građe kao građe koja nedostaje

  Kada u prozoru za praćenje i obradu rezervacija slobodne građe kliknemo dugme **Građa ne postoji**, jer rezervisanu građu nismo našli na mestu na kojem bi morala da bude odložena, status rezervacije se menja u *građa koja nedostaje*, a rezervacija primerka od sada se briše iz evidencije građe kod člana ili kod zahteva za MP. Status primerka koji smo označili kao građu koja nedostaje ne menja se – primerak ostaje i dalje na spisku svih rezervacija (status *O* ili *O – posredstvom MP*). Broj članske karte člana kod kojeg je taj primerak rezervisan pre nego što smo ga označili kao građu koja nedostaje (ili broj zahteva za MP i identifikacioni broj naručioca, ako je primerak rezervisan za međubibliotečku pozajmicu), pohranjeni su u privremenoj napomeni koja je upisana kod zauzete građe.

  Prilikom označavanja rezervisane građe kao građe koja nedostaje, program proverava da li je za tu građu na raspolaganju još neki bezuslovno dostupan primerak i da li je slobodan za pozajmicu:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ako u zapisu postoji barem još jedan bezuslovno dostupan primerak koji je slobodan, rezerviše se u evidenciji građe kod člana ili kod zahteva za MP (status *O* ili *O – posredstvom MP*).
- Ako nijedan drugi bezuslovno dostupan primerak nije slobodan za pozajmicu, program ispisuje upozorenje. U evidenciji građe kod člana ili kod zahteva za MP rezerviše se zauzeta građa (status *R*), a član ili rezervacija za MP na spisku rezervacija za tu građu svrstavaju se na prvo mesto. Ako je građu rezervisao član koji je pretplaćen na e-obaveštavanje o dospeloj rezervisanoj građi, program prilikom označavanja primerka kao građe koja nedostaje nudi još mogućnost obaveštavanja člana o promeni njegove rezervacije. Prilikom obaveštavanja uvažavaju se načini obaveštavanja koje je član izabrao za obaveštavanje o dospeloj rezervisanoj građi (e-pošta, SMS obaveštenje). Ako je primerak rezervisan za međubibliotečku pozajmicu, prilikom označavanja primerka kao građe koja nedostaje na e-adresu za MP šalje se obaveštenje o promeni rezervacije slobodne građe u rezervaciju zauzete građe.
- Ako u zapisu ne postoji nijedan drugi bezuslovno dostupan primerak, program ispisuje upozorenje. Ako je građu rezervisao član koji je pretplaćen na e-obaveštavanje o dospeloj rezervisanoj građi, program prilikom označavanja primerka kao građe koja nedostaje nudi i mogućnost obaveštavanja člana o brisanju njegove rezervacije. Prilikom obaveštavanja uvažavaju se načini obaveštavanja koje je član izabrao za obaveštavanje o dospeloj rezervisanoj građi (e-pošta, SMS obaveštenje). Ako je primerak rezervisan za međubibliotečku pozajmicu, prilikom označavanja primerka kao građe koja nedostaje na e-adresu za MP šalje se obaveštenje o brisanju rezervacije za međubibliotečku pozajmicu.

Obrada rezervacija za građu koja je označena kao građa koja nedostaje

Rezervaciju sa statusom *građa koja nedostaje* obrađujemo tako što ponovo izaberemo metodu **Građa ne postoji**:

- Ako primerak koji nedostaje ne možemo da nađemo, izbrišemo rezervaciju i primerak označimo kao trajno izgubljen. Pritom kod podataka o fondu u potpolje 996q programski se upisuje status *8 – izgubljeno,* a onemogućava se i pozajmica upisom ograničenja dostupnosti *0d* u potpolje 996u. Ako u zapisu ne postoji nijedan drugi bezuslovno dostupan primerak, rezervacije za tu građu (rezervacije sa statusom *R*) brišu se kod članova. Rezervacije za međubibliotečku pozajmicu se ne brišu, a na e-adresu za MP šalje se obaveštenje da ne postoje primerci dostupni za pozajmicu.
- Ako primerak koji nedostaje pronađemo, izbrišemo rezervaciju. Primerak postaje opet slobodan za pozajmicu ili se u slučaju sledećih rezervacija dodeljuje članu ili za međubibliotečku pozajmicu (prelazak iz statusa *R* u *O* ili *O – posredstvom MP*).

UPOZORENJE: Rezervacije za građu koja je označena kao građa koja nedostaje pre instalacije nove verzije programske opreme COBISS3 obrađujemo tako što ih izbrišemo iz evidencije građe kod članova ili kod zahteva za MP.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U bibliotekama koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje dodata je mogućnost oblikovanja teksta (npr. informacije o plaćanju usluge u slučaju preuzimanja građe u drugom odeljenju) koja se korisnicima ispisuje prilikom rezervacije građe preko COBISS+ uz izbor mesta za preuzimanje. Za oblikovanje teksta koristimo metodu **Domaća biblioteka / Podaci za kontakt i informacije u COBISS+**, a tekst upisujemo kod atributa "Mesto za preuzimanje – napomena" i "Mesto za preuzimanje – napomena (eng.) (jezičak **Opšte i upis preko interneta**). Dopuna se na zahtev biblioteke uključuje posebnim parametrom.
- U bibliotekama koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje programski je dodato mesto za preuzimanje za međubibliotečku pozajmicu na kojem se za preuzimanje priprema rezervisana građa za međubibliotečku pozajmicu. Stoga, rezervisana građa za međubibliotečku pozajmicu od sada ne može više da se priprema za preuzimanje na mestu za obradu rezervacija gde se rezervacija za međubibliotečku pozajmicu svrstala (ni u biblioteci bez odeljenja ni u biblioteci u kojoj je pozajmica organizovana po odeljenjima, čak i ako je za međubibliotečku pozajmicu rezervisana građa iz odeljenja za MP).
  UPOZORENJE: Rezervacije za međubibliotečku pozajmicu koje su nastale pre instalacije nove verzije programske opreme COBISS3 neće biti svrstane na mesto za preuzimanje za međubibliotečku pozajmicu. Stoga, rezervisanu građu treba pripremati za preuzimanje (metoda **Na policu (W)**) i dalje na mestima za obradu rezervacija gde su se te rezervacije za međubibliotečku pozajmicu svrstale.
- U pretraživaču **Član** omogućeno je i pretraživanje po posebnoj napomeni ako koristimo polje za pretraživanje **Ključne reči**. Dopuna važi za biblioteke sa zajedničkom bazom članova (npr. KISUM).
- Kod odeljenja je uključena mogućnost rezervacije više primeraka slobodne građe iz istog zapisa (COBISS.XX-ID-ja).
- Prilikom upisa preko interneta uključena je kontrola duplikata člana i u slučaju različitog upisa imena i prezimena sa sibilantima i dijakriticima.
- Dodata je mogućnost da se prilikom upisa preko interneta kreira obrazac za upis koji se pohranjuje u arhiv e-dokumenata kod člana koji se upisao preko interneta. Obrazac za upis tom prilikom šalje se i na e-adresu člana, a na mestu potpisa na obrascu za upis ispisuje se *Upis preko interneta.* Mogućnost se na zahtev biblioteke uključuje posebnim parametrom. Preporučuje se da biblioteka koja koristi više različitih obrazaca za upis prilikom prosleđivanja zahteva za uključivanje parametra prosledi i informaciju o tome koji od tih obrazaca za upis treba da se koristi za upis preko interneta.
- Biblioteke koje za potpis pristupne izjave, odnosno obrasca za upis koriste obrazac u programskoj opremi COBISS3/Pozajmica, od sada pre štampanja obrasca za upis (dugme **Obrazac za upis** u editoru **Član**) mogu da izaberu da li će za člana pripremiti obrazac na domaćem ili na engleskom jeziku. Ova mogućnost se na zahtev biblioteke uključuje posebnim parametrom. Za oblikovanje naziva obrasca za upis i izjava na obrascu za upis na engleskom jeziku u direktorijumu **Sistemske definicije / Pozajmica / Varijable / Obrazac za upis** definisane su nove varijable **Naziv obrasca za upis (engleski)** i **Izjava člana na obrascu za upis (engleski)**.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Podrazumevana vrednost kod prve je *Registration form*, a kod druge podrazumevana vrednost je prazna. Obe po potrebi možemo da promenimo kopiranjem u korisničke varijable gde upisujemo tekst po želji.

- Metoda **Obaveštenje / Pošalji posebno obaveštenje primaocima e-obaveštenja** dopunjena je tako što prilikom obaveštavanja možemo:
  - uključiti/izabrati članove koji su pretplaćeni na primanje svih mogućih vrsta e-obaveštenja,
  - uključiti i članove koji kod podataka za obaveštavanje imaju upisanu e-adresu, ali nisu pretplaćeni na primanje nikakvih e-obaveštenja,
  - ograničiti kriterijume izbora po odeljenju transakcije u kojem je evidentirana pozajmica građe van biblioteke,
  - poslati obaveštenje samo na izabran način obaveštavanja, tako da se šalje samo na način e-obaveštavanja za koji smo obaveštenje upisali (do sada je bio obavezan upis obaveštenja za sva tri načina obaveštavanja).
- Metoda **Polje 996/997 / Dodavanje/izdvajanje građe za čitalačke pakete** dopunjena je mogućnošću dodavanja serijskih publikacija u čitalački paket. Takođe, sada upotrebom RFID čitača u građu za pakete za čitanje možemo dodati više jedinica odjednom. Ako označimo mogućnost **Dodaj IN/CN na spisak za ispis šipkastih kodova**, u pakete za čitanje dodajemo odjednom samo građu za jedan paket za čitanje da bismo mogli da odštampamo šipkaste kodove za jedan paket za čitanje.
- Prilikom izračunavanja roka isteka kod postupaka kod kojih se rok izračunava na osnovu podešavanja vremenskih parametara i kalendara, za maksimalni rok isteka može se odrediti poslednji dan godine koji vidimo u kalendaru, tj. tekuća godina + 3 godine (npr. za 2021. godinu to je datum **31. 12. 2024. godine**). Ako želimo da odredimo kasniji rok isteka, to možemo učiniti ručnom promenom datuma isteka.
- U bibliotekama sa odeljenjima u prozoru **Katalog** kod polja za spisak odeljenja povećana je dužina polja za ispis naziva odeljenja na 28 znakova. Takođe, povećana je i najmanja moguća veličina tog prozora tako da se u potpunosti vide sve mogućnosti koje su u tom prozoru omogućene.
- Kod mogućnosti za uređivanje sadržaja i oblika reversa i računa (metoda **Domaća biblioteka / Pripremi obrasce za reverse i račune**) kod **Polja za uređivanje izabrane vrste podataka** dodata je promenljiva vrednost *odeljenje/školsko godište*; to omogućava da na ispis reversa i računa uključimo i ovaj podatak.
- Tablica za potpisivanje (metoda **Domaća biblioteka / Tekst za tablicu za potpisivanje**):
  - U tekst koji se ispisuje na tablici za potpisivanje mogu se uključiti i e-adrese koje su upisane kod podataka o članovima kod adresa. To ćemo učiniti tako što uključimo varijablu *%emailAddresses%.* U tekstu na tablici za potpisivanje ispisaće se samo e-adrese određene vrste.
    Može se uključiti i ispis e-adrese staratelja/garanta koji je upisan kod podataka člana za e-obaveštavanje. To ćemo učiniti tako što ćemo uključiti varijablu *%guardianEmail%*.
  - Tekst na tablici za potpisivanje od sada može da se ispisuje i na engleskom jeziku.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Tekst na tablici (a time i priprema obrasca za upis) ispisuje se na engleskom jeziku kada su za to ispunjeni sledeći uslovi kod podataka o članu: kategorija člana je *013 – strani državljani* ili *državljanstvo je strano* ili *država prebivališta ili boravišta je u inostranstvu*. U ostalim slučajevima tekst se ispisuje na domaćem jeziku.

Ova mogućnost se uključuje na osnovu pismenog zahteva biblioteke. Prilikom uključivanja u dogovoru sa bibliotekom uređuju se sva potrebna podešavanja.

- Ako biblioteka ima uključen parametar koji rezervaciju primeraka građe u COBISS+/mCOBISS omogućava samo članovima koji su pretplaćeni na obaveštenja o dospeloj rezervisanoj građi, kod podešavanja e-obaveštavanja (metoda **Domaća biblioteka / E-obaveštavanje**) od sada se ispisuje odgovarajuće upozorenje prilikom isključivanja svih načina obaveštavanja.
- Kalendar je dopunjen tako što se kod mogućnosti kopiranja podešavanja po odeljenjima biblioteke od sada mogu ukloniti neradni dani ovom mogućnošću. Dopunjena je i metoda **Ukloni** tako da se od sada uklanjaju samo oni dani koje smo označili za uklanjanje i ne više svi neradni dani zajedno ako su bili određeni mogućnošću **Odredi sve**
- Kod metode **Praćenje i obrada rezervacija slobodne građe** u skup podataka koji mogu da se ispišu na spiskovima dodat je atribut "U bibliobusu". Uključivanje ovog atributa u prikaz na spiskovima omogućava da za rezervisani primerak građe odmah vidimo da li je primerak već postavljen u bibliobus ili još uvek nije.
- Prozor za upis, odnosno očitavanje identifikacionog broja primerka tokom evidentiranja protoka građe u bibliobus i iz bibliobusa ostaje aktivno čak i kada promenimo izbor kod **dostavi u bibliobus** i **prenesi iz bibliobusa**.
- U klasi **Zauzeta građa** uklonjene su metode **Obradi rezervacije** i **Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje** jer za te potrebe biblioteke koriste metodu **Praćenje i obrada rezervacija slobodne građe**.
- Kod lokalnih šifrarnika za potrebe pozajmice uklonjeni su šifrarnici *Maske za unos (CODE 300), Područja interesovanja (CODE 302), Šifrarnik zanimanja (CODE 304), Status studenta (CODE 305), Kategorija univ. radnika (CODE 309), Mesto (CODE 312), Akronim (CODE 314), Šifrarnik evidencije rezervacija (CODE 315)* i *Mesto obrade rezervacija (CODE 322)*, jer se više ne koriste.
- U COBISS3/Ispisima direktorijum **BibSiSt (NUK – CeZaR)**, u kojem se nalaze statistike pozajmice za popunjavanje upitnika BibSiSt, preimenovan je u **BibSiSt (NUK)**.
- Pripremljena je nova statistika *POZ-STA-T60: Po odeljenju vraćanja i matičnom odeljenju građe* koja omogućava pripremu podataka o tome koliko primeraka građe je vraćeno u drugo odeljenje i ne u matično odeljenje. Prilikom izračunavanja podrazumevano se uvažava transakcija *18 – vraćanje sa zadrškom* koja se evidentira prilikom vraćanja građe u drugom odeljenju (kategorija *126 – jedinice za međuodeljensku pozajmicu*).

  Pažnja: U statistiku vraćanja, pored vraćanja članova, ubrajaju se i vraćanja sa zadrškom međuodeljenski pozajmljene građe.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ispis *POZ-G-08: Spisak građe s br. svih, takođe pozajmljenih/rezervisanih primeraka* dostupan je i u klasi **Polje 996/997**. Metodom **Pošalji** najpre potražimo i izaberemo polja 996/997, a potom na spisku definicija ispisa izaberemo taj ispis.
- Kod ispisa *POZ-BP-04: Pregled plaćanja (računi, knjižna odobrenja, storno)* Ulazni parametar "Datum" je obavezan podatak.
- Popravke:
  - kod delimičnog vraćanja jedinica iz kompleta za koji postoji rezervacija;
  - kod aktivnosti dugmeta **Vrati** prilikom prelaska u drugo odeljenje ako je dugme bilo aktivno pre prelaska;
  - kod ispisa statusa građe u pozajmici ako je građa zadržana u odeljenju (status *B – zadržano*), i to pri upotrebi metode **Pregledaj** u **Katalogu** ako pretražujemo po svim odeljenjima (izbor *sva odeljenja*);
  - kod uvažavanja podešavanja za ispis nepodmirenih potraživanja na reversu;
  - kod atributa **B. poseta godišnje** kod člana ako je pozajmio e-izvor (e-knjigu ili zvučnu knjigu) ili ako je pre posete u biblioteci istog dana izveo neku transakciju u COBISS+;
  - kod evidentiranja napomene o transakciji u datoteci sa transakcijama prilikom međuodeljenskog vraćanja sa zadrškom;
  - kod evidentiranja vraćanja ili vraćanja sa zadrškom u drugom odeljenju za građu sa rezervacijama u matičnom odeljenju i odeljenju vraćanja.

V6.28-00(06), 8. maj 2021.

- Prilikom vraćanja građe iz drugog odeljenja na knjigomatu se ispisuje informacija o obračunatom potraživanju *Vraćanje u drugom odeljenju: xx.xx EUR.* Pri ispisu se bezuslovno evidentira potraživanje iz važećeg cenovnika (stavka *VRA* mora da bude aktivna – način obračuna = *programski*), međutim samo u bibliotekama koje su omogućile vraćanje u drugim odeljenjima i koje su saglasne sa automatskim obračunom. U ostalim bibliotekama prilikom pokušaja vraćanja iz drugog odeljenja ispisuje se samo upozorenje *Građa sa IN/CN = xxxx je pozajmljena u drugom odeljenju*, a vraćanje se ne izvodi.
- Prilikom vraćanja na knjigomatu pri spisku evidentirane građe kod člana se ispisuju i primerci koji imaju status *B – zadržano.*
- Skraćena je dužina listića za samoposlužno preuzimanje rezervisane građe.
- Popravke:
  - kod ispisa signature na reversu za nove rezervacije;
  - kod obrade rezervacije slobodne građe koja je međuodeljenski pozajmljena iz odeljenja mobilne biblioteke;
  - kod vraćanja serijske publikacije sa vezanim sveskama.

V6.28-00(05), 8. april 2021.

- Prilikom pripreme građe za preuzimanje u odeljenju koje se razlikuje od odeljenja u kojem je građa rezervisana, uvažava se vremenski period (vrednost *ček.* iz tabele vremenskih parametara) koje važi za odeljenje preuzimanja.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V6.28-00(04), 27. mart 2021.

- Popravke:
  - kod brisanja rezervacije serijske publikacije sa upisom identifikacionog broja;
  - kod brisanja privremene napomene kod zauzete građe
  - kod dodavanja građe u paket za čitanje ako je međuodeljenski pozajmljena;
  - kod vraćanja građe u kompletu sa zadrškom za koju postoji rezervacija kompleta sa istim COBISS.XX-ID
  - kod otkazivanja rezervacije kompleta u Mojoj biblioteci;
  - kod ispisa u predmetu prilikom slanja posebnog e-obaveštenja.

V6.28-00(03), 16. mart 2021.

- Popravke:
  - kod brzine otvaranja cenovnika u postupku evidentiranja potraživanja i uređivanju cenovnika;
  - kod pripreme građe za preuzimanje u mobilnoj biblioteci ako biblioteka članovima omogućava preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje;
  - kod ispisa reversa kombinacijom tipki <Alt + D>;
  - kod vraćanja građe u kompletu za koju postoji rezervacija drugog kompleta sa istim COBISS.XX-ID.

V6.28-00(02), 9. mart 2021.

- Popravka:
  - kod izračunavanja roka za vraćanje ako pada na dan koji je u kalendaru označen kao neradni dan sa obračunom penala (datum u plavom okviru).

V6.28-00(01), 6. mart 2021.

- Popravke:
  - kod otvaranja prozora **Građa domaće biblioteke** u odeljenju u kojem je članu rok za vraćanje već istekao kada je biblioteka uključila mogućnost za fiksni obračun penala ili ako je kod vremenskih parametara za 1. opomenu upisala toleranciju u radnim danima ili nema toleranciju;
  - kod pozajmice građe ako je neki od primeraka te građe međuodeljenski pozajmljen, a u posluženom odeljenju postoje rezervacije tog primerka;
  - kod otvaranja pretraživača u kojem je izabran prikaz rezultata pretraživanja gde je uključen nepostojeći atribut;
  - kod aktivnosti prozora za upis identifikacionog broja primerka u prozoru **Građa domaće biblioteke** nakon ručne promene datuma isteka.

V6.28-00, 27.–28. februar 2021.

- Promenjen je način otvaranja prozora **Građa domaće biblioteke** kod člana koji je učitan u radni prostor. Od sada prozor može da se otvori na jedan od sledećih načina:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- dvostrukim klikom na izabranog člana,
- kombinacijom tipki <Ctrl + E>,
- desnim klikom na izabranog člana i izborom metode **Građa domaće biblioteke**.

Iste promene važe i za otvaranje prozora **Građa domaće biblioteke** za odeljenje biblioteke.

Metoda **Građa domaće biblioteke** od sada je prva na spisku metoda koje možemo da izaberemo nakon desnog klika na objekte **Član** i **Odeljenje.**

Ovom promenom menja se i način otvaranja editora **Član**. Editor **Član** od sada može da se otvori samo iz prozora **Građa domaće biblioteke** klikom na ikonu (**Uredi**).

Ova promena važi i za otvaranje editora **Odeljenje**.

- Dodata je mogućnost potpisa reversa tablom za potpisivanje. Ako želimo da koristimo tablu za potpisivanje reversa, u prozoru **Građa domaće biblioteke** pritisnemo tipku **<Alt>** i istovremeno kliknemo na dugme **Revers**. Otvara se prozor **Pregled i slanje ispisa** u kojem na nazivu ispisa *Revers* desnim klikom miša otvorimo meni, a potom izaberemo metodu **Potpiši dokument**. Time aktiviramo tablu za potpisivanje i damo je članu da potpiše. Kada član potpis potvrdi klikom olovke na zelenu kvačicu, na ekranu se otvara dokument u .pdf formatu. Potpisani dokument možemo da pregledamo i odštampamo, a pritom moramo da izaberemo štampač koji koristimo za ispis reversa. Ako revers ispisujemo iz prozora **Pregled i slanje ispisa** klikom na dugme **Pošalji**, potpis neće biti na reversu. Ako su u biblioteci određena podešavanja za slanje reversa na e-adresu člana, potpisani revers se šalje na e-adresu člana automatski kada zatvorimo .pdf dokument. Potpisani revers se pohranjuje u arhiv e-dokumenata člana kojem pristupamo metodom **Član / Arhiv e-dokumenata**.

  PAŽNJA: ako je u podešavanjima obrasca za reverse (metoda **Domaća biblioteka / Pripremi obrasce za reverse i račune**) u stupcu "Destinacija" izabrana vrednost *3 – štampač i e-adresa*, može se potpisati samo dokument za ispis na štampaču, zato revers u ovom slučaju neće biti poslat na e-adresu člana.

  Ako za ispis reversa koristimo kombinaciju tipki <Alt> + <D>, od sada će se otvarati prethodni pregled dokumenta.
- U podešavanja za e-obaveštavanje na nivou biblioteke dodata je mogućnost slanja reversa e-poštom (metoda **Domaća biblioteka / E-obaveštavanje**). U prozoru **E-obaveštavanje** stavimo kvačicu kod *Revers* i time omogućimo da se član pretplati na dobijanje reversa na e-adresu. Nova vrsta e-obaveštenja *Revers* dodata je i u podatke za e-obaveštavanje kod člana. Revers se može poslati samo na e-adresu člana, ostali načini nisu omogućeni. Revers za člana koji je pretplaćen na dobijanje reversa e-poštom štampamo kombinacijom <Ctrl> + dugme **Revers.**

  PAŽNJA: u Mojoj biblioteci mogućnost pretplate na dobijanje reversa e-poštom biće omogućena tek nakon instalacije nove verzije COBISS+ koja će izaći marta meseca.

  Ako ste u biblioteci već sada koristili podešavanje za slanje reversa na e-adresu člana (metoda **Domaća biblioteka / Pripremi obrasce za reverse i račune** – podešavanje u stupcu "Destinacija" je *2 – e-adresa* ili *3 – štampač i e-adresa*), preporučujemo da umesto toga koristite podešavanje u e-obaveštavanju.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U katalogu je dodata mogućnost da se prilikom pretraživanja ispisuju samo primerci građe koji su slobodni. Ako prilikom određivanja kriterijuma za pretraživanje kod polja za potvrđivanje **Slobodno** dodamo kvačicu, kao rezultat pretraživanja prikazaće se samo primerci koji su slobodni, odnosno bez statusa u pozajmici jer nisu evidentirani ni kod jednog člana. Polje za potvrđivanje možemo da označimo i nakon izvođenja pretraživanja. Ograničenje prikaza rezultata pretraživanja samo na slobodne primerke ne utiče na ispis broj nađenih polja 996/997 i broja nađenih bibliografskih zapisa.
- Dodate su dve prečice za brže vraćanje građe sa zadrškom. Prva je mogućnost upotrebe tipke <B> na tastaturi za evidentiranje vraćanja građe sa zadrškom. Druga mogućnost je dodavanje prečice u red sa alatima. Prečicu dodajemo desnim klikom na mišu u redu sa alatima brauzera (**Podešavanje reda sa alatima**) tako što stavimo kvačicu i odredimo oznaku kod **Zauzeta građa / Vraćanje sa zadrškom**.
- Optimizovan je postupak kod pripreme upisnice dugmetom **Upisnica** u editoru **Član**. Uklonjeni su koraci kojima bibliotekar mora da potvrdi početak prikaza podataka na tabli za potpisivanje i prikaz prozora za potpis. Takođe, bibliotekar ne mora više da zaključuje ove korake.
- Prilikom potpisivanja upisnice tablom za potpisivanje, potpisani dokument se šalje na e-adresu člana ako je upisana u podatke za e-obaveštavanje.
- Dodata je mogućnost zamene člana kod kojeg je evidentirana rezervacija slobodne građe članom koji je na prvom mestu na spisku rezervacija za tu građu. Mogućnost možemo da koristimo kada član ne može da preuzme rezervisanu građu u predviđenom roku i zato želi da prepusti građu članu koji je sledeći na spisku rezervacija. Zamenu izvodimo tako što u prozoru **Građa domaće biblioteke** označimo rezervisani primerak (status *O* ili *W*) i pritisnemo tipku <Ctrl> + dugme **Vrati**. Prilikom potvrđivanja zamene u redu sa rezervacijama, primerak će se dodeliti prvom članu iz reda sa rezervacijama, a status primerka će biti isti kao što je bio kod prethodnog člana (*O* ili *W*). Član na kojeg je građa već čekala postavlja se na 1. mesto u redu sa rezervacijama. Za korišćenje ove mogućnosti nije potrebna posebna privilegija. Ako je primerak imao status *W*, članu se šalje obaveštenje o prispeloj rezervaciji i ispisuje se listić sa podacima o rezervaciji. Ako je primerak imao status *O*, obaveštenje o prispeloj rezervaciji i ispis listića izvode se tokom postupka obrade rezervacije. Prilikom zamene člana sa rezervacijom evidentira se transakcija *39 – ručno uređivanje spiska rezervacija*.
- Ograničenje za upis preko interneta (metoda **Domaća biblioteka / Ograničenja za upis preko interneta**) do sada je moglo da se podesi samo za biblioteku kao celinu i važilo je za sve kategorije članova za koje je bio omogućen upis preko interneta. Od sada ograničenja mogu da se podese i odvojeno za pojedinačnu kategoriju ili grupu kategorija članova (za više kategorija zajedno). To izvodimo tako što u prozoru **Ograničenja za upis preko interneta** kliknemo dugme **Dodaj**. Otvara se spisak kategorija članova za koje je u biblioteci uključena mogućnost upisa preko interneta. Označimo jednu ili više kategorija članova (pomoću tipke <Ctrl>) za koje želimo da odredimo posebna ograničenja. Nakon potvrđivanja, prozor **Ograničenja za upis preko interneta** se raširi i prikaže se nov stubac za izabranu kategoriju ili grupu kategorija članova u kojem odredimo ograničenja koje će važiti za tu

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

kategoriju ili grupu kategorija članova (npr. *Kategorija: 003, 004*, ako omogućavamo upis preko interneta za studente i za njih želimo da odredimo posebna ograničenja). Ako izaberemo da ograničenja koja smo odredili za pojedinačnu kategoriju ili grupu kategorija ukinemo, to ćemo učiniti klikom na dugme **Ukloni**. U prozoru koji se otvara izaberemo kategoriju ili grupu kategorija članova za koje želimo da ukinemo posebna ograničenja. Nakon potvrđivanja, ograničenja se brišu, a za članove tih kategorija od sada važe ograničenja koja važe za biblioteku kao celinu (tj. *Domaću biblioteku*).

U prozoru **Ograničenja za upis preko interneta** u kojem je u naziv prozora dodato i – **članarina** promenjeni su nazivi stubaca: *Nepodmirena članarina* u *Nepodmirena* i *Podmirena članarina* u *Podmirena/bez*.

- Pripremljena je nova metoda klase **Član / Paketno brisanje napomena kod neaktivih članova** koja omogućava paketno brisanje napomena kod onih članova koji više nisu aktivni i koji bi tokom postupka paketnog brisanja **svih nekativnih članova** bili izbrisani iz baze članova kada napomena ne bi bila upisana. Program metodom nudi brisanje napomena kod svih neaktivnih članova (mogućnost **Izaberi sve**), a možemo da označimo članove kod kojih želimo da izbrišemo napomene i u tom slučaju postupak nastavljamo klikom na dugme **Izaberi**.
- Od sada u biblioteci, kod koje je pozajmica organizovana po odeljenjima, prilikom određivanja dana kada su zatvorena sva odeljenja biblioteke za koja važi isto pravilo u vezi sa obračunavanjem penala, te dane možemo da odredimo na jednom mestu. To ćemo učiniti tako što u kalendaru **Domaće biblioteke** označimo takve dane, potom stavimo kvačicu u polje za potvrđivanje kod mogućnosti **Kopiraj podešavanje u kalendare svih odeljenja** i klikom na dugme **Odredi**, odnosno **Odredi sve** te pohranjivanjem promena, podešavanje kopiramo u kalendar (dugme **U redu**) i u sve kalendare odeljenja. Mogućnost **Ukloni** ostaje nepromenjena, a i dalje možemo da uređujemo svaki kalendar odeljenja posebno.

  SAVET: Predlažemo vam da ako u kalendar **Domaće biblioteke** želite da upišete promene koje važe za domaću biblioteku i za sve kalendare odeljenja to uredite odvojeno i promene pohranite, a potom uredite ona podešavanja koja važe za odeljenja koja nemaju sopstveni kalendar.
- U prozoru **Spisak rezervacija i otkazanih rezervacija slobodne građe** dodat je nov prikaz ***otkazivanja rezervacija sa statusom W***. Ovaj prikaz koristimo ako nas zanimaju samo otkazivanja rezervacija sa statusom *W – čeka na polici (rezervacija)*, a ne i ostali.
- U prozor **Spisak rezervacija i otkazanih rezervacija slobodne građe** dodata je i mogućnost kopiranja vrednosti pojedinačne ćelije tipkama <Ctrl> + <C> i <Ctrl> + <V>.
- U bibliotekama koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje dopunjen je uslov za preuzimanje građe (ograničenje rezervacija s obzirom na status u pozajmici). Dodata je i mogućnost unosa novih uslova za preuzimanje građe (ograničenje rezervacija s obzirom na to da li je građa preneta u bibliobus i ograničenja s obzirom na sadržaj potpolja 675b – *UDK grupa* i 996/7o – *Datum inventarisanja*).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ako član nije uredio podešavanja za e-obaveštavanje o dospeloj rezervisanoj građi (npr. nije pretplaćen na njih), program nas od sada upozorava na to prilikom prispeća rezervisane građe i prilikom pripreme građe za preuzimanje.
- Ako članu pozajmimo drugi primerak građe istog naslova (tj. iz istog bibliografskog zapisa) kao i onaj koji je rezervisao (status *O*) ili kao i onaj koji je pripremljen za preuzimanje (status *W*), program nas tokom postupka pozajmice na to upozorava.
- Prilikom upisa poštanske adrese od sada se kao podrazumevana vrednost vrste poštanske adrese određuje *adresa staratelja/garanta i stalna adresa*. Podrazumevana vrednost se može odrediti samo za pojedinačne kategorije članova. Uključuje se na zahtev biblioteke posebnim parametrom.
- Članu se od sada može svrstati u više grupa članova. Ova mogućnost se uvažava i kod ispisa podataka o članu, pretraživanju člana, eksportu podataka, kod metoda **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import**, kao i prilikom pripreme statistika članova kod kojih se podaci sortiraju i po grupama članova (npr. *POZ-BibSiSt-01*, *POZ-BibSiSt-11* i *POZ-BibSiSt-21*)
- Kod upisa članova od sada se proverava adekvatnost upisa datuma rođenja. Datum rođenja ne sme da bude noviji od trenutnog datuma i stariji od 1. 1. 1901.
- Kada član postane punoletan i kod podataka za e-obaveštavanje ima još uvek upisanu e-adresu staratelja/garanta, o tome se ispisuje programska poruka. Dokle god je e-adresa staratelja/garanta upisana, ta adresa se vidi od sada u editoru podataka za e-obaveštavanje bez obzira na starost člana.
- Prilikom **pripreme referentne baze podataka o studentima** od sada se:
  - u celosti izvode sve kontrole u vezi sa pravilnošću strukture podataka i obaveznosti podataka za sve podatke u ulaznoj datoteci;
  - u slučaju greški, otvara se prozor u kojem se ispisuje u kojem redu se greška nalazi i kratak opis greške;
  - ako je zapis o studentu dupliran, ispisuje se informacija o dupliranom zapisu;
  - podatak o broju korisnika od sada je obavezan podatak.

  Za nastavak rada u potpunosti treba urediti ulaznu datoteku sa podacima o studentima. Tek kada sadržaj i struktura ulazne datoteke budu adekvatni, izvešće se postupak upisa podataka o studentima u referentnu bazu.
- Promenjen je algoritam kod određivanja kategorije člana prilikom upisa člana iz referentne baze i prilikom ažuriranja podataka na osnovu podataka u referentnoj bazi članova:
  - ako je kao način studiranja kod studenta upisana vrednost *02 – vanredno* ili *03 – vanredne studije – studije na daljinu* ili *04 – vanredne studije – e-studije* i kod podatka o studijskom programu nije određena vrednost *(II* ili *(III* ili *(POSTDIPLOMSKI*, članu se određuje kategorija *005 – studenti (vanredni, uz rad)*;
  - svim studentima studijskih programa stepena *(II* ili *(III* ili *(POSTDIPLOMSKI* prilikom upisa određuje se kategorija *020 – postdiplomski studenti* bez obzira na način studiranja;
  - kod svih ostalih studenata određuje se kategorija *004 – studenti (redovni).*
- Ažuriranje pojedinačnog zapisa o članu metodom **Član / Ažuriraj zapis o članu – studentu** od sada mogu da izvode svi korisnici koji imaju privilegiju *LOAN_BASIC* –

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

upis članova i promena njihovih podataka te izvođenje postupaka u pozajmici. Do sada su ovaj postupak izvodili samo oni korisnici koji su imali privilegiju *LOAN_STUD – održavanje referensne baze podataka o studentima*.

- Dodata je mogućnost kopiranja spiska građe koja je pozajmljena u drugim odeljenjima koji otvaramo klikom na indikator CIR u prozoru **Građa domaće biblioteke**. Možemo da označimo jedan ili više redova i da ih kopiramo tipkama <Ctrl> + <C>. Tipkama <Ctrl> + <V> potom prilepimo kopirane redove (npr. u Excel datoteku).
- Na osnovu važećih licenci za pozajmicu izvora na mreži (e-knjige ponuđača Biblos, zvučne knjige ponuđača Audibook) ispis u katalogu je dopunjen podacima o ponuđaču, broju primeraka i vrsti elektronskog izvora.
- Dodata je mogućnost pripreme spiska negotovinskih plaćanja van biblioteke prilikom zaključivanja blagajne (metoda **Stanje blagajne / Zaključi blagajnu**). U prozoru **Zaključivanje blagajne – nezaključene blagajne** pri kliku na **Proveri račune** ispisuje se spisak računa za izabrano stanje blagajne, a nakon toga možemo da izaberemo da li želimo da proverimo i ispišemo i spisak negotovinskih plaćanja van biblioteke. Nakon potvrđivanja otvara se prozor za određivanje perioda, korisničkog imena i odeljenja biblioteke.
- Ako ručno promenimo rok važenja statusa *B – zadržano* kod primerka za koji je taj status već istekao, penali se neće evidentirati.
- U programskim porukama izraz COBISS/OPAC zamenjen je izrazom COBISS+.
- U sledećim statistikama transakcija pozajmice dodat je novi parametar upita "Ponuđač/portal":
  - *POZ-STA-T10: Po nameni*
  - *POZ-STA-T11: Po nameni/jezicima/675s*
  - *POZ-STA-T13: Po 675s/nameni*
  - *POZ-STA-T14: Po opštinama*
  - *POZ-STA-T15: Po opštinama/kategorijama članova*
- U statistikama BibSiSt izraz *pozajmica e-knjiga* zamenjen je izrazom *pozajmica izvora na mreži*.
- Kod ispisa *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga* podaci su od sada podrazumevano sortirani po vremenu evidentiranja podmirivanja potraživanja od najstarijeg do najnovijeg. U zavisnosti od sortiranja od sada se kod ispisa opsega brojeva računa najpre ispisuje podatak o broju računa sa vremenom izdavanja za račun koji je obuhvaćen ispisom, a potom i broj računa sa vremenom izdavanja za račun koji je obuhvaćen pripremom ispisa kao poslednji.
- Popravke:
  - kod pozajmice građe iz čitalačkog paketa ako kod člana postoji rezervacija iz istog COBISS.XX-ID;
  - kod dodeljivanja građe prvom članu na spisku sa rezervacijama ako se građa izdvoji iz čitalačkog paketa;
  - u prozoru **Uvid u stanje građe** ako je pozajmljena građa iz čitalačkog paketa;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod rezervacije primerka u COBISS+ kada član izabere primerak koji je međuodeljenski pozajmljen od sada se izvodi kontrola da li je član već rezervisao građu sa tim naslovom;
- prozor sa prikazom napretka izvođenja postupka dodat je kod svih koraka paketnog brisanja svih ili izabrane grupe članova, kod određivanja tipične sedmice, određivanja prometa građom ili kod analize pozajmice građe;
- kod paketnog i pojedinačnog ažuriranja podataka o studentima u atribut "Promenio" upisuje se korisničko ime osobe koja je postupak ažuriranja izvela;
- kod pripreme spiska članova sa podacima za e-obaveštavanje za biblioteke sa velikim brojem članova (metoda **Elektronsko obaveštavanje / Spisak članova sa podacima za e-obaveštavanje**);
- kod slanja e-obaveštenja članovima koji kod podataka za e-obaveštavanje imaju upisanu e-adresu staratelja/garanta;
- kod ispisa početnog i krajnjeg datuma za obračun penala;
- kod prikaza broja dana kašnjenja u prozoru **Građa domaće biblioteke** ako biblioteka ne obračunava dnevne penale;
- kod evidentiranja transakcije *18 – vraćanje sa zadrškom* (napomena o transakciji);
- kod pohranjivanja mesta za preuzimanje prilikom rezervacije sveske serijske publikacije (u bibliotekama koje imaju uključenu mogućnost kojom članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje);
- kod pretraživanja zvučnih knjiga u katalogu.

V6.27-03(05), 13.–14. februar 2021.

- Popravka kod funkcionisanja metode **Obaveštenje / Pošalji posebno obaveštenje primaocima e-obaveštenja**.

V6.27-03(04), 6.–7. februar 2021.

- Kod biblioteka koje članovima omogućavaju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje uz rezervaciju koja je poslata preko COBISS+ ili mCOBISS-a od sada se programski upisuje primarno mesto za preuzimanje ako se prilikom rezervacije građe preko COBISS+ ili mCOBISS-a iz bilo kojih razloga podatak o mestu za preuzimanje nije poslao u COBISS3 okruženje.
- U statistici *POZ-BibSiSt-32: Pozajmica građe* sortiranje *beletristika_stručna_1 (beletristika, stručna literatura po uputstvima NUK-a)* zamenilo je sortiranje *UDK 675s_BibSiSt_1 (82, ostalo)*.
- Kod sortiranja *Vrsta transakcije_BibSiSt_4 (pozajmica, vraćanje na knjigomatu)* prilikom vraćanja na knjigomatu dodata je transakcija *18 – vraćanje sa zadrškom*.
- Popravka:
  - kod uvažavanja reda sa rezervacijama prilikom dodeljivanja primerka.

V6.27-03(02), 23.–24. januar 2021.

- Popravka:
  - kod vraćanja građe u prozoru **Građa domaće biblioteke** ako građa nije pozajmljena kod tog člana.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V6.27-03(01), 15.–16. januar 2021.

- Popravke:
  - kod pripreme spiska članova sa podacima za e-obaveštavanje;
  - kod vraćanja građe koja je zadržana (status B) u drugom odeljenju.

V6.27-02, 19. decembar 2020.

- Pri brisanju pojedinačne ili više izabranih rezervacija, od sada u prozoru **Brisanje rezervacija**, u kojem potvrđujete ili otkazujete brisanje rezervacije, pored naslova, inventarskog broja i vrste građe, ispisuju se i podaci o rezervaciji (status rezervacije, datum rezervacije, datum isteka rezervacije) i podaci o članu kod kojeg će rezervacija biti izbrisana (broj članske karte, ime i prezime člana i poslednja napomena kod člana).
- Na ispisu *Listić s podacima o rezervaciji – samouslužno preuzimanje* identifikacija člana i datum isteka rezervacije ispisuju se većim pismom.
- Evidentiranje transakcija u pozajmici dopunjeno je podacima o pozajmici e-knjiga: ponuđač/portal, vrsta licence i vrsta elektronskog izvora (iz 135a). Novi podaci počeće da se evidentiraju u datoteke o transakcijama tek nakon instalacije verzije V6.27-02, a retroaktivno se neće dodavati. Podatke možete koristiti u alatu za eksport podataka.
- Popravke:
  - kod programskog kreiranja mesta za obradu rezervacija građe prilikom uključivanja segmenta COBISS3/Pozajmica;
  - kod dodeljivanja rezervisane građe kada se vraća primerak za koji važi uslovna pozajmica van biblioteke;
  - kod međuodeljenski pozajmljene građe prilikom dodeljivanja rezervisane građe u posluženom odeljenju.

V6.27-01(01), 30. novembar 2020.

- Popravke:
  - kod međuodeljenske pozajmice;
  - kod proveravanja usklađenosti opštine stalne adrese sa opštinom stalnog prebivališta.

V6.27-01, 25. novembar 2020.

- Dodata je opcija slanja posebnog obaveštenja članovima koji su se prijavili za e-obaveštenja o skorašnjoj opomeni i/ili isteku roka pozajmice i imaju pozajmljenu građu kojoj je (ili će joj uskoro) isteći rok pozajmice ili za koju je član već dobio opomenu. Na taj način imamo mogućnost da obavestimo članove koji su u vreme vanredne situacije dobijali e-obaveštenja o skorašnjem isteku roka pozajmice ili opomeni koja se bliži, da ćemo nakon ublažavanja donetih mera od određenog datuma opet početi da obračunavamo penale i da šaljemo opomene. Za slanje

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

posebnog obaveštenja koristimo metodu **Obaveštenje / Pošalji posebno obaveštenje primaocima e-obaveštenja**. U prozoru **Posebno obaveštenje** najpre odredimo uslove za pozajmljenu građu, što činimo upisom perioda za datum isteka roka pozajmice i da li je za građu već evidentirana opomena. Zatim, izaberemo članove, s obzirom na vrstu e-obaveštenja na koja su se prijavili i kojima zbog toga želimo da pošaljemo posebno obaveštenje. Tekst posebnog obaveštenja upisujemo u prozore za sva tri načina e-obaveštavanja: e-poštom, SMS obaveštenjima i signalnim obaveštenjima. Uvažavamo limit SMS obaveštenja na 155 znakova. Podrazumevanu adresu posebnog obaveštenja e-poštom možemo da promenimo kopiranjem varijable u segmentu *COBISS3/Ispisi* u korisničke varijable. U direktorijumu **Sistemske definicije / Pozajmica / Varijable / E-obaveštenja**, u tu svrhu je definisana nova varijabla **Naslov posebnog obaveštenja**.

- Dodata je opcija samouslužnog preuzimanja rezervisane građe, koja omogućuje da član ima mogućnost da, na polici koja je za to predviđena, sam potraži građu koja je za njega rezervisana. U tu svrhu pripremljena je nova verzija ispisa *Listić s podacima o rezervaciji* koji se ispisuje prilikom pripreme rezervisane građe za preuzimanje. Dužina listića je oko 24 cm, na početku se ispisuju prva dva slova prezimena i prvo slovo imena, zarez i broj članske karte člana, npr. ABC-0100575. Ostali podaci o članu su uklonjeni s listića. Dopuna se uključuje za celu biblioteku ili za pojedina odeljenja, i to posebnim parametrom, na zahtev biblioteke.
- Kod obrade rezervacija, na listićima se od sada ispisuje i e-adresa staratelja/garanta, ako je kod člana upisana kod podataka za e-obaveštavanje.
- Popravke:
  - kod pripreme ispisa *POZ-CG-01: Članovi s evidentiranom građom*, kod izbora članova dugmetom **Izaberi sve**;
  - kod e-obaveštavanja, kada član ima upisanu svoju e-adresu i e-adresu staratelja/garanta.

V6.27-00(09), 21. novembar 2020.

- Kod maloletnog člana je omogućen izbor vrste e-obaveštenja i onda kada je upisana samo e-adresa staratelja/garanta.
- Prilikom promene e-adrese člana, ako postoji COBISS profil s tom e-adresom, o tome se ispisuje poruka.
- Dopunjen je podatak kod "Destinacija-adresa", kod e-obaveštenja sa ispisom e-adrese staratelja/garanta, ako je e-obaveštenje poslato i na tu e-adresu.
- Popravke:
  - kod evidentiranja transakcije prilikom vraćanja sa zadrškom u drugom odeljenju;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod pristupa arhivu dokumenata – uvažava se i tip dokumenta, jer se može dogoditi da se broj dokumenta duplira (računi, obrasci za upis);
- kod brisanja SMS broja u Mojoj biblioteci preko COBISS+;
- kod ispisa šifrarnika i pregleda pojmova;
- kod uvažavanja operatora *NOT* prilikom pripreme ispisa *POZ-CG-01: Članovi s evidentiranom građom.*

V6.27-00(08), 14. novembar 2020.

- Popravke:
  - kod pretraživanja po e-adresi u pretraživaču **Član**;
  - kod pripreme ispisa *POZ-CG-01: Članovi s evidentiranom građom* i *POZ-CG-03: Članovi i istek roka pozajmice*;
  - kod brisanja SMS broja za e-obaveštavanje u servisu Moja biblioteka;
  - kod pregleda pojmova i ispisa šifrarnika *Status u pozajmici* u pretraživaču **Zauzeta građa.**

V6.27-00(07), 11. novembar 2020.

- Omogućena je rezervacija iste građe koja je kod člana već evidentirana sa statusom *b – zadržano*, jer smo za građu evidentirali vraćanje sa zadrškom.
- Popravke:
  - u poruci koja se članu ispisuje u COBISS+ nakon uspešne rezervacije zauzete građe;
  - kod slanja poruke dobrodošlice prilikom upisa novog člana – poruka se šalje i na e-adresu staratelja/garanta, ako je upisan kod člana;
  - kod kontrole postojanja e-adrese prilikom slanja poruke s linkom za podešavanje šifre za Moju biblioteku – uvažava se i e-adresa staratelja/garanta;
  - kod oblika prikaza cena kod metode **Evidentirano potraživanje / Pregled potraživanja**.

V6.27-00(06), 4. novembar 2020.

- Popravke:
  - kod ispisa listića o dospeloj rezervisanoj građi;
  - kod upisa člana preko interneta korišćenjem studentskog identiteta;
  - kod pozajmice građe u biblioteci sa odeljenjima, kada nije upisan podatak o podlokaciji primerka;
  - kod izračunavanja datuma isteka važenja rezervacije slobodnog primerka;
  - kod vraćanja građe sa zadrškom u drugom odeljenju, ako je građa rezervisana u matičnom odeljenju;
  - kod onemogućavanja usluga zbog građe sa isteklim rokom pozajmice i sa statusom *b – zadržano*;
  - kod međuodeljenskog vraćanja, ako je primerak u posluženom odeljenju evidentiran kod člana i ima status *b – zadržano*;
  - kod dodavanja novog primerka u bibliotekama bez odeljenja i kod kontrole rezervacija;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod dodavanja novog primerka građe za koji postoje rezervacije, ako je korisnik pri tom prijavljen u drugom odeljenju.

V6.27-00(05), 27. oktobar 2020.

- Popravke:
  - kod štampanja reversa kombinacijom tipki <Alt> + <D>;
  - kod prikaza statusa rezervisanog primerka u COBISS+, u vremenu kada se izvodi vraćanje tog primerka u COBISS3/Pozajmici;
  - kod paketnog ažuriranja podataka o članovima metodom **Član/Ažuriraj podatke o članovima – studentima**;
  - kod pozajmice građe u više delova pomoću RFID kontrolne table;
  - kod evidentiranja potraživanja za nepreuzetu rezervaciju prilikom paketnog brisanja isteklih rezervacija.

V6.27-00(04), 21. oktobar 2020.

- Popravke:
  - kod obrade rezervacije građe koja nedostaje;
  - kod štampanja listića i spiskova kod obrade rezervacije;
  - kod rezervacije građe, s obzirom na upisane elemente signature.

V6.27-00(03), 20. oktobar 2020.

- Popravke:
  - kod pripreme XML opomena;
  - kod metoda za ažuriranje podataka o članovima.

V6.27-00(02), 19. oktobar 2020.

- Popravke:
  - kod pripreme referentne baze članova u slučaju neadekvatne strukture podataka;
  - kod slanja poruke nakon završenog postupka određivanja prometa građe po satnici;
  - kod rezervacije građe u bibliotekama sa odeljenjima, ako su u signaturi određeni samo elementi d\i i d\u.

V6.27-00, 17.–18. oktobar 2020.

- Dodata je metoda **Evidentirano potraživanje / Pregled potraživanja** koja prikazuje zbir otvorenih potraživanja po odeljenjima i po atributu "Usluga/potraživanje". Na kraju spiska nalazi se i zbir otvorenih potraživanja za celu biblioteku. U cilju dalje obrade, podatke možemo da eksportujemo u druge alate (npr. Excel).
- Dodate su metode **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import.** Pomoću ove dve metode možemo da ažuriramo sledeće podatke o članovima:
  - Odeljenje/školsko godište;
  - Smer/program;
  - Grupa članova;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ograničenje br. poz. primeraka (I);
- Ograničenje produž. (I);
- Ograničenje br. rezervacija (I);
- U potraživanju;
- Potpis izjave prilikom upisa;
- Oslobođen članarine (privilegija);
- Oslob. plać. pozajmice (privilegija);
- Oslob. plaćanja opomena (privilegija);
- Oslobođen penala (privilegija);
- Oslobođen tr. rezervacije (privilegija).

Najpre aktiviramo metodu **Član / Ažuriranje podataka o članovima – eksport** i izaberemo podatke o članovima koje želimo da eksportujemo. Otvara se pretraživač klase **Član** u kojem odredimo članove koje želimo da eksportujemo za ažuriranje podataka. Sledi izbor naziva datoteke i lokacije na kojoj datoteku treba pohraniti. Kada je postupak eksporta završen, program nas o tome obaveštava. Sledi uređivanje podataka u eksportovanoj datoteci, npr. s programom Excel. **PAŽNJA:** Strukturu ćelije ne menjamo. Kod podataka, kod kojih se u pozadini nalazi šifrarnik, unosimo kodove iz šifrarnika, npr. odeljenje/školsko godište. Kod podataka, kod kojih u editoru **Član** dodajemo, odnosno oduzimamo kvačice, upisujemo vrednosti 0 (*NE*) i 1 (*DA*) (npr. privilegije, potpis izjave prilikom upisa, u potraživanju), a kod ograničenja broja pozajmljenih primeraka, produženja i rezervacija upisujemo numeričke vrednosti.

Sledi ažuriranje podataka o članovima metodom **Član / Ažuriranje podataka o članovima – import.** Najpre izaberemo datoteku na osnovu koje će biti ažurirani podaci o članovima. Sledi izbor podataka koje želimo da ažuriramo kod članova. Prikazuje se statistika ažuriranja podataka sa informacijom o broju članova kod kojih će podaci biti, odnosno neće biti ažurirani, a takođe o članovima koji ne postoje u bazi. **PAŽNJA:** Spiskove pojedinih članova ima smisla proveriti i na taj način obezbediti da odgovarajući podaci budu ažurirani. Izaberemo dugme **U redu** nakon čega nas program pita da li želimo da izvedemo postupak ažuriranja. Ako postupak nastavimo, izvodi se postupak ažuriranja izabranih podataka o članovima i na kraju postupka se još jednom pokaže statistika ažuriranih podataka o članovima s mogućnošću prikaza pojedinih spiskova. **PAŽNJA:** Postupak se izvodi u okviru radnog vremena biblioteke. Za upotrebu nove metode potrebna je nova privilegija *LOAN_MODIFY – paketno ažuriranje podataka o članovima*.

- Upis i promena šifre za Moju biblioteku za člana je od sada moguća samo u Mojoj biblioteci. Referent za pozajmicu više ne može da ažurira šifru. Nakon klika na dugme **Šifra** u editoru **Član** prikazuje se opcija slanja poruke s linkom za promenu šifre na e-adresu iz podataka za e-obaveštavanje kod člana. Ako je član mlađi od 18 godina, može se poslati poruka i na e-adresu staratelja/garanta iz podataka za e-obaveštavanje.
- Kod biblioteka, kod kojih je uključena kontrola usklađenosti adrese s Registrom GURS (važi samo za Sloveniju), u editor **Član,** na jezičak **Opšte**, dodat je atribut "Opština stalne adrese". Vrednost atributa se programski upisuje prilikom provere usklađenosti kod upisa stalne adrese. Ako se opština stalne adrese razlikuje od

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

opštine stalnog boravka, prilikom pohranjivanja podataka o članu ispisuje se upozorenje.

- Ako je kod punoletnog člana upisana samo jedna adresa i pri tom je vrsta adrese *adresa staratelja/garanta i stalna adresa*, ispisuje se upozorenje o punoletnosti člana i onda kada kod adrese nije određena upotreba za adresovanje opomena. Upozorenje se ispisuje prilikom upotrebe metoda **Član** / **Uredi**, **Član** / **Građa domaće biblioteke** i **Zauzeta građa** / **Vraćanje, brisanje.** Nakon klika na dugme **U redu**, rad možemo da nastavimo, a po potrebi, kod podataka o članu uredimo podatke o adresi.
- Kod članova, koji so mlađi od 18 godina, u prozor **E-obaveštavanje** može se upisati i e-adresa staratelja/garanta. Ako je ta e-adresa upisana, na nju su poslata sva obaveštenja na koja je član prijavljen. Na tu e-adresu se takođe šalje poruka za ponovno postavljanje šifre prilikom uređivanja podataka o članu u biblioteci.
- Kontrola duplikata u bazi članova dopunjena je tako da se duplikat prepozna i onda kada su dvojno prezime ili ime uneti u drugačijem redosledu nego što je to bio slučaj prilikom upisa člana. Kontrola ne funkcioniše u slučaju upotrebe interpunkcije između prezimena i imena.
- Na zahtev biblioteke, u editoru **Član** može se posebnim parametrom onemogućiti unos atributa "Pol" i "Državljanstvo" te atributa koji se unose na jezičak **Školovanje, zaposlenje**.
- Kod upisa alternativnog broja člana, poslednji izbor vrste alternativnog broja pohranjuje se u korisnička podešavanja. To znači da, prilikom sledećeg upisivanja alternativnog broja, ne treba opet birati vrstu alternativnog broja, ako je on kod većine članova isti.
- Pripremljeno je rešenje za unos alternativnog članskog broja s kartice koja je opremljena RFID čipom.
- Prilikom pripreme referentne baze studenata, e-adresa više nije obavezan podatak. Ako taj podatak ne postoji kod studenta, možemo ga izostaviti. **PAŽNJA**: e-adresa za e-obaveštavanje predstavlja jedinstven identifikacioni podatak člana, na osnovu kojeg se kreira Moj COBISS profil, te zato, prilikom programskog upisa članova iz referentne baze, ne sme biti upisana fiktivna e-adresa.
- Ako se odlučimo da građu, koja je rezervisana (primerak ima status *o – rezervisan slobodan primerak*), pozajmimo drugom članu, kod člana s rezervacijom programski se evidentira rezervacija drugog slobodnog primerka, ako je taj primerak bezuslovno dostupan za pozajmicu u odeljenju rezervacije. Ako drugi slobodan primerak nije na raspolaganju, kod člana se evidentira rezervacija zauzete građe (status *R – rezervisana zauzeta građa*), što je zapravo isto kao do sada.
- Prilikom vraćanja građe u kompletu, za koju postoji rezervacija drugog kompleta sa istim COBISS.XX-ID, po novom se ispisuje upozorenje o rezervaciji. Možemo se odlučiti da članu dodelimo komplet koji vraćamo.
- Dodata je kontrola rezervacija prilikom dodavanja novog primerka građe koji je bezuslovno dostupan za pozajmicu. Kada u editoru **Polje 996/997** izbrišemo vrednost kod "Status (q)", u slučaju da za COBISS.XX-ID građe postoje rezervacije, ispisuje se upozorenje i pitanje da li primerak želimo da dodelimo članu koji se na

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

spisku rezervacija nalazi na prvom mestu. Ako odgovorimo potvrdno, primerak se kod člana evidentira sa statusom *o – rezervisan slobodan primerak*.

- U prozore **Građa domaće biblioteke** i **Katalog** dodato je dugme **Naslovna strana**. Nakon klika na to dugme prikazuje se naslovna strana za trenutno izabranu građu. Umesto klika na dugme **Naslovna strana**, može se upotrebiti kombinacija tipki <Alt> + <S>. Naslovna strana se ne prikazuje, ako ne postoji u COBISS+. Dopuna se uključuje posebnim parametrom na zahtev biblioteke.
- Kod ispisa podataka o članu u prozoru **Građa domaće biblioteke**, na zahtev biblioteke se posebnim parametrom može uključiti i ispis visokoškolskog zavoda eVŠ i univerziteta.
- U bibliotekama, kod kojih je uključena opcija kojom članovima omogućuju preuzimanje građe na različitim mestima za preuzimanje, u prozoru **Građa domaće biblioteke** dopunjen je naziv 4. stupca u kojem se, u drugom redu, ispisuje podatak o mestu za preuzimanje.
- U direktorijum **Obaveštenja** dodato je programsko sortiranje e-obaveštenja po vremenu nastanka. Nakon klika na link **Član – Obaveštenja**, obaveštenja u tabeli sortirana su po vremenu nastanka: na vrhu je e-obaveštenje koje je poslednje poslato.
- Prilikom vraćanja građe sa zadrškom, u prozoru **Građa domaće biblioteke** se ne brišu podaci o poslednjoj primljenoj opomeni.
- Kod metode **Zauzeta građa / Definisanje prometa građe** dodata je opcija pripreme ispisa po satnici izvan radnog vremena.
- Ako je u polje 996/997 upisan samo datum preusmerenja, a ne i podlokacija preusmerenja, primerak se ispisuje u katalogu i u COBISS+ u odeljenju kojem pripada s obzirom na podlokaciju u signaturi.
- U katalog je dodato dugme **Poslednje pretraživanje** za ponavljanje zahteva za pretraživanje iz prethodnog pretraživanja po katalogu.
- U pretraživač **Zauzeta građa** dodato je polje za pretraživanje ISBN. Pretraživanje po polju ISBN biće omogućeno za zauzetu građu koja je evidentirana kao zauzeta nakon instalacije ove verzije (V6.27-00).
- Kod prikaza rezultata pretraživanja, u pretraživač **Zauzeta građa** dodat je ispis naslova u celini. Atribut za pretraživanje po naslovu zauzete građe preimenovan je iz "Naslov" u "Naslov (skraćeni) ", jer se u njega pohranjuje samo prvih 25 znakova iz naslova.
- Budući da se više ne uvažava stopa popusta koja je određena kod stavke u cenovniku nakon uključivanja dopune programske opreme, s mogućnošću obračuna popusta kod zaračunavanja bibliotečkih usluga, odnosno potraživanja na osnovu spiska popusta (V6.25-00, instalirana 1. 2. 2020), ispis stope popusta uklonjen je kod uređivanja pojedinačne stavke u cenovniku, kod evidentiranja potraživanja i evidentiranja popusta u prozoru za izbor usluge/potraživanja.
- U prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja**, u bibliotekama sa odeljenjima podrazumevano se ispisuje spisak potraživanja u odeljenju prijave. Ako želimo da vidimo potraživanja u svim odeljenjima biblioteke, u padajućem spisku izaberemo *sva odeljenja*. Poslednji izbor se pohranjuje u korisničke parametre, te

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

će zato, prilikom sledećeg otvaranja prozora **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** opet biti izabrano isto odeljenje ili *sva odeljenja*.

- Prilikom otpisa potraživanja, kod programskog evidentiranja se ispisuje upozorenje koje iziskuje potvrdu otpisa potraživanja. Na taj način, u slučaju greške, imamo mogućnost da otpis potraživanja otkažemo.
- Promenjena je privilegija koja je potrebna za paketno brisanje potraživanja metodom **Evidentirano potraživanje / Paketno brisanje potraživanja**. Umesto *CRO_DEL – brisanje potraživanja*, po novom je potrebna privilegija *CRO_PL – ažuriranje cenovnika*.
- U bibliotekama, koje koriste blagajnu s poreskim potvrđivanjem računa, prilikom storniranja podmirivanja potraživanja, ispis se šalje na štampač bez pregleda.
- Dodata je opcija zatvaranja prozora pritiskom na tipku <Esc> na tastaturi, i to za prozore koji se otvaraju prilikom upotrebe metoda u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** (npr. **Pregledaj podmirena potraživanja**), prilikom zaključivanja blagajne i uređivanja statusa zaštite za RFID uređaje.
- Omogućeno je dodavanje prečice u red sa alatima za evidentiranje protoka građe u bibliobus i iz njega. Prečicu dodajemo desnim klikom miša u redu sa alatima brauzera (**Podešavanje reda sa alatima**), tako što upišemo kvačicu i odredimo oznaku kod **Odeljenje / Prenesi građu u bibliobus ili iz njega**.
- Dodato je programsko upozorenje koje se ispisuje tokom postupka obrade rezervacije i pripreme građe za preuzimanje, ako članu dodelimo drugi primerak, a ne onaj koji je rezervisan i ako taj primerak ima status *9 – otpisano* ili *2 – u obradi*.
- Dodata je opcija oblikovanja poruke dobrodošlice koja se programski šalje prilikom upisa novog člana na e-adresu koju smo upisali u podatke za e-obaveštavanje. U poruku dobrodošlice možemo da dodamo logotip biblioteke i tekst po želji. U tu svrhu koristimo metodu **Domaća biblioteka / Podaci za kontakt i informacije u COBISS+**, gde na novom jezičku **Poruka dobrodošlice**, kod "Logotip" upišemo link na stranicu gde se nalazi logotip, a kod "Dodatni tekst" upišemo tekst po želji koji treba da se ispiše u poruci. Logotip se ispisuje i u poruci s linkom za potvrdu upisa preko interneta, u poruci prilikom upisa ili promene e-adrese za e-obaveštavanje u biblioteci, u poruci za postavljanje šifre u biblioteci i poruci koju šaljemo članu u narudžbini građe, odnosno zahtevu za MP.
  PAŽNJA: Upis ili promena ovih stavki uvažava se nakon osvežavanja stavki koje se izvodi svaki sat.
- Kod upisa člana preko interneta evidentira se potraživanje za članarinu, s obzirom na izabranu kategoriju člana i u slučaju kada je član mlađi od 18 godina. Dopuna se uključuje posebnim parametrom na zahtev biblioteke.
- Ako biblioteka svojim članovima zaračunava trošak neizvedenog preuzimanja rezervisane građe, to se potraživanje evidentira i u slučaju kada je član preko COBISS+ ili mCOBISS otkazao isteklu rezervaciju za građu koja ga čeka u biblioteci (status *w – čeka na polici (rezervacija)*).
- Na zahtev biblioteke, u Mojoj biblioteci se posebnim parametrom može onemogućiti rezervacija građe članovima sa isteklim članstvom, iako se članarina po cenovniku ne obračunava programski, već ručno.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U Mojoj biblioteci, prilikom uvida u retrospektivu pozajmljene građe (Retrospektiva pozajmica), prikazuje se i građa koja je članu pozajmljena pre promene broja članske karte. Uvid je limitiran na građu koja je pozajmljena programskom opremom COBISS3/Pozajmica.
- Dodata je opcija pripreme opomena u obliku prilagođenom za slanje e-poštom. U prozoru **Priprema opomena** označimo opomene koje želimo da pošaljemo na e-adresu (npr. upišemo kvačicu kod *1. opomena na e-adresu* i kod *2. opomena na e-adresu*). Opomene, u obliku prilagođenom za slanje e-poštom, pripremaju se za članove koji u podacima za e-obaveštavanje imaju upisanu e-adresu. Za ostale članove se pripremaju opomene u
  obliku za ispis na štampaču.
  PAŽNJA: Ako pripremamo opomene u XML obliku, prilikom pripreme opomena ne koristimo opciju slanja e-poštom.
- Kod ispisa opomena u XML obliku, na zahtev biblioteke, posebnim parametrom se može dodati podatak o datumu isteka roka pozajmice. Podatak se ispisuje za svaki primerak posebno u elementu <bookRetDate>dd.mm.llll</bookRetDate>.
- Prilikom slanja reversa u elektronskom obliku, u poruku je dodat tekst *Dokument je u priloženoj datoteci*.
- Kod pripreme ispisa *POZ-G-02: Najčitanija građa* uklonjena su dva parametra upita "Naslov" i "Autor".
- Za potrebe posredovanja informacija o pozajmici građe javnosti, dodat je novi ispis *POZ-G-10: Transakcije s građom (za kontakte s javnošću)*. Ispis je dodat u poddirektorijum **Spiskovi / Građa**. Prilikom pripreme spiska, najpre se otvara pretraživač **Pretraživanje – Bibliografski zapis** u kojem potražimo i izaberemo građu koju želimo da uključimo u spisak. Zatim, odredimo i transakcije koje želimo da uvažimo prilikom pripreme spiska, period evidentiranja tih transakcija i odeljenje transakcija.
  Kada je priprema ispisa zaključena, pripremaju se dva obrasca (ispisa):
  - *Transakcije s građom – prvih 100 naslova*;
  - *Transakcije s građom – za dalju obradu*.

  Ispis prvog obrasca prilagođen je za ispis na štampač. U drugom obrascu, podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci i međusobno su razdvojeni znakom "|". Obrazac pohranimo na odgovarajuće mesto klikom na dugme **Pohrani kao**. U cilju dalje obrade, podatke možemo da importujemo u druge alate (npr. Excel).
  PAŽNJA: Ako ispis pripremamo za duži vremenski period ili za veći obim građe, obavezno ga treba pripremati po satnici van radnog vremena.
- U pretraživaču **Transakcije**, atributi "Napomena o transakciji" i "UDK za statistiku (675s)" indeksirani su rečima, a ostali atributi frazno.
- Dodata je opcija pohranjivanja ispisa *POZ-EKS-06: Spisak dugova članova* neposredno u Excel (.xls). Nakon pripreme ispisa u prozoru **Pregled i slanje ispisa**, klikom na dugme **Pohrani kao** određujemo gde datoteka treba da bude pohranjena, a kod "Vrsta datoteke" izaberemo opciju *Excel Files[UTF-8] (.xls).*
- Popravke:
  - kod vraćanja građe metodama **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** i **Zauzeta građa / Vraćanje sa zadrškom**, umesto poruke da građa u pozajmici ima status

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

slobodno, od sada se ispisuje poruka da primerak u fondu ima status *7 – nije na mestu* ili da je građa rezervisana za čitalački paket;
- kod vraćanja građe udžbeničkog konta u bilo kom drugom odeljenju;
- kod kontrole prilikom istovremene pozajmice građe istim COBISS.XX-ID iz kataloga, odnosno RFID-om;
- kod sortiranja u ispisu *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / s transakcijama (po naslovima), u drugom obrascu (ispisu) Spisak građe s transakcijama (po naslovima) – prvih 100*;
- kod prikaza statusa rezervisanog primerka u COBISS+ u trenutku kada se izvodi vraćanje tog primerka u COBISS3/Pozajmici;
- kod rezervacije primerka bez signature u bibliotekama sa odeljenjima – rezervacija je onemogućena;
- kod dodeljivanja primerka bez signature članu s rezervacijom u bibliotekama sa odeljenjima – dodeljivanje je onemogućeno;
- kod prenosa stalne adrese u inostranstvu prilikom upisa studenta iz referentne baze studenata;
- kod ispisa informacije o poslednjoj primljenoj opomeni za građu koja je vraćena sa zadrškom (status u pozajmici je *b – zadržano*);
- kod ispisa poštanske adrese člana prilikom pripreme ispisa *POZ-CG-04: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (pošta)* i *POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (e-pošta);*
- kod evidentiranja atributa "Uneo" i "Uneto" prilikom promene kalendara;
- kod brisanja linka na nadređenog člana kod članova kategorije *019 – porodična članska karta;*
- kod beleženja atributa "Promenio" i "Promenjeno" prilikom upotrebe metode **Član / Promeni odeljenje škole**;
- kod boje dugmadi u prozoru **Građa domaće biblioteke**, ako je članu postavljeno ograničenje *Onemogućena poseta*;
- kod poruke koja se ispisuje prilikom obrade rezervacije, ako članu dodelimo drugi primerak, a ne onaj koji je rezervisan i ako je taj primerak vlasništvo odeljenja koje nije odeljenje rezervacije.

V6.26-01 (07), 26. septembar 2020.

- Popravka:
  - kod upisa naziva računara pri elektronskom uređaju unutar poslovnog prostora.

V6.26-01 (03), 15. avgust 2020.

- Popravka:
  - kod obračunavanja penala, ako je novi cenovnik počeo da važi na datum isteka pozajmice i u tabeli vremenskih parametara nije određen period tolerancije (stubac *kašnj.*).

V6.26-01 (02), 30. jul 2020.

- Popravka:
  - kod dodeljivanja privilegija za rad sa Urbanom.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V6.26-01 (01), 7. jul 2020.

- Popravka:
  - u zajedničkoj bazi članova.

V6.26-01, 24. jun 2020.

- U statistikama u oblasti pozajmice za školske biblioteke, koje odgovaraju podacima iz upitnika BibSiSt (*POZ-BibSiSt-01: Članovi biblioteke, POZ-BibSiSt-02: Pozajmica građe*), od sada se ne uvažavaju transakcije za primerke s podlokacija koje određuju građu udžbeničkog konta.
- Popravka:
  - kod pozajmice građe, ako su v kalendaru označeni dani kada je biblioteka zatvorena i za koje se obračunavaju penali.

V6.26-00(08), 24. jun 2020.

- Popravke:
  - kod pozajmice na knjigomatu;
  - kod vraćanja kompleta u drugom odeljenju.

V6.26-00(07), 20. jun 2020.

- Funkcionisanje metode **Polje 996/997 / Dodavanje/izdvajanje građe za čitalačke pakete** dopunjeno je kontrolom potpunosti kompleta. Tako, u čitalački paket sada dodajemo ili iz njega izdvajamo samo potpuni komplet. U prozor **Evidentiranje protoka građe u čitalačke pakete i iz njih** dodata je opcija štampanja šipkastog koda na štampaču za reverse. Ako želimo da upotrebimo ovu funkciju, kvačicom označimo opciju **Dodaj IN/CN na spisak za ispis šipkastih kodova**. Počnemo da dodajemo građu u čitalački paket i u polju **Spisak IN/CN za ispis šipkastog koda** počnu da se prikazuju dodati inventarski brojevi, odnosno brojevi za pozajmicu za pojedini čitalački paket. Kada je dodata sva građa za pojedini čitalački paket, izaberemo dugme **Odštampaj**, nakon čega se na štampaču, koji je određen u logičkoj destinaciji *Revers – Pozajmica*, odštampaju šipkasti kodovi sa spiska. Te kodove kasnije možemo da upotrebimo za lakšu pozajmicu čitalačkog paketa.
- Popravke:
  - kod oblika obaveštenja o plaćanju preko interneta, koje korisnik dobija elektronskom poštom;
  - kod teksta u prozoru za brzo vraćanje sa zadrškom (metoda **Zauzeta građa / Vraćanje sa zadrškom)**, ako se koristi RFID uređaj;
  - kod vraćanja građe sa zadrškom u prozoru **Građa domaće biblioteke**, ako je građa pozajmljena drugom članu;
  - kod paketnog brisanja isteklih rezervacija;
  - kod ručnog evidentiranja potraživanja.

V6.26-00(04), 23. maj 2020.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U cilju lakšeg vraćanja građe, koja mora u karantin, te joj se stoga u pozajmici određuje status *b – zadržano,* dodata je brza metoda **Zauzeta građa / Vraćanje sa zadrškom**. Još uvek važe uputstva na ovom linku.

V6.26-00(03), 20. maj 2020.

- Kod smeštanja građe u karantin ne uvažava se kalendar, ako je za status *b – zadržano* period važenja određen odgovarajućim parametrom.

V6.26-00(01), 30. april 2020.

- Dodata je opcija određivanja perioda za koji u pozajmici važi status *b – zadržano*. To je povezano s karantinom vraćene građe u skladu s preporukama Nacionalnog instituta za javno zdravlje (NIJZ). Funkcionalnost je uključena odgovarajućim parametrom. Ako parametar nije određen, uvažava se vrednost *rez.* u vremenskim parametrima. Uputstva za evidentiranje vraćanja građe, koja mora u karantin, nalaze se na ovom linku.
- Popravka:
  - kod kontrole privilegija koje su potrebne za izvođenje metode **Građa / Prenesi rezervacije na drugu građu.** Potrebne su privilegije *HLD_CTD – prenosi, brisanje polja* i *LOAN_RES – uređivanje spiska rezervacija*.

V6.26-00, 25.–26. april 2020.

- Dodata je opcija pregleda transakcija u pozajmici pojedinog člana posredstvom objektne metode **Član / Pokaži transakcije**. Člana, za kojeg želimo da proverimo transakcije, potražimo i na objektu, koji se upiše na radnu površinu, upotrebimo metodu (desni klik) **Pokaži transakcije**. U prozoru **Pretraživanje – Transakcije** možemo da ograničimo ispis po različitim kriterijumima, npr. na određenu vrstu transakcije u određenom periodu. Nova metoda omogućuje samo uvid u transakcije, a ispis transakcija je još uvek moguć u segmentu *COBISS3/Ispisi* pripremom ispisa *POZ-TR-01: Transakcija kod člana (broj članske karte)* i *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana)*. Za upotrebu nove metode potrebna je privilegija *RPT_SPC – posebne privilegije*.
- Dodata je mogućnost upotrebe metode za brzo vraćanje građe bez izbora člana **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, a da se pri tom ne otvara prozor **Građa domaće biblioteke**. Ova opcija se uključuje posebnim parametrom, na zahtev biblioteke. U bibliotekama, u kojima je posebnim parametrom već određeno da se prozor **Građa domaće biblioteke** nakon potvrđivanja vraćanja građe zatvori, ova opcija je već uključena. Prilikom vraćanja građe bez izbora člana, po novom se sve kontrole izvode pre nego što se otvori prozor **Građa domaće biblioteke** (npr. postojanje rezervacija). U bibliotekama, u kojima je do sada nakon potvrđivanja vraćanja prozor **Građa domaće biblioteke** ostao otvoren, potvrđivane vraćanja više nije potrebno, jer se posle očitavanja identifikacionog broja građe, vraćanje odmah izvede.
- U bibliotekama sa odeljenjima, u prozoru **Građa domaće biblioteke** vidljiva je samo građa koja je kod člana evidentirana u odeljenju prijave. Kod člana, kod kojeg je evidentirana građa bar u jednom odeljenju biblioteke, različitom od odeljenja

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

prijave, u gornjem delu prozora **Građa domaće biblioteke** ispisuje se indikator napomena *CIR*. Ispred indikatora *CIR*, po novom se pojavljuje ikona **Pokaži**, a klikom na nju ispisujemo spisak evidentirane građe u svim odeljenjima. U prikazu *Pregled evidentirane građe po svim odeljenjima*, spisak se ispisuje podrazumevano. Prikaz podataka o evidentiranoj građi možemo da promenimo izborom podrazumevanog ili korisnički definisanog prikaza rezultata pretraživanja za zauzetu građu.

- Dopunjeno je funkcionisanje metode **Polje 996/997 / Dodavanje/izdvajanje građe za čitalačke pakete** koja je namenjena za označavanje građe za različite akcije povezane s čitalačkim paketima u bibliotekama. Kada građu uključimo u čitalačke pakete, izvodi se rezervacija slobodne građe sa statusom *građa u čitalačkom paketu*. U katalogu i COBISS+ takva građa ima status primerka *rezervisano, građa je u čitalačkom paketu*. Podatak o tome da je građa u čitalačkom paketu, vidljiv je u prozoru **Uvid u stanje građe** (dugme **Pregledaj** u katalogu i metoda **Polje 996/997 / Pregledaj**). U prozoru **Spisak rezervacija i otkazanih rezervacija slobodne građe**, u padajući spisak ''Prikaz spiska rezervacija'' dodat je prikaz *građa u čitalačkim paketima* za koji je moguća samo priprema spiska. Takođe su dodate transakcije *74 – dodato u čitalački paket* i *75 – uklonjeno iz čitalačkog paketa*. **UPOZORENJE:** Građu, koja je određena za čitalačke pakete pre instalacije nove verzije programske opreme COBISS3, posle instalacije ponovo treba uvrstiti u čitalačke pakete.
- Dodata je mogućnost evidentiranja posete nečlana u čitaonici. Posetu nečlana u čitaonici evidentiramo klasnom metodom **Član / Evidentiraj posetu**, tako što u prozoru **Evidentiranje posete** izaberemo opciju *Poseta nečlana u čitaonici*. Pri tom se evidentira transakcija *43 – poseta nečlana u čitaonici* koja se podrazumevano uvažava prilikom pripreme statistika *Izračunavanje broja poseta* (*POZ-STA-PT01 – POZ-STA-PT07* i *POZ-STA-O10 – POZ-STA-O20*).
- U editoru podataka o članu može da se izabere novo ograničenje *Onemogućeno podmirivanje potraživanja*. Ograničenje postavljamo kod člana koji je u postupku naplate potraživanja sudskim putem, te stoga programski želimo da onemogućimo evidentiranje podmirivanja potraživanja. Ovim ograničenjem, članu je takođe onemogućeno podmirivanje potraživanja u Mojoj biblioteci.
- Dodata je mogućnost prenosa rezervacija zauzete građe na drugu građu. Tu mogućnost koristimo, ako smo npr. dokupili građu za koju moramo da kreiramo novi bibliografski zapis zbog drugog izdanja; budući da je na prvoj građi bilo više rezervacija, deo tih rezervacija bismo želeli da prenesemo na drugu građu. Prenos rezervacija moguć je objektnom metodom **Građa / Prenesi rezervacije na drugu građu**. Ako smo izabrali građu u više delova ili u različitim fizičkim oblicima, najpre treba izabirati rezervacije za pojedini deo građe ili fizički oblik građe. Otvara se prozor **Prenos rezervacija građe u zapis za drugu građu**, gde u spisku rezervacija za izabranu građu (na levoj strani) označimo rezervacije i izaberemo ih za prenos klikom na **Dodaj**. U bibliotekama sa odeljenjima ispisuje se spisak rezervacija koje su evidentirane u odeljenju u koje smo trenutno prijavljeni. Rezervacije su u spisku sortirane po vremenu nastanka. Posle klika na **U redu** otvara se pretraživač **Pretraživanje – Građa** u kojem potražimo građu na koju želimo da prenesemo izabrane rezervacije. Ako na drugoj građi postoje slobodni primerci, kod članova se evidentiraju rezervacije slobodne građe (status O). Koliko će se rezervacija

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

slobodne građe evidentirati prilikom prenosa rezervacija, zavisi od broja izabranih rezervacija za prenos i broja slobodnih primeraka. Ako na drugoj građi nema slobodnih primeraka, prenose se rezervacije zauzete građe (status R). Ako na drugoj građi već postoji red za čekanje na rezervaciju, prenete rezervacije se svrstavaju na kraj tog reda. Postupak prenosa rezervacija može da se upotrebi i za dodeljivanje novih dokupljenih primeraka za istu građu. Prenos rezervacija nije moguć za: serijske publikacije, građu u kompletu i rezervacije koje su evidentirane u postupku međubibliotečke pozajmice. Prilikom prenosa rezervacije zauzete građe, u transakcije se evidentira transakcija *39 – ručno uređivanje spiska rezervacija*. Za upotrebu nove metode potrebne su privilegije *HLD_CTD – prenosi, brisanje polja* i *LOAN_RES – uređivanje spiska rezervacija*.
UPOZORENJE: pre prenosa rezervacija preporučujemo da proverite broj rezervacija na prvoj i drugoj građi, a takođe broj slobodnih primeraka na drugoj građi.

- Dodata je mogućnost podešavanja podrazumevanog datuma isteka pozajmice na nivou odeljenja biblioteke, što školskim bibliotekama omogućuje da pre kraja školske godine pozajme građu samo do određenog datuma. Datum isteka se određuje objektnom metodom **Odeljenje / Datum isteka pozajmice**, na isti način kao za odeljenje udžbeničkog konta. Tako određen datum isteka važi za pozajmicu sve građe u tom odeljenju, bez obzira na vrstu građe ili eventualna ograničenja dostupnosti (npr. 996/997p = *3 – vremenski ograničena dostupnost – 14 dana*). Poruka o ograničenoj dostupnosti ispisuje se uprkos uvažavanju drugačijeg datuma isteka, tako da referent pozajmice, po potrebi, može ručno da promeni datum isteka.
  Ova opcija se uključuje posebnim parametrom na zahtev biblioteke koja navede odeljenje za koje će biti moguće da se odredi jedinstven datum isteka pozajmice.
- Dodato je programsko sortiranje stavki u cenovniku, s obzirom na kod usluge/potraživanja. Prilikom dodavanja novih ili brisanja postojećih stavki, stavke se programski sortiraju u okviru pojedinog jezička.
- Dodana je opcija koja omogućuje da se, prilikom pretraživanja u katalogu, osim statusa u pozajmici ispišu i podaci o članu koji ima pozajmljenu građu (broj članske karte, ime i prezime člana). Na zahtev biblioteke, ispis podataka o članu se uključuje posebnim parametrom. Podaci o članu ispisuju se kod građe koja u pozajmici ima jedan od statusa: *c – pozajmljeno van biblioteke*, *s – pozajmljeno u čitaonicu*, *b – zadržano*, *l – izgubljeno*, *d – pozajmljeno međuodeljenski*, *m – pozajmljeno posredstvom MP*.
- U katalog, jezičak **Polje 996/997**, dodato je novo polje za pretraživanje "Odeljenje za pozajmicu" i nov prefiks za pretraživanje HDP=.
- Uključeno je programsko pohranjivanje spiska članova pre i posle promene odeljenja škole, a priprema se klasnom metodom **Član / Promeni odeljenje škole**. Pohranjene ispise ponovo možemo da ispišemo u segmentu *COBISS3/Ispisi*, u direktorijumu *Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica.*
- U podatke o članu, koji se ispisuju na opomeni, može se uključiti i ispis podatka o odeljenju, odnosno školskom godištu. U tu svrhu je u editor podataka za opomene (metoda **Opomene / Pripremi obrasce za opomene**) dodata nova promenljiva

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

vrednost *odeljenje/školsko godište*. Na opomeni se podatak ispisuje u obliku koda s vrednošću iz lokalnog šifrarnika *Razred, razredni starešina (CODE 310)*.

- U ispisu *POZ-CG-01: Članovi s evidentiranom građom*, stubac *opis građe* dopunjen je podatkom o godini izdavanja.
- U prozoru za menjanje korisničkih podešavanja za praćenje i obradu rezervacija slobodne građe, uz dugme **Izbor atributa** dodat je ekranski savet.
- Popravke:
  - kod ispisa statusa Pozajmice metodom **Polje 996/997 / Pregledaj** u odeljenju koje nije matično odeljenje građe;
  - kod otkazivanja paketnog brisanja neaktivnih članova po satnici;
  - kod ispisa datuma nastanka rezervacije zauzete građe u prozoru **Građa domaće biblioteke**, kod rezervisanog primerka kojem se status iz *R* promenio u *O* zbog brisanja rezervacije slobodne građe kod drugog člana;
  - kod kontrole celine rezervisanog kompleta prilikom pozajmice;
  - kod vraćanja građe sa zadrškom, ako je pre toga pozajmljena u čitaonicu;
  - kod kontrole obaveznog unosa stalne adrese člana prilikom izlaska iz editora **Član** klikom na **Otkaži**;
  - kod ispisa cene članarine prilikom produženja članstva preko interneta;
  - kod ispisa naslova građe s poslednje opomene u ispisu *POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi*;
  - kod ispisa *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / sa transakcijama (po naslovima)*, ako prilikom pripreme ispisa potražimo građu po COBISS.XX-ID; od sada se u ispis svrstavaju i transakcije pozajmice koje kod atributa COBISS.XX-ID imaju upisanu i oznaku dela;
  - kod sortiranja u ispisima koji se pripremaju prilikom izvođenja postupka promene odeljenja škole;
  - kod pozajmice građe koja je već rezervisana kod drugog člana (status primerak u pozajmici je *O* ili *W*);
  - kod uvažavanja načina obračunavanja potraživanja koje je određeno u cenovniku kod stavki za opomenu – potraživanje za opomenu programski se evidentira prilikom pripreme opomena, samo ako je kod stavke u cenovniku izabran način obračunavanja *programski*;
  - kod brisanja člana, koji ima pozajmljenu e-knjigu, brisanje člana nije moguće.

V6.25-00(03), 15. februar 2020.

- Dodata je mogućnost dobijanja kopije pozdravne poruke prilikom upisa novog člana, i to na e-adresu koja je u biblioteci određena za primanje kopija e-obaveštenja. Na zahtev biblioteke, ova opcija se uključuje posebnim parametrom.
- Popravka:
  - kod kontrole podataka za e-obaveštavanje prilikom rezervacije u COBISS+.

V6.25-00(02), 15. februar 2020.

- Popravka:
  - kod zapisa blagajničke transakcije prilikom storniranja podmirivanja potraživanja kod kojeg je obračunat popust;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

– kod pohranjivanja e-adrese u editoru **Član**, jezičak **Naslovi**.

V6.25-00(01), 6. februar 2020.

- Popravka:
  – kod zapisa transakcije za pozajmicu e-knjige.

V6.25-00, 1. –2. februar 2020.

- Dodata je opcija obračunavanja popusta kod naplaćivanja bibliotečkih usluga, odnosno potraživanja. Osnova za obračunavanje popusta je spisak popusta u kojem možemo da odredimo različite vrste popusta. Spisak popusta kreiramo novom klasnom metodom **Cenovnik / Dodaj novi spisak popusta**. Uslovi za kreiranje spiska popusta su da korisnik ima privilegiju za uređivanje cenovnika, a takođe i postojanje važećeg cenovnika.
  Nakon izbora metode **Cenovnik / Dodaj novi spisak popusta**, u bibliotekama sa odeljenjima najpre izaberemo da li će spisak popusta važiti za celu biblioteku ili za pojedino odeljenje, slično kao kod cenovnika. Zatim se otvara prozor **Spisak popusta** u koji novu vrstu popusta dodajemo klikom na **Novi objekt**. U prozoru za unos popusta određujemo:
  - naziv popusta (npr. *8. februar*) koji ne sme da bude duži od 20 znakova
  - datum ili period važenja popusta
    Ako popust važi samo jedan dan, kod "Važi od" i "Važi do" upišemo isti datum (npr.: 08. 2. 2020.). Ako popust važi bez obzira na datum, kod "Važi od" i "Važi do" ostavimo prazno
  - ako popust važi svake godine na isti dan ili isti period, kod "Važi svake godine" označimo kvačicom (npr. *8. februar*)
  - način obračunavanja *ručno* ili *programski*

    Ručni način obračunavanja izaberemo za popuste koji će se obračunavati ručno od strane osobe koja pozajmljuje (npr. popust kod članarine u biblioteci zbog članstva u nekom društvu), a programski način za popuste koji važe za određenu vrstu potraživanja na određeni datum (npr.: 50-procentni popust na članarinu prilikom dana biblioteke)
  - stepen popusta
  - na koje se vrste usluga/potraživanja popust odnosi.

    Klikom na dugme **Usluge/potraživanja** otvaramo prozor u kojem označimo za koje će stavke iz važećeg cenovnika važiti popust.

  Kada novi spisak popusta pohranimo, on dobija status *u pripremi*. Aktiviramo ga objektnom metodom **Spisak popusta / Odredi spisak popusta kao važeći**. Novi spisak popusta možemo da kreiramo i na osnovu trenutno važećeg spiska, i to objektnom metodom **Spisak popusta / Kopiraj u pripremljeni spisak popusta**. Prilikom aktiviranja novog spiska popusta, važeći spisak popusta pre toga dobija status *u arhivu*.
  Popust se obračunava u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja**, s obzirom na način obračunavanja koji je određen kod pojedine vrste popusta. Na

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

dan važenja popusta, kod potraživanja kod kojih je određen programski način obračunavanja, iznos potraživanja smanjuje se za predviđeni popust, u stupcu "Stepen popusta" ispisuje se stepen popusta, a kod "Iznos popusta" ukupni iznos obračunatih popusta.
Popust možemo da obračunamo i ručno, tako što u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** izaberemo potraživanje, a zatim izaberemo vrstu popusta u spisku koji se otvara nakon klika na dugme **Popust**. Na taj način može se obračunati popust samo za usluge/potraživanja i na datum kako je određeno za izabranu vrstu popusta. Ako nakon ručnog obračunavanja popusta napustimo prozor **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja**, a pri tom ne izvedemo i podmirivanje potraživanja, prilikom ponovnog otvaranja prozora s potraživanjima popust više neće biti vidljiv.
Prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja za nečlana, moguć je samo programski način obračunavanja popusta.
Prilikom podmirivanja potraživanja, popust se uvažava samo ako je potraživanje podmireno na dan kada je popust obračunat. U slučaju obračunatog popusta, na računu se ispisuje stepen popusta i cena po jedinici sa PDV-om bez popusta.
UPOZORENJA:

- Stepen popusta, koji je određen kod stavke u cenovniku, ne uvažava se više prilikom evidentiranja potraživanja, te se zato preporučuje da se izbriše.
- Trenutno se popust može obračunati samo prilikom plaćanja potraživanja u biblioteci, a kod plaćanja preko interneta popust se ne uvažava.

- U spisku evidentirane građe, koji se ispisuje kao dodatak prilikom izdavanja računa, posebno se ispisuje pozajmljena i rezervisana građa.
- U skladu sa slovenačkim *Pravilnikom o spremembi Pravilnika o zahtevah za računalniške programe in elektronske naprave, upravljanje in delovanje informacijskega sistema ter vsebini, obliki, načinu in rokih za predložitev podatkov (UL RS, št. 77)*, dopunjeni su ispisi podataka o izdatim računima kod gotovinskog poslovanja – datoteke ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT i ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT s podacima u vezi s novom poreskom stopom 5 %. Podaci za obe datoteke mogu se pripremiti metodom **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT)**, odnosno **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT)**.
- Kod pripreme ispisa *POZ-G-02: Najčitanija građa* dodata su dva parametra za upit "Naslov" i "Autor" (frazno indeksirana, razlikovanje velikih/malih slova).
- U ispisu *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima)* dopunjeni su podaci o primerku: u drugi obrazac (koji je pripremljen za dalju obradu), dodata su dva podatka o formatu i tekućem broju u signaturi.
- Popravke:
  - kod obrade rezervacije serijske publikacije kada se dodeljuje druga sveska;
  - kod storniranja računa, za koje je izdato knjižno odobrenje – storniranje nije moguće;
  - kod pozajmice građe u kompletu na knjigomatu, ako je član tu građu rezervisao u drugom odeljenju;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod komunikacije s POS terminalom prilikom negotovinskog plaćanja s POS terminalom koji je integrisan u COBISS;
- kod evidentiranja transakcije prilikom pozajmice e-knjige;
- kod evidentiranja transakcije *52 – promena podataka preko COBISS+ i mCOBISS;*
- kod uvažavanja perioda tolerancije prilikom pripreme opomena, ako je datum isteka, odnosno datum pripreme prethodne opomene u protekloj godini;
- kod kontrole duplikata u bazi članova prilikom upisa preko interneta sa studentskim identitetom;
- kod ispisa nepodmirenih potraživanja na reversu, odnosno računu, ako je reč o potraživanjima koja su nastala u vreme kada je biblioteka još koristila COBISS2/Pozajmicu;
- kod uvažavanja parametra koji određuje za koje je statuse rezervacija moguće otkazivanje preko mCOBISS-a;
- kod otpisa izgubljene građe kod člana, za koju je taj član već dobio poslednju opomenu, a time i zabranu pozajmice van biblioteke.

V6.24-00, 7.–8. decembar 2019.

- Kod primerka, koji je iz originalne podlokacije preusmeren na drugu podlokaciju, kod signature u **Katalogu** ispisuje se podlokacija preusmerenja (996/997e\E), a u zagradi i originalna podlokacija (996/997d\I).
- Kod brisanja izgubljene građe kod člana obračunavaju se penali, ako je datum važenja statusa *L – izgubljeno* istekao.
- Kod upisa novog člana s prenosom iz referentne baze studenata prenosi se i podatak o državljanstvu.
- Onemogućeno je otkazivanje upisa novog člana kod koga je registrovana Urbana (važi za Gradsku biblioteku u Ljubljani koja koristi Urbanu).
- U poruci, koja se ispisuje prilikom pozajmice primerka koji nije slobodan, jer je pozajmljen kod istog ili drugog člana, osim podatka o inventarskom broju, ispisuje se i naslov građe.
- Kod brisanja podataka o članu, kao razlog za brisanje, dodata je i mogućnost *prelazak u drugu školu*.
- Neke poruke prilikom vraćanja građe, koje su se do sada ispisivale u Windows porukama, ispisuju se u novom prozoru, zato da ih osoba koja pozajmljuje ne bi previdela. To su:
  - poruka prilikom vraćanja građe koja je nedostupna za pozajmicu,
  - poruka prilikom otpisa izgubljene građe, pri čemu se briše spisak rezervacija, jer u biblioteci više ne postoji dostupan primerak građe,
  - poruka prilikom otpisa izgubljene građe, pri čemu se evidentira rezervacija drugog primerka građe koji je bezuslovno dostupan,
  - poruka prilikom vraćanja građe u odeljenju različitom od onog u kojem je pozajmljena.
- Prilikom vraćanja građe sa zadrškom dodata je kontrola postojanja rezervacija koja, u slučaju da rezervacije postoje, ispisuje upozorenje da građu treba tretirati prioritetno.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Kod produženja članstva preko interneta dodata je kontrola starosti člana za članove kategorije *001 – predškolska deca*, *002 – osnovnci* i *003 – srednjoškolci*. Ako starost člana više ne odgovara kategoriji, produženje članstva u Mojoj biblioteci nije moguće.
- Primerak, koji je pozajmljen na neodređeno vreme, ne može se izabrati za rezervaciju preko COBISS+.
- U ispisu *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima)* dopunjeni su podaci o primerku: u prvi obrazac (pripremljen za ispis na štampač) dodat je podatak o godini izdavanja, a u drugi obrazac (pripremljen za dalju obradu) dodati su podaci o godini izdavanja, statusu primerka u fondu i datumu inventarisanja.
- Dodata je mogućnost uključivanja lokacija za preuzimanje građe. Reč je o novoj funkcionalnosti koja omogućuje da za rezervisanu građu odredimo lokaciju na kojoj će je član preuzeti. Tu funkcionalnost ćemo uključivati i dopunjavati u dogovoru i u saradnji s pojedinom bibliotekom koja članovima želi da omogući preuzimanje građe na različitim fizičkim lokacijama (u biblioteci ili u drugim odeljenjima biblioteke).
- Evidentiranje transakcija u pozajmici dopunjeno je sledećim podacima:
  - podaci o članovima: starost člana, stanica bibliobusa (gde je član upisan), visokoškolska ustanova u eVŠ, grupa članova;
  - podaci o građi i fondu: UDK postavke (iz 996/997d\u), interna oznaka (iz 996/997d\i), datum inventarisanja (iz 996/997o), način nabavke (iz 996/997v), finansijer (iz 996/9974), oznaka fizičkog oblika, naslov, autor, oznake zapisa (iz 992b), vrsta sadržaja (iz 105b), podlokacija (iz 996/997d\l), zbirka, sortiranje stručne građe, COBISS.XX-ID originalnog zapisa (iz 001xv);
  - podaci o rezervacijama: mesto za obradu rezervacija, mesto za preuzimanje rezervacija.

  U datotekama transakcija, novi podaci će početi da se evidentiraju tek nakon instalacije verzije V6.24-00, a za unazad se podaci neće dodavati.
  Upotreba novih podataka:
  - prilikom upotrebe alata za eksport podataka, podaci će moći da se izaberu u spisku atributa za ispis, a na osnovu tih podataka takođe će moći da se oblikuju upiti,
  - prilikom pripreme ispisa statistika, tokom koje se otvara pretraživač transakcija, ti su podaci dodati u spisak polja za pretraživanje.
- Popravke:
  - kod ispisa teksta na tablici za potpisivanje, kada je reč o dužem tekstu na više stranica;
  - kod pretraživanja članova u pretraživaču **Član** po polju za pretraživanje "Broj poseta godišnje (l)";
  - kod ažuriranja napomene kod odeljenja biblioteke;
  - kod ispisa napomene u ispisu *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om;*
  - kod ispisa signature u ispisu *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima);*
  - kod ispisa signature na listiću iz kataloga;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod imenovanja atributa "Podlokacija" u transakciji pozajmice – jer je u atribut upisana podlokacija preusmerenja (ako je upisana u potpolju 996/997e\E), taj je atribut preimenovan u "Sadašnja podlokacija (d\l, e\E)";
- kod evidentiranja transakcije *18 – vraćanje sa zadrškom*, ako je član vratio građu u drugom odeljenju;
- kod ispisa broja članova koji su se prijavili za signalna obaveštenja, u spisku koji se priprema metodom **Elektronsko obaveštavanje / Spisak članova s podacima za e-obaveštavanje**;
- kod evidentiranja gubitka građe, u prozoru **Izbor statusa** onemogućen je izbor vrednosti *POZAJMLJENO*, ako primerak ima status *C – pozajmljeno van biblioteke*;
- kod paketnog brisanja isteklih rezervacija za građu u kompletu, ako za nju postoji redosled rezervacija;
- kod produženja roka pozajmice u Mojoj biblioteci, za građu za koju se programski obračunava naknada za pozajmicu, produženje je onemogućeno;
- kod produženja celokupne evidentirane građe preko knjigomata, ako je krajni rok za vraćanje građe kraći od predviđenog roka produženja, produženje je uspešno (ranije se ispisivalo da produženje nije uspešno). Dodatno obaveštenje, da je pozajmica građe produžena za kraći rok, biće uključeno u sledeću verziju.

V6.23-01, 12. septembar 2019.

- Prilikom pripreme obrasca za upis dugmetom **Obrazac za upis** u editoru **Član**, uključena je mogućnost izbora više korisničkih definicija obrazaca za upis, ako je tako navedeno kod parametra koji omogućava uvažavanje korisničke definicije.
- Popravka:
  - kod naziva ograničenja kod člana – zato što ograničenje *Zabrana korišćenja knjigomata* onemogućava pozajmicu i produženje roka pozajmice preko knjigomata, ali ne i vraćanje građe na knjigomatu, promenjen je naziv u *Zabrana pozajmice na knjigomatu*.

Uključivanjem novog načina pohranjivanja transakcija pozajmice omogućeno je sledeće:

- Priprema spiskova i statistika, zasnovanih na evidentiranim transakcijama u pozajmici u programskoj opremi COBISS3, moguća je i za period kada je biblioteka koristila programski segment COBISS2/Pozajmica.
  To je moguće za sledeće spiskove i grupe statistika:
  - *POZ-C-04: Izbrisani članovi*
  - *POZ-C-05: Promene kod članova*
  - *POZ-C-09: Aktivni članovi*
  - *POZ-G-01: Građa po transakcijama*
  - *POZ-G-02: Najtraženija građa*
  - *POZ-G-06: Pozajmica serijskih publikacija*

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / sa transakcijama (po naslovima)*
- *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima)*
- *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)*
- *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana)*
- *POZ-TR-03: Transakcije građe*
- *POZ-TR-05: Članovi s najviše pozajmica*
- Ispisi statistika u direktorijumima:
  - *Statistike/Pozajmica građe*
  - *Statistike/Transakcije*
  - *Statistike/Izračunavanje broja poseta*
  - *Statistike/Aktivni članovi*
- Ispisi statistika u direktorijumu *Statistike (korisnička sortiranja)*
  - *Članovi*
  - *Izračunavanje broja poseta*
  - *Transakcije*
- Ispis u direktorijumu *Podaci za dalju obradu*:
  - *POZ-EKS-03: Građa po transakcijama*
- Alat za eksport podataka

Prilikom izvođenja analize pozajmice (metoda **Zauzeta građa / Analiza pozajmice građe**), uvažavaju se samo transakcije koje su evidentirane u programskom segmentu COBISS3/Pozajmica.

Poddirektorijum sa ispisima za izračunavanje broja poseta preimenovan je iz *Poseta* u *Izračunavanje broja poseta*.

- Upotreba grupa transakcija u šifrarniku transakcija u pozajmici:
  - *901 – transakcije sa građom u biblioteci* koja uključuje sledeće transakcije: 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 41, 47;
  - *902 – transakcije sa građom COBISS+ i mCOBISS* koja uključuje transakcije: 63, 64, 65, 66, 67;
  - *903 – transakcije sa građom u biblioteci, COBISS+ i mCOBISS* koja uključuje transakcije: 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 41, 47, 63, 64, 65, 66, 67;
  - *904 – pozajmica van biblioteke i produženje roka pozajmice* koja uključuje transakcije: 11, 16, 21, 26, 66;
  - *905 – transakcije za izračunavanje tipične sedmice za brojanje pozajmice* koja uključuje transakcije: 11, 12, 16, 21, 22, 26, 66;
  - *906 – transakcije za izračunavanje tipične sedmice za brojanje poseta* koja uključuje transakcije: 01, 02, 03, 06, 07, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 29, 31, 32, 52, 63, 64, 65, 66, 67.

  Ako, prilikom pripreme spiskova ili ispisa statistika, izaberemo pojedinu grupu transakcija, prilikom pripreme ispisa uvažavaće se sve transakcije koje su uključene u pojedinu grupu.
- Određivanje tipične radne sedmice za pozajmicu i posete omogućuje metoda **Zauzeta građa / Određivanje tipične radne sedmice**. Upišemo godinu i izaberemo odeljenje za koje želimo da pripremimo podatke. Određivanje tipične sedmice moguće je za biblioteku kao celinu ili za njen pojedini deo. Ako želimo da odredimo

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

tipičnu sedmicu za celu biblioteku, onda ne izaberemo nijedno odeljenje. Kada je postupak zaključen, u prozoru **Određivanje tipične radne sedmice** najpre se ispišu podaci za izračunavanje tipične sedmice za pozajmicu i informacija o tome koja je to tipična sedmica za pozajmicu. Zatim se ispisuju podaci za izračunavanje tipične sedmice za posete i informacija o tome koja je to tipična sedmica za posete.
Izračunavanje podataka za određivanje tipične radne sedmice može da traje duže vremena, te zato predlažemo da postupak izvodite nakon završenog radnog vremena.

- Određivanje prometa bibliotečke građe omogućava metoda **Zauzeta građa / Određivanje prometa građe** po formuli:

  $$\text{Promet građe} = \frac{broj\ transakcija\ u\ pozajmici}{broj\ primeraka\ građe}$$

  Nakon izbora metode određujemo godinu za koju želimo da odredimo promet građe (podrazumevano se određuje tekuća godina). Nadalje, potražimo polja 996/997 koja treba da se uvažavaju kod određivanja prometa. Klikom na dugme **Izaberi**, u pretraživaču izaberemo sva pronađena polja 996/997 (nije ih potrebno učitavati i označavati). Programski se uvažavaju transakcije pozajmice van biblioteke i produženja roka pozajmice (11, 16, 21, 26, 66). Kada je postupak zaključen, otvara se prozor za pohranjivanje ispisa u koji unosimo naziv ispisa. Ispis se pohranjuje u tekstualnu datoteku, a podaci su međusobno odvojeni znakom "|". Za dalju obradu, podatke importujemo u druge alate (npr. Excel). U ispisu se nalaze sledeći stupci:
  - način nabavke;
  - podlokacija u signaturi;
  - UDK slobodni pristup;
  - po tri stupca za poslednjih 10 godina inventarisanja građe, zatim za građu inventarisanu pre tog perioda i na kraju za svu građu zajedno; ti stupci obuhvataju:
    - broj primeraka građe na dan izrade ispisa (u nazivu stupca je godina inventarisanja ili oznaka *starije* ili oznaka *ukupno*, a zatim i oznaka *fon*),
    - broj transakcija pozajmice na dan izrade ispisa (u nazivu stupca je godina transakcije pozajmice ili oznaka *starije* ili oznaka *ukupno*, a zatim i oznaka *poz*),
    - promet građe (u nazivu stupca je najpre godina transakcije pozajmice ili oznaka *starije* ili oznaka *ukupno*, a zatim i oznaka *promet*);
  - izračunavanje ocene prometa (ocena je promet podeljeno sa prosekom prometa puta 10 (ocena 10 je prosek)).

  Na kraju ispisa nalaze se zbirni podaci po načinu nabavke, podlokacijama i UDK brojevima.

Opis ispisa:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ispis *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / s transakcijama (po naslovima)* u poddirektorijumu **Spiskovi / Građa** omogućava pripremu spiskova građe s kojom, u izabranom periodu, nisu evidentirane izabrane transakcije, a i spiskova građe s kojom su evidentirane izabrane transakcije. Prilikom pripreme spiska, najpre se otvara pretraživač **Pretraživanje - Bibliografski zapis** u kojem izaberemo građu koju želimo da uključimo u pripremu spiska. Zatim odredimo transakcije koje želimo da uvažimo prilikom pripreme spiska, period evidentiranja tih transakcija i odeljenje transakcija.
  Kada je priprema ispisa završena, priprema se četiri obrasca (ispisi):
  - *Spisak građe bez transakcija (po naslovima)*
  - *Spisak građe s transakcijama (po naslovima) – prvih 100*
  - *Spisak građe bez transakcija (po naslovima) – za dalju obradu*
  - *Spisak građe s transakcijama (po naslovima) – za dalju obradu*

  Prva dva obrasca grafički su pripremljena za ispis na štampač. U obrascu *Spisak građe bez transakcija (po naslovima) – za dalju obradu* podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci, a međusobno su odvojeni znakom "|". Obrazac pohranimo na odgovarajuće mesto klikom na dugme **Pohrani kao**. Za dalju obradu, podatke možemo da importujemo u druge alate (npr. Excel). Obrazac *Spisak građe s transakcijama (po naslovima) – za dalju obradu* pripremljen je tako da ga, odgovarajućom verzijom programa Adobe Acrobat, za dalju obradu možemo pohraniti kao radnu svesku u Excelu.
- Ispis *POZ-G-09: Spisak građe bez transakcija (po primercima)* u poddirektorijumu **Spiskovi / Građa** omogućuje pripremu spiskova sa primercima građe kod kojih u izabranom periodu nisu evidentirane izabrane transakcije. Prilikom pripreme spiska najpre se otvara pretraživač **Pretraživanje – Polje 996/997** u kojem izaberemo primerke koje želimo da uključimo u pripremu spiska. Zatim odredimo transakcije koje želimo da uvažimo kod pripreme spiska, period evidentiranja tih transakcija i odeljenje transakcija.
  Kada je priprema ispisa završena, pripremaju se dva obrasca (ispisa):
  - *Spisak građe bez transakcija (po primercima)* i
  - *Spisak građe bez transakcija (po primercima) – za dalju obradu*.

  Prvi obrazac grafički je pripremljen za ispis na štampač. U drugom obrascu podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci, a međusobno su odvojeni znakom "|" (u vezi s daljom obradom podataka, v. opis kod ispisa *POZ-G-07*).

V6.23-00(03), 3. septembar 2019.

- Popravka:
  - kod upisa članova u biblioteci koja koristi zajedničku bazu članova.

V6.23-00(02), 31. avgust 2019.

- Popravka:
  - kod prikaza ukupnog iznosa nepodmirenih potraživanja u atributu "Potraživanja".

V6.23-00(01), 22. avgust 2019.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Popravka:
  - kod učitavanja referentne baze studenata.

V6.23-00, 21. avgust 2019.

- U ispisu *POZ-G-02: Najtraženija građa* podaci o građi dopunjeni su podacima o mestu izdavanja, izdavaču i godini izdavanja.
- Popravke:
  - upisivanje broja mobilnog telefona MSISDN prošireno je opcijom unosa broja koji nema slovenački međunarodni pozivni kod (važi za Gradsku biblioteku u Ljubljani koja koristi Urbanu);
  - kod evidentiranja blagajničke transakcije za izdavanje knjižnog odobrenja, ako je potraživanje podmireno u drugom odeljenju, a ne u onom u kojem je evidentirano;
  - kod izbora nadređenog člana u editoru **Član** za člana kategorije *019 – porodična članska karta.*

V6.22-00(06), 16. jul 2019.

- Uključena je opcija paketnog brisanja neaktivnih članova u bibliotekama sa zajedničkom bazom članova (npr. KISUM).
- Popravka:
  - uklonjene su duplirane klasne metode u Domaćoj biblioteci: **Vremenski parametri**, **Kalendar** i **Način pozajmice (tabela pq)**.

V6.22-00(03), 29. jun 2019.

- Popravka:
  - kod evidentiranja potraživanja zbog nepreuzimanja rezervisane građe prilikom brisanja isteklih rezervacija.

V6.22-00, 8. –9. jun 2019.

- Dodata je metoda **Polje 996/997 / Dodavanje/izdvajanje građe za čitalačke pakete** koja je namenjena označavanju građe za različite akcije čitalačkih paketa u bibliotekama. Građa u čitalačkom paketu ne može da se rezerviše u okviru segmenta pozajmice i COBISS+. Osoba koja vrši pozajmicu, odnosno korisnik, dobija preko COBISS+ poruku da je građa uključena u čitalački paket. Kada pozajmimo primerak takve građe, u atributu *U čitalačkom paketu* uklanja se da je primerak deo čitalačkog paketa. U čitalački paket ne mogu da se dodaju inventarski brojevi koji su evidentirani u pozajmici, koji imaju određen status u fondu ili stepen dostopnosti (p) 6 ili 7.
- Dodata je usluga obaveštavanja novih članova biblioteke, kada članove iz datoteke upisuje IZUM, što se praktično koristi prvenstveno za školske biblioteke. Prilikom učlanjenja u biblioteku, član ne dobija na svoju e-adresu pozdravnu poruku COBISS sistema. Uslov za slanje poruke je da je u datoteku kod člana upisana e-adresa za e-obaveštavanje, a šifra za Moju biblioteku nije određena. U poruci se nalaze dva linka

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

na podešavanje šifre za upotrebu servisa Moja biblioteka i na informacije o tome koje funkcionalnosti i usluge omogućuje COBISS.SI sistem.

- U spisak atributa, koji se za člana ispisuje u brauzeru na radnoj površini, dodat je broj mobilnog telefona.
- U prozoru **Tablica za potpisivanje**, tipkom **Enter**, može se izabrati dugme na kojem je fokus.
- U **Katalogu** je moguć ispis lista s podacima o izabranim primercima građe za više primeraka istovremeno, tako da primerke na spisku pogodaka označimo i tipkom <Shift> te klikom na dugme **Pregledaj** ispišemo listiće. Na listiću se podaci o signaturi ispisuju podebljano i većim fontom.
- Na obrascu ispisa *POZ-C-10: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima* za slanje klasičnom poštom promenjen je položaj ispisa primaoca (člana), tako što je prilagođen kovertama s prozorom na levoj strani, u stupcu "Odeljenje" ispisuje se naziv odeljenja umesto numeričke oznake.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-C-12: Statistika članova naručenih na e-obaveštenja* koji omogućuje pripremu statistike članova koji su naručeni na različite vrste e-obaveštavanja. Ispis je dodat u poddirektorijum **Spiskovi / Članovi**. Prilikom pripreme ispisa, najpre se otvara pretraživač **Pretraživanje – Član** u kojem možemo da izaberemo sve članove ili samo određene koje želimo da uključimo u pripremu statistike.
- Ispisi *POZ-CG-03: Članovi i istek roka pozajmice, POZ-CG-04: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (pošta)* i *POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (e-pošta)* dopunjeni su ispisom broja dana kašnjenja. Ispisuje se broj dana kašnjenja do datuma kada smo pripremili određeni ispis.
- Kod parametra upita "Transakcija", u podrazumevane vrste transakcija dodata je transakcija *56 – produžavanje članstva preko COBISS+ ili mCOBISS.* Dopunjene su statistike grupe *Statistike / Aktivni članovi, Statistike (korisnička sortiranja) / Članovi* i *BibSiSt (NUK – CeZaR) / … / Članovi.*

Popravke:

- kod ispisa broja dana kašnjenja u prozoru **Građa domaće biblioteke**, kada je biblioteka na prelasku u novu godinu po kalendaru zatvorena duže vremena;
- kod uvažavanja tolerancije za obračun kašnjenja za građu koja je pozajmljena u čitaonicu (status S) – tolerancija se ne uvažava;
- kod brzine izvođenja postupaka u prozoru **Građa domaće biblioteke**;
- kod vraćanja građe pomoću RFID, metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, umesto poruke da primerak u pozajmici ima status *slobodno*, od sada se ispisuje poruka da primerak u fondu ima status *8 – izgubljeno* ili *9 – otpisano*;
- kod evidentiranja pozajmice u čitaonicu metodom **Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju s građom za čitaonicu**, ako biblioteka koristi RFID;
- kod obračunavanja potraživanja za veću opomenu, ako je član u periodu od prijema prethodne opomene vratio neki od primeraka građe iz opomene, a nije podmirio potraživanje;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod ručnog evidentiranja potraživanja za koje je u cenovniku određena stavka s cenom 0,00 EUR i načinom obračunavanja *ručno*;
- kod negotovinskog plaćanja posredstvom POS terminala integrisanog u COBISS, kod atributa "Vrsta negotovinskog plaćanja" i upisa vrste platne kartice (upisuje se podatak koji vraća POS terminal, i onda kada podatak ne postoji u šifrarniku *Vrsta negotovinskog plaćanja);*
- kod storniranja negotovinskog plaćanja na POS-terminalu (ako je integrisan u COBISS);
- kod negotovinskog plaćanja posredstvom POS terminala integrisanog u COBISS, ako je došlo do greške u komunikaciji;
- kod ispisa računa, ako prozor za pripremu drugog ispisa zatvorimo, pre nego što potvrdimo upozorenje o otvorenom prozoru;
- kod sortiranja računa u ispisu *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* (računi su sortirani po vremenu transakcije);
- kod ručne promene datuma isteka, ako je reč o serijskoj publikaciji koja je rezervisana;
- kod pretraživanja građe u katalogu; ako međuodeljenski pozajmljene primerke pretražujemo u matičnom odeljenju, od sada se ispisuje i informacija o broju svih rezervacija za tu građu u matičnom odeljenju;
- kod ispisa statusa u pozajmici prilikom pretraživanja u COBISS+, za građu koja je zadržana u odeljenju zbog vraćanja u odeljenju različitom od odeljenja u kojem je građa pozajmljena;
- kod dodeljivanja primerka slobodne građe različitog od primerka koji je član rezervisao, jer rezervisani primerak, prilikom obrade rezervacije, nismo našli;
- kod ispisa podataka o članu na jezičku **Info**;
- kod sortiranja napomena kod člana u brauzeru – na prvom mestu je najnovija napomena;
- kod uvažavanja člana koji je promenio broj članske karte u periodu za koji smo pripremili ispis *POZ-C-09: Aktivni članovi*, tako da se član ispisuje samo jednom pod trenutno važećim brojem članske karte;
- kod upisa preko interneta za člana koji je na internet obrascu upisao poštanski broj za mesto u inostranstvu, a koji postoji i u slovenačkom šifrarniku poštanskih brojeva;
- kod sortiranja članova bez datuma rođenja u tabeli *Aktivni korisnici po starosti u odnosu na godinu rođenja* (*Statistika POZ-BibSiSt-31: Članovi biblioteke*);
- kod otkazivanja rezervacije preko servisa Moje biblioteke za zauzetu svesku serijske publikacije (status *R*) u odeljenju mobilne biblioteke;
- kod izbora atributa za prikaz rezervacija (korisnička podešavanja kod lokacija za obradu rezervacija slobodne građe);
- kod prenosa rezervacija zauzete građe (status *R*) prilikom prenosa fonda u zapis za drugu građu, ako je u biblioteci pozajmica organizovana po odeljenjima;
- kod pozajmice serijskih publikacija, ako je određeno ograničenje broja pozajmljenih svezaka.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V6.21-00(08), 13. april 2019.

- Popravka:
  - kod brzine postupaka u segmentu pozajmice.

V6.21-00(07), 4. april 2019.

- Popravka:
  - kod pohranjivanja ulaznih parametara prilikom ispisa *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / s transakcijama (po naslovima)*.

V6.21-00(06), 30. mart 2019.

- Popravka:
  - kod sortiranja polja 996/997 prilikom izračunavanja prometa građe.

V6.21-00(05), 25. mart 2019.

- Popravka:
  - kod rezervacija građe.

V6.21-00(04), 22. mart 2019.

- Popravka:
  - kod brzine postupaka u segmentu pozajmice;
  - kod rezervacije građe sa statusom B na odeljenju.

V6.21-00(03), 21. mart 2019.

- Popravka:
  - kod komandnog pretraživanja kod metode **Zauzeta građa / Definisanje prometa građe**.

V6.21-00(02), 19. mart 2019.

- Popravka:
  - kod zapisivanja transakcija izvedenih u okviru jedne sekunde, u alatu Elastic.

V6.21-00, 16. –17. mart 2019.

- U cenovniku, u editoru **Usluge/potraživanja – grupa**, kod unosa cene po jedinici omogućen je unos bruto cene, odnosno cene po jedinici s PDV-om, tačno na dve decimale. Neto cena (atribut "Cena po jedinici"), izračunava se automatski, s obzirom na izabranu vrstu prometa za obračun PDV-a.

  "Cena po jedinici sa PDV-om" tako se na svim mestima prikazuje tačno na dve decimale: u cenovniku, kod evidentiranih potraživanja, kod transakcija u blagajni itd.

  Kod već evidentiranih potraživanja "Cena po jedinici sa PDV-om" se ne prikazuje, ako taj atribut nije upisan kod pojedine stavke cenovnika prilikom evidentiranja potraživanja.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Kod obračunavanja usluga i robe, u skladu s pravilima za zaokruživanje, kod svih među operacija do krajnjeg izračunavanja iznosa, koji za usluge ili robu mora da plati posetilac biblioteke, svi međuiznosi još uvek se izračunavaju na osnovu neto cena, tačno na četiri decimale. Zato su neto cene po jedinici, evidentirana potraživanja, transakcije u blagajni, trenutni penali sve do iznosa za podmirivanje potraživanja i do izrade računa prikazane tačno na četiri decimale. Na računu, dobropisu i stornu računa cene, vrednost robe ili usluga, obračunat PDV, iznos za plaćanje i vraćanje zaokroženi su tačno na dve decimale.

UPOZORENJE: Nakon instalacije nove verzije programske opreme COBISS, sve biblioteke **obavezno moraju da provere** stavke u cenovniku i **unesu** bruto cenu (atribut "Cena po jedinici sa PDV-om"), onako kako je prikazano u zvaničnom cenovniku. Ako cenovnik ne bude adekvatno uređen, otprilike 14 dana nakon instalacije onemogućićemo pristup prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** kod pojedinog člana, odnosno prozoru **Podmirivanje potraživanja za nečlana**.

- Kod negotovinskog plaćanja sa POS terminalom integrisanim u COBISS, kod atributa "Vrsta negotovinskog plaćanja" više nije potrebno izabrati vrste platnih kartica – izabere se prva odgovarajuća vrsta kartice iz šifrarnika *Vrsta negotovinskog plaćanja*. Ako podatak unesemo ručno, uvažava se taj podatak.
- Za određene klasne metode, u prozor brauzera dodata je opcija upotrebe tipki na tastaturi bez prethodnog izbora klase. Tako se pritiskom na tipku mogu aktivirati sledeće metode:
  - <I> = **Član / Građa domaće biblioteke**
  - <V> = **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**
  - <K> = **Građa / Katalog**
  - <E> = **Član / Evidentiraj posetu**
  - <O> = **Odeljenje / Prelazak u drugo odeljenje**
  - <M> = **Mesto za obradu rezervacija / Praćenje i obrada rezervacija slobodne građe**
  - <N> = **Račun / Evidentiraj podmirivanje potraživanja za nečlana**
  - <Y> = **Stanje blagajne / Otvori fioku blagajne**
- U redu alata brauzera, opcijom **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik miša u redu sa alatima), možemo da dodamo dugme za brzi pristup klasnoj metodi **Polje 996/997 / Pregledaj**.
- Dopunjeno je pretraživanje metodama **Član / Pretražuj po ključu** i **Član / Građa domaće biblioteke**; kod tih metoda uključeno je pretraživanje po atributima "Broj članske karte", "Alternativni broj ", "Ime", "Prezime", "Ime i prezime staratelja/garanta" i "Napomene:".
  - Ako u zahtev za pretraživanje nije upisan nijedan broj, pretražuje se po atributima "Ime", "Prezime", "Ime i prezime staratelja/garanta" i "Napomene". Ako je deo zahteva za pretraživanje broj, pretražuje se po broju članske karte, odnosno po alternativnim brojevima.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Kod upisivanja zahteva za pretraživanje možemo da upotrebimo dijakritičke znake ili ih možemo izostaviti (možemo da upišemo npr. vece ili veče); rezultat pretraživanja će u oba slučaja biti isti.
- Kada program pretražuje po ključnim rečima, dodato je pretraživanje rečima (između dve ili više reči možemo da napravimo razmak ili da između upišemo interpunkciju .,;:- i prilikom pretraživanja uvažavaće se upisane reči bez interpunkcije).
- Omogućeno je skraćivanje pojma ili fraze za pretraživanje znakom "*" (zvezdica) koja zamenjuje proizvoljan broj znakova. Znak za skraćivanje možemo da upotrebimo samo na kraju.
- Kod upisivanja zahteva za pretraživanje možemo da upotrebimo velika ili mala slova; rezultat pretraživanja je isti.
- Između reči u zahtevu za pretraživanje podrazumevana je logička operacija IN (rezultati pretraživanja moraju da sadrže sve reči iz zahteva za pretraživanje).

- U pretraživaču **Pretraživanje – Član** promenjen je podrazumevani redosled polja za pretraživanje (prvih osam): "Ključne reči", "Broj članske karte", "Kategorija", "Odeljenje/školsko godište ", "Datum rođenja", "Ime i prezime staratelja/garanta", "Opština stalnog prebivališta", "Grupa članova". Promena je vidljiva samo kod korisnika koji do sada još nisu menjali podrazumevane parametre klikom na dugme **Pohrani upit**.
- Na zahtev biblioteke, IZUM uključuje parametar koji omogućuje da članovi u Mojoj biblioteci (COBISS+) mogu da produžavaju članstvo. Biblioteka može da ograniči upotrebu nove usluge samo na članove određene kategorije (npr. kategorije za koje je u cenovniku određen programski način obračunavanja članarine). Nakon prijave u Moju biblioteku, član može da produži članstvo klikom na dugme **Produžavanje članstva** koje se pojavljuje, ako je članstvo već isteklo ili je do isteka članstva manje od mesec dana. Članstvo se produžava za određeni period u skladu s parametrima važenja članstva u biblioteci. Ako je članstvo već isteklo, produžava se od trenutnog datuma, a u suprotnom od datuma poslednjeg produžavanja članstva. Ako se članarina obračunava programski, tom prilikom se evidentira i potraživanje za članarinu po cenovniku. Evidentirano potraživanje za članarinu član može da podmiri odmah, ako biblioteka u Mojoj biblioteci omogućuje plaćanje preko interneta. Produžavanje članstva preko interneta evidentira se kao transakcija 56, na osnovu koje, s pripremom ispisa, možemo da pratimo upotrebu nove usluge.
- Dodata je usluga obaveštavanja novih članova biblioteke. Prilikom učlanjenja u biblioteku, član će na svoju e-adredu od COBISS sistema dobiti poruku dobrodošlice. Uslov za slanje poruke je da, prilikom učlanjenja, kod člana postoji upisana e-adresa za e-obaveštavanje, a šifra za Moju biblioteku nije bila određena. Član će poruku dobiti i prilikom promene e-adrese u biblioteci, ako šifra za Moju biblioteku nije bila podešena. U poruci se nalaze link za podešavanje šifre za upotrebu servisa Moja biblioteka i link na informacije o tome koje funkcionalnosti i usluge omogućuje sistem COBISS.SI.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U klasu **Obaveštenje** dodata je metoda **Spisak nedostavljenih e-obaveštenja** pomoću koje prikazujemo do 100 nedostavljenih e-obaveštenja na tekući dan do trenutka izvođenja metode. Ako postoji više od 100 nedostavljenih e-obaveštenja, program nas upućuje u pretraživač klase **Obaveštenje**. Program nas takođe upozorava u slučaju da nema nedostavljenih e-obaveštenja.
- Na zahtev biblioteke, IZUM uključuje parametar koji omogućuje da članovima, koji zbog nepodmirenih potraživanja imaju onemogućenu pozajmicu, uprkos tome rezervišemo slobodne primerke građe (unosom/očitavanjem inventarskog broja u prozoru **Građa domaće biblioteke** ili izborom građe iz kataloga). Parametar ne utiče na režim rezervacija preko COBISS+.
- Ako član ima rezervisanu slobodnu građu koja ga već čeka u biblioteci (status građe je *W – čeka na polici (rezervacija)*), i ako članu **pozajmimo u čitaonicu** primerak za čitaonicu, koji pripada istom bibliografskom zapisu, rezervacija slobodne građe, koja člana već čeka u biblioteci, se ne briše.
- Ako u prozoru za izbor građe, za nastavak postupka (npr. brisanje rezervacije), ništa ne označimo, dugme **U redu** ne funkcioniše, na šta nas upozorava i zvučni signal. Postupak možemo da nastavimo samo izborom ili otkazivanjem (dugme **Otkaži**).
- U prozoru **Uvid u stanje građe**, prilikom upotrebe metode **Pregledaj**, i za slobodne primerke građe ispisuju se inventarski broj, signatura i status primerka u pozajmici.
- Dodata je opcija pohranjivanja statistika u excel (.xls). Nakon pripreme statistike, u prozoru **Prethodni pregled i slanje ispisa** klikom na dugme **Pohrani kao** određujemo gde bi datoteka trebalo da se pohrani, a kod "Vrsta datoteke" izaberemo opciju *Excel Files[UTF-8] (.xls).*
- Na zahtev biblioteke, IZUM uključuje parametar koji omogućuje da podaci, u vezi s rezervacijama, u ispisima budu razvrstani tako da je u vrhu ispisa datum isteka važenja rezervacije, zatim slede datum rezervacije, mesto za obradu rezervacije, podaci o članu i obaveštavanju člana, podaci o rezervisanoj građi te podaci o biblioteci, odnosno odeljenju. Drugačije razvrstavanje podataka omogućeno je na listiću s podacima o rezervaciji i reversu za novu rezervaciju građe.
- Popravke:
  - kod ispisa podataka o stanju primerka u pozajmici (dugme **Pregledaj**); od sada se u bibliotekama sa odeljenjima, kod građe koja je rezervisana i kod drugih članova, najpre ispisuje spisak rezervacija u odeljenju u kojem smo prijavljeni (odnosno u izabranom odeljenju, ako podatke pregledamo u prozoru **Katalog)**, a zatim i spisak rezervacija u svim ostalim odeljenjima biblioteke u kojima je izabrana građa takođe rezervisana;
  - kod prenosa rezervacija zauzete građe prilikom prenosa fonda u zapis za drugu građu; ako prenesemo pozajmljen ili rezervisan slobodan primerak građe, spisak rezervacija zauzete građe, ne menja se kod građe iz koje prenosimo fond, ako kod te građe bar jedan primerak za pozajmicu ostane bezuslovno ili uslovno dostupan; u suprotnom, u zapis za drugu građu prenose se i rezervacije zauzete građe;
  - kod pretraživanja članova s nepodmirenim potraživanjima;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod delimičnog podmirivanja potraživanja;
- kod negotovinskog plaćanja s POS terminalom, integrisanim u COBISS, na POS terminalu više nije potrebno potvđivati transakcije;
- kod blagajničke transakcije, prilikom izdavanja knjižnog odobrenja, kod "Način podmirivanja" evidentira se *gotovinsko plaćanje*;
- kod ažuriranja atributa "Promenio" i "Promenjeno" u polju 996/997 prilikom brisanja izgubljenog primerka iz evidencije kod člana i prilikom upisa statusa i ograničenja dostupnosti u podatke o fondu;
- kod vraćanja građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, umesto poruke da u pozajmici ima status *slobodno*, od sada se ispisuje poruka da primerak u fondu ima status *8 – izgubljeno*;
- kod ispisa podataka o stanju primerka u pozajmici za jedinice kompleta prilikom upotrebe klasne metode **Polje 996/997 / Pregledaj**;
- kod ispisivanja kontakt podataka u obaveštenju o dospeloj rezervisanoj građi – ispisuju se podaci odeljenja u kojem rezervisana građa čeka na člana (važi za biblioteke sa odeljenjima);
- kod obrasca za obaveštenje o isteku roka pozajmice e-poštom dodat je prazan red ispred naziva odeljenja biblioteke;
- kod pozivanja odgovarajućih šifrarnika za naziv škole, odeljenje/godište škole i smer studija, s obzirom na izabranu vrstu škole;
- kod pozajmice serijskih publikacija, ako je uključen parametar za programsko vraćanje kod člana koji je tu građu pozajmio (važi za neke školske biblioteke);
- kod rezervacije građe preko interneta, prilikom izbora slobodne građe u posluženom odeljenju evidentira se rezervacija u posluženom odeljenju (važi za biblioteke sa odeljenjima);
- kod evidentiranja članskog broja prilikom registracije personalizovane Urbane izdate van biblioteke (važi za Gradsku biblioteku Ljubljana (MKL) koja koristi Urbanu);
- kod izdavanja duplikata kartice Urbane, ako je broj Urbane (CUID) na crnoj listi (važi za Gradsku biblioteku Ljubljana koja koristi Urbanu);
- kod vraćanja građe na knjigomatu, ako je građa rezervisana za MP.

V6.20-01, 23.–24. februar 2019.

- Pripremljene su nove statistike iz oblasti pozajmice, koje odgovaraju podacima iz upitnika BibSiSt. Taj upitnik biblioteke svake godine ispunjavaju u okviru statističkih merenja Centra za razvoj biblioteka (NUK – CeZar). Definicije novih statistika nalaze se u direktorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / BibSiSt (NUK – CeZaR)** i podeljene su u četiri grupe, s obzirom na tip biblioteke. To su:
  - školske biblioteke,
  - visokoškolske biblioteke,
  - specijalne biblioteke,
  - opšte biblioteke.

  U svakoj grupi pripremljene su dve statistike, jedna za aktivne članove biblioteke i druga za pozajmicu građe.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Pripremljen je novi ispis *POZ-CG-09: Članovi i istek roka pozajmice (bez podataka o građi)* koji omogućuje pripremu spiska članova sa pozajmljenom građom kojoj je istekao rok pozajmice, odnosno koji će isteći u određenom periodu. Ispis je dodat u poddirektorijum **Spiskovi / Članovi i građa** i sličan je ispisu *POZ-CG-03: Članovi i istek roka pozajmice,* s tim što u njemu nema podataka o pozajmljenoj građi. Prilikom pripreme ispisa možemo da odredimo početak i kraj perioda, odeljenje ili godište člana, kategoriju člana i program obrazovanja. U biblioteci sa odeljenjima možemo da pripremimo spisak za pojedino odeljenje, upisivanjem parametra "Odeljenje biblioteke". Ako parametar ne odredimo, spisak se priprema za sva odeljenja.
- Za potrebe visokoškolskih i univerzitetskih biblioteka dodate su dve statistike za prikaz podataka o broju aktivnih članova, sortiranih po univerzitetu, kategoriji člana i visokoškolskim zavodima u eVŠ. Ako podatke o kategoriji člana želimo da crpimo iz transakcijskih datoteka, pripremimo ispis *POZ-STA-C12: Po univerzitetu/kategoriji člana/zavodu u eVŠ* u direktorijumu **Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Članovi / Članovi (podaci o članovima iz transakcijskih datoteka pozajmice)**. Ako podatke o kategoriji člana želimo da crpimo iz baze članova, pripremimo ispis *POZ-STA-C42: Po univerzitetu/kategoriji člana/zavodu u eVŠ (baza članova)* u direktorijumu **Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Članovi / Članovi (podaci o članovima iz baze članova)**.
- Iz segmentu COBISS3/Ispisi uklonili smo statistike povezane s prelaskom biblioteke na COBISS3/Pozajmicu:
  - *POZ-STA-A05: Po kategoriji člana (po isteku godine prelaska na COBISS3/Pozajmicu),*
  - *POZ-STA-A06: Po kategoriji člana (za godinu prelaska na COBISS3/Pozajmicu),*
  - *POZ-STA-A07: Po univerzitetu/kategoriji člana/zavodu u eVŠ (nakon isteka godine prelaska na COBISS3/Pozajmicu).*
- Popravka kod izračunavanja broja aktivnih članova u statistikama, ako je u izabranom periodu član dobio člansku kartu s novim brojem.

V6.20-00(08), 5. januar 2019.

- Popravke:
  - kod zapisa transakcije *27 – ažuriranje napomene o građi,* ako napomena o građi sadrži Enter;
  - kod negotovinskog plaćanja sa integrisanim POS-terminalom u COBISS, prilikom plaćanja stranim kreditnim karticama.

V6.20-00(07), 20. decembar 2018.

- Popravke:
  - kod vraćanja serijske publikacije koja je evidentirana sa statusom *B – zadržano* u odeljenju, metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**;
  - kod osvežavanja podataka u prozoru **Spisak rezervacija i otkazanih rezervacija slobodne građe;**

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod pripreme obrasca za upis dugmetom **Obrazac za upis** u editoru **Član** uvažava se korisnička definicija ispisa, ako je tako određeno parametrom;
- kod određivanja atributa "Vrsta prometa za obračun PDV-a" u cenovniku, ako biblioteka nije obveznik PDV-a.

V6.20-00(06), 17. decembar 2018.

- Popravke:
  - kod negotovinskog plaćanja integrisanim POS-terminalom u COBISS, prozor **POS-terminal** može se zatvoriti tipkom Enter;
  - kod beleženja greške prilikom prekida osvežavanja podataka u prozoru **Spisak rezervacija i otkazanih rezervacija slobodne građe**.

V6.20-00(05), 12. decembar 2018.

- Popravka:
  - kod beleženja postupaka u bibliobusu.

V6.20-00(04), 11. decembar 2018.

- Popravka:
  - kod programskog evidentiranja članarine za biblioteke koje članarinu obračunavaju i članovima mlađim od 18 godina.

V6.20-00(03), 4. decembar 2018.

- Popravke:
  - popravka kod slanja poruka biblioteci o rezervacijama preko COBISS+;
  - kod upotrebe tablice za potpisivanje.

V6.20-00(02), 1.–2. decembar 2018.

- Popravke:
  - prilikom vraćanja građe i produženja roka pozajmice na knjigomatu;
  - prilikom slanja opštih obaveštenja članovima;
  - kod oznake transakcije u slučaju produženja članstva ručnim unosom potraživanja za članarinu;
  - na ispisu *Listić s podacima o rezervaciji* ispisuje se telefonski broj člana koji je unet među adrese člana, ako član nije naručen na e-obaveštavanje o dospeloj rezervaciji, a i u slučaju kada biblioteka nema uključen parametar;
  - kod kontrole duplikata prilikom upisa novog člana.

V6.20-00, 24.–25. novembar 2018.

- Kod kategorija članova, za koje je obavezan upis imena i prezimena staratelja/garanta, programski se proverava i upis adrese staratelja/garanta.
- Na zahtev biblioteke, IZUM uključuje parametar koji isključuje programsku kontrolu starosti člana za kategorije *001 – predškolska deca*, *002 – osnovnovci* i *003 – srednješkolci.*
- Poboljšana je mogućnost uređivanja napomene o članu:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- u prozor **Građa domaće biblioteke** dodata je mogućnost pristupa editoru napomene klikom na ikonu za uređivanje pre ispisa sadržaja napomene;
- u prozoru **Napomena** podrazumevano je stanje pripremljenosti za upis nove napomene;
- u prozoru **Sve napomene**, pojedinačne napomene su sortirane od najnovije do najstarije, s obzirom na datum i vreme upisa;
- izbor pojedinačne napomene moguć je klikom na tekst u prozoru **Sve napomene**;
- u prozor **Napomena** dodato je novo dugme **Ukloni** za brisanje izabrane napomene;
- ako član ima upisanu napomenu, u editoru **Član**, kod "Napomena", ispisuje se i deo sadržaja napomene.

- U prozoru za praćenje i obradu rezervacija slobodne građe, od sada u prikazu *otkazivanje rezervacija* možemo istovremeno da izaberemo veći broj otkazanih rezervacija preko COBISS+ i ujedno da zaključimo njihovu obradu.
- Dodata je metoda **Evidentirano potraživanje / Paketno brisanje potraživanja**. Ova metoda namenjena je brisanju izabranih neaktuelnih, odnosno po zakonu zastarelih nepodmirenih potraživanja. Ako u biblioteci imamo definisan lokalni šifrarnik *Razlozi za brisanje/otpis potraživanja (CODE 317)*, u postupku paketnog brisanja potraživanja određujemo i razlog za brisanje potraživanja. (Pre prvog izvođenja ove metode po potrebi dopunimo spomenuti lokalni šifrarnik.)
- Dopunjena je funkcionalnost upotrebe tablice za potpisivanje:
  1. Prikaz podataka o članu i izjave člana na tablici za potpis
     Funkcionalnost je još uvek podeljena na dva koraka, mada je postupak u prvom koraku dopunjen tako da, od sada, osim podataka o članu, na tablici za potpis može da se prikaže i tekst izjave člana. Moguće je i prilagođavanje prikazanih podataka o članu. Nakon aktiviranja metode **Domaća biblioteka / Tekst za tablicu za potpisivanje**, otvara se prozor **Tekst za tablicu za potpisivanje**, gde su podrazumevano podešeni atributi za prikaz podataka o članu na tablici za potpisivanje. Ako ne želimo da se na tablici za potpisivanje prikažu svi podaci, treba izbrisati ceo red koji je definisan za određeni podatak (npr. *Pol: %gender%*). Ako podatak kod člana nije ispunjen, naziv atributa se ne ispisuje na tablici, iako red ostaje zapisan u spisku atributa. U prozoru **Tekst za tablicu za potpisivanje** obavezno treba urediti i tekst izjave člana koji se uređuje u korisničkoj varijabli *Izjava člana na obrascu za upis* (varijabla se kopira u korisničke definicije iz direktorijuma *Varijable/Sistemske definicije/Pozajmica/Izjava člana na obrascu za upis*). Preporučujemo da se tekst iz varijable kopira i zalepi u prozor **Tekst za tablicu za potpisivanje** da bi, prilikom prikaza, tekstovi na tablici za potpisivanje i pripremljenom ispisu *Obrazac za upis* bili identični. Ako želimo da tekst na tablici za potpisivanje bude ispred podataka o članu, u prozoru moramo da ga dodamo ispred spiska atributa i da između, u posebnom redu, postavimo znak <page> za odgovarajući prelom strana na tablici za potpisivanje. Ako želimo da se tekst izjave na tablici pojavi nakon prikaza podataka o članu, u prozoru ga treba dodati iza spiska atributa, a ispred teksta, u posebnom redu, treba postaviti znak <page> za

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

prelom strane. Na taj način će član samostalno moći da se pomera na tablici za potpisivanje po pojedinim stranama prikazanih podataka i teksta. Nakon klika na dugme **U redu**, pohranjujemo ceo sadržaj i testiramo prikaz podataka na tablici. Ako prilikom testiranja prikazanih podataka na tablici ustanovimo da se npr. ceo tekst izjave člana ne prikazuje, potrebno je na mestu preloma strane urediti tekst koji je odrezan, i to postavljanjem znaka <page> u red koji se, kao poslednji, još vidi na tablici za potpisivanje, kada smo se strelicom na tablici pomerili na dno prikazane strane. Kada je reč o dužim tekstovima, prelom strane teksta izjave logično uređujemo u gornjem pasusu. Funkcionalnost izvođenja potpisa u drugom koraku postupka upotrebe tablice za potpisivanje ostaje nepromenjen.

2. Na tablici za potpisivanje dodatno se ispisuju sledeći podaci:
   - *Stepen obrazovanja*
   - *Visokoškolska ustanova*
   - *Naziv škole*
   - *Posao*
   - *Ime i prezime staratelja/garanta*
   - sve upisane adrese člana (iz jezička *Adrese*)
   - svi upisani telefonski brojevi člana (iz jezička *Adrese*)
3. Za funkcionisanje tablice za potpisivanje više nije potreban drajver HID-Driver proizvođača Signotec. Ako već imate instaliran drajver, sa radne stanice možete da ga uklonite ili možete i da ga ostavite, jer nema uticaja na funkcionisanje tablice za potpisivanje. Ona se samo priključi na USB ulaz.

- Za potrebe ispisa statistika, u direktorijum **Sortiranja / Sistemske definicije / Pozajmica / Opština** dodato je novo sortiranje *opština_4 (statična; nekoliko opština)*. Ova statistika je namenjena pripremi korisnički definisanih sortiranja, kada podatke želimo da prikažemo samo za nekoliko opština.
- Pripremljena je nova grupa ispisa za izračunavanje broja aktivnih članova (**Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Članovi**) koji se nalaze u novom poddirektorijumu **Članovi (podaci o članovima iz baze članova)**. Sortiranje podataka po karakteristikama članova (npr. kategorija članova), u ovoj grupi statistika zasnovano je na podacima o članovima u aktuelnoj bazi članova. U ovaj poddirektorijum preseljena je i statistika *POZ-STA-C08: Po odeljenjima/polu/starosti*, jer se prilikom sortiranja podataka po starosti i polu uvažava aktuelno stanje u bazi podataka o članovima.
  Definicije ispisa statistika, gde je sortiranje podataka zasnovano na karakteristikama člana prilikom prvog izvođenja transakcije koja se uvažava u izračunavanju statistike aktivnih članova, preseljene su u novi poddirektorijum **Članovi (podaci o članovima iz transakcijskih datoteka pozajmice)**.
- Pripremljen je novi ispis *POZ-G-08: Spisak građe s br. svih, takođe pozajmljenih/rezervisanih primeraka* koji prikazuje spisak građe (npr. s podlokacije za udžbenički fond) ili pojedinačni naslov s podacima o broju primeraka (izuzeti su otpisani primerci) i broju pozajmljenih ili rezervisanih primeraka. Prilikom pripreme ispisa, podaci se mogu pretražiti u pretraživaču polja 996/997, a pojedinačni naslov

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

pretražujemo preko dugmeta **Komandno pretraživanje**, prefiksom za pretraživanje TI=.

- Pripremljen je novi ispis *POZ-BP-05: Blagajnički prilog – prazno* koji po potrebi može da se upotrebi, ako na određeni datum nisu evidentirane uplate. Prilikom pripreme ispisa treba odrediti datum, a u bibliotekama sa odeljenjima može da se odredi i odeljenje.
- U ispis *POZ-EKS-06: Spisak dugova članova* uključen je ispis pojedinosti, kada se, prilikom kašnjenja, ispisuju naslov građe, inventarski broj i period kašnjenja. Na kraju spiska ispisuju se i datumi poslednje posete članova. Nakon importa u Excelovu datoteku, podatke sortiramo po broju članske karte.
- Na ispisu *POZ-G-07: Spisak građe bez transakcija / s transakcijama (po naslovima)* u četvrtom obrascu (ispisu) *Spisak građe s transakcijama (po naslovima) – za dalju obradu*, na kraju spiska dodat je zbir broja transakcija.
- Popravke:
  - ako biblioteka ima uključenu kontrolu pozajmice poslednje sveske tekućeg godišta ili poslednje raspoložive sveske, ta se kontrola od sada izvodi za sve primerke godišta;
  - kod obrade rezervacije slobodne građe za međubibliotečku pozajmicu, kada kod zaključivanja obrade rezervacije (metoda **Zaključi obradu**) ili kod pripreme građe za preuzimanje (metoda **Na policu (W)**) očitamo/unesemo identifikacioni broj (inventarski broj ili broj za pozajmicu) drugog primerka iz istog bibliografskog zapisa, različitog od onog koji je bio rezervisan;
  - kod izračunavanja datuma očekivanog vraćanja, prilikom produženja roka pozajmice preko COBISS+, kod primerka koji je međuodeljenski pozajmljen (uvažava se rok produženja koji je određen za posluženo odeljenje);
  - kod kontrole rezervacija i pozajmice građe u čitaonicu; ako je član rezervisao zauzetu građu (status građe je *R*), i članu **u čitaonicu pozajmimo građu** (status građe je *S*), primerak za čitaonicu koji pripada istom bibliografskom zapisu, rezervacija zauzete građe se ne briše;
  - kod otkazivanja rezervacije zauzete građe preko COBISS+ u izabranom odeljenju, ako je član, koji je otkazao rezervaciju, istu građu rezervisao i u drugim odeljenjima;
  - kod otkazivanja rezervacije slobodne građe preko COBISS+, koja je rezervisana kod drugog člana;
  - ako, uprkos slobodnim primercima za pozajmicu, za određenu građu postoje i rezervacije zauzete građe (status građe je *R*) i izabranom članu pozajmimo slobodni primerak, više se ne ispisuje programska poruka da je taj primerak rezervisan kod člana koji je na prvom mestu na spisku rezervacija za tu građu;
  - kod programskog ažuriranja kategorije člana, prilikom prenosa podataka iz referentne baze studenata (pored načina studiranja, od sada se uvažava i studijski program u eVŠ);
  - kod e-obaveštavanja o isteku članstva, u slučaju većeg broja obaveštenja;
  - kod pohranjivanja atributa "Vrsta škole" u editoru **Član,** u bazama KISUM-a. Nepravilno postavljen podatak *osnovna škola* biće izbrisan u pojedinim bazama KISUM-a nakon instaliranja verzije;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod upotrebe metode **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** za građu koja je rezervisana u drugom odeljenju, umesto poruke da u pozajmici ima status *slobodno*, ispisuje se podatak o tome u kojem je odeljenju građa rezervisana;
- kod evidentiranja transakcije *2 – promena podataka o članu,* ako je reč o promeni atributa u editoru **Član**.

V6.19-02(01), 25. oktobar 2018.

- Popravke:
  - uklonjen prefiks TI= ispred naslova građe na reversu;
  - promena formata priložene datoteke sa spiskom blagajničkih transakcija u .txt;
  - kod web upisa studenata posredstvom studentskog identiteta;
  - kod izvođenja zadatka koji omogućuje dnevno osvežavanje podataka o članovima, koji se koriste za pristup informacionim izvorima.

V6.19-02, 23. oktobar 2018.

- Upozorenje o isteku članstva kada se članarina ne obračunava (pitanje *Da li želite programski da evidentirate važenje članstva?*) dopunjeno je ispisom kategorije člana.
- Kod upisa preko interneta promenjena je kontrola duplikata u bazi članova koja se od sada izvodi samo na osnovu imena, prezimena i datuma rođenja; e-adresa se više ne proverava.
- Na zahtev biblioteke može se uključiti dnevno slanje spiska blagajničkih transakcija za prethodni dan na određenu e-adresu u obliku koji je pogodan za dalju obradu podataka u drugim alatima (npr. Excel).
- Popravke:
  - ako je prilikom paketnog brisanja rezervacija sa statusom *W – čeka na polici (rezervacija)* kojima je istekao rok važenja izbrisano više rezervacija iz istog bibliografskog zapisa za koji postoji više od jedne rezervacije slobodne građe, od sada se svi primerci građe za koje su rezervacije sa statusom *W* izbrisane dodeljuju članovima sa spiska rezervacija;
  - kada članu pozajmimo primerak slobodne građe iz istog bibliografskog zapisa koji se razlikuje od onog koji je bio rezervisan, rezervisan primerak se briše iz evidencije građe kod člana;
  - kada član preko COBISS+ otkaže rezervaciju slobodne građe sveske serijske publikacije, u prozoru sa spiskom rezervacija i otkazivanja rezervacija, u podacima o otkazanoj rezervaciji (prikaz *otkazivanje rezervacija*), iza inventarskog broja od sada se ispisuje i broj sveske;
  - prilikom vraćanja serijske publikacije, evidentirane sa statusom *B – zadržano* kod odeljenja metodom **Slobodna građa / Vraćanje, brisanje**;
  - kod vraćanja građe sa dužim naslovom;
  - kod ispisa datuma isteka pozajmice na knjigomatu za serijske publikacije.

V6.19-01, 9. oktobar 2018.

- Na zahtev biblioteke NCC uključuje parametar za ispis broja telefona člana koji je unet u adrese člana na ispisu *Listić sa podacima o rezervaciji.* U COBISS3, V6.19-00,

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

ispis *Listić sa podacima o rezervaciji* dopunjen je ispisom ovog broja telefona člana. Broj telefona je sada povučen sa ispisa i prikazivaće se samo u bibliotekama koje to budu zahtevale.

- Na tablici za potpisivanje ispisuje se vrsta adrese *adresa staratelja/garanta i stalna adresa* ako je to jedina poštanska adresa kod člana.
- Popravke:
  - kod podešavanja e-obaveštavanja na mobilnim uređajima od sada se i za signalnu poruku o nepodmirenim potraživanjima uvažava podešavanje ove vrste e-obaveštavanja kod domaće biblioteke;
  - kod vraćanja otpisane građe metodom **Slobodna građa / Vraćanje, brisanje**, umesto poruke da u pozajmici ima status *slobodno,* od sada se ispisuje poruka da je primerak otpisan;
  - kod zaključivanja obrade rezervacije i prilikom pripreme građe za preuzimanje, kada postoji više rezervacija slobodnih primeraka građe sa istog bibliografskog zapisa i kada članu dodelimo primerak koji nije isti kao onaj koji je rezervisan;
  - u relacijama kod **Polja 996/997** od sada se vidi i link na člana kod kojeg je primerak zadužen.

V6.19-00(1), 1. oktobar 2018.

- Popravke:
  - kod pozajmice i rezervacije građe iz istog bibliografskog zapisa: ako izabranom članu želimo da pozajmimo slobodan primerak građe, od sada se više ne ispisuje poruka da je taj primerak građe već rezervisan kod drugog člana, a kod drugog člana se rezervacija slobodnog primerka više ne menja, već isti primerak građe ostaje rezervisan;
  - za pripremu upisnice od sada je neophodna privilegija "*LOAN_BASIC* – upis članova i promena njihovih podataka te izvođenje postupaka u pozajmici ";
  - ispis pristupne izjave može se pripremiti čak i ako u biblioteci nemaju tablicu za potpisivanje;
  - otklonjena je greška kod podešavanja RFID uređaja sa drajverom MvsFeigDevice.

V6.19-00, 29.–30. septembar 2018.

- U editoru **Član** pristup napomeni kod člana klikom na dugme **Napomena** premešten je u donji red u prozoru **Član**. Za veću preglednost dužih napomena promenjen je prozor za unos i menjanje napomene o članu. Prozor **Napomena** podeljeno je na više delova:
  - prozor **Sve napomene** u kojem se ispisuju sve pojedinačne napomene;
  - kod "Sistemski podaci" ispisuju se podaci o korisničkom imenu, odeljenju i vremenu unosa ili menjanja pojedinačne napomene;
  - prozor **Pojedinačna napomena** u kojem se ispisuje i menja sadržaj pojedinačne napomene ili se dodaje nova napomena.

  Uređivanje napomena vrši se pomoću dugmadi (na desnoj strani):

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- **Ukloni sve** – brisanje svih napomena kod člana;
- **Uredi gornju** – izbor pojedinačne napomene za pregled ili uređivanje nagore;
- **Nova/Uredi donju** – izbor pojedinačne napomene nadole ili dodavanje nove napomene;
- **Gore** – pomeranje napomene prema gore;
- **Dole** – pomeranje napomene prema dole;
- **Pohrani** – pohranjivanje sadržaja napomene;

Klikom na dugme **U redu** pohranjujemo sadržaj svih napomena i zatvaramo prozor **Napomena**, a klikom na dugme **Otkaži** promene nećemo pohraniti. Dužina napomene o članu više nije ograničena.

- Dopunjena je funkcionalnost tablice za potpisivanje koje od sada protiče u dva koraka:
  1. Prikaz podataka o članu na tablici za potpisivanje
     Nakon klika na dugme **Upusnica** u editoru **Član**, otvara se prozor **Tablica za potpisivanje**. Nakon klika na dugme **Počni**, na tablici za potpisivanje ispisuju se sledeći podaci: ime i prezime, datum rođenja, pol, adresa, pošta, broj mobilnog telefona, e-adresa (oba iz podataka za e-obaveštavanje) i kategorija člana. Član na tablici za potpisivanje potvrđuje ili odbacuje pravilnost podataka.
  2. Potpis upisnice
     Kada član potvrdi pravilnost podataka, nakon klika na dugme **Zatvori**, u prozoru **Tablica za potpisivanje** otvara se prozor **Pregled i slanje ispisa** u kojem nastavljamo postupak potpisivanja upisnice (na ispisu **Upisnica** aktiviramo metodu **Potpiši dokument**).

  Nabrojani podaci o članu ispisuju se samo na tablici za potpisivanje Signotec Omega.
- Ako članu dodelimo ili pozajmimo primerak slobodne građe koji nije isti kao onaj koji je rezervisao, postupak se izvodi tako što se kod:
  - obrade rezervacije građe prilikom zaključivanja obrade rezervacije i prilikom pripreme građe za preuzimanje i
  - pozajmice primerka koji nije isti kao onaj koji je rezervisan ili pripremljen za preuzimanje (prelazak iz statusa O i W na status C)

  briše rezervacija slobodnog primerka građe, a članu se dodeljuje ili pozajmljuje primerak građe koji je uzet sa police.

  Postupak se automatski izvodi za primerke građe iz istog bibliografskog zapisa. Izuzetak su, pritom, serijske publikacije i kompleti kod kojih postupak i dalje treba izvoditi tako što, nakon pozajmice primerka ili kompleta, koji nije isti kao onaj koji je rezervisan, rezervaciju slobodne građe izbrišemo ručno.

  Ako zaključimo obradu rezervacije, pripremimo građu za preuzimanje i pozajmimo primerak građe koji nije isti kao onaj koji je rezervisan, evidentira se nova transakcija *49 – dodela drugog primerka članu.* U napomene o transakciji ispisuje se inventarski broj primerka koji je član rezervisao, što omogućava detaljno praćenje događaja u vezi sa rezervisanom građom.
- Uvid u stanje građe u pozajmici od sada može da se izvede i metodom **Polje 996/997 / Pregledaj**, pri čemu upisujemo inventarski broj primerka.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Pri izboru sve građe za vraćanje, u prozoru **Građa domaće biblioteke** ispisuje se upozorenje, a izbor treba potvrditi klikom na dugme **U redu**.
- Na zahtev biblioteke, NCC uključuje parametre koji omogućavaju:
  - da se prozor **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** automatski zatvori nakon potvrđivanja podmirivanja potraživanja u prozoru **Podmirivanje potraživanja** i nakon štampanja računa.
  - da članovi preko COBISS+ i mCOBISS aplikacije mogu da rezervišu slobodnu građu sa istog COBISS.XX-ID u više odeljenja
- U bibliotekama koje u svom radu koriste RFID uređaje i POS terminale, počeli smo sa postupnim prelaskom na podešavanje za korišćenje ovih uređaja na radnoj stanici, odnosno računaru. Podešavanja će se zapisivati na disk **System (C:)**, u direktorijum **Cobiss3Files** u datoteku *RFIDTerminalParameters.txt* (za RFID uređaje) i *PosTerminalParameters.txt* (za POS uređaje).
  Nakon instalacije programske opreme COBISS3, V6.19, prilikom prve upotrebe metoda koje omogućavaju upotrebu RFID uređaja, podešavanja koja je do sada uređivao NCC automatski će se podesiti i zapisati u navedenu datoteku. Mogu se podešavati i menjati novom metodom **Podešavanja/Podešavanja RFID uređaja.** U bibliotekama sa odeljenjima koje korišćenje RFID uređaja nisu omogućile u svim odeljenjima (ovakvih biblioteka je 5) ova metoda se ne vidi.
  Ako korisnik programske opreme COBISS3 nema privilegiju za zapisivanje podešavanja u gorenavedeni direktorijum diska C:, nakon svake prijave u COBISS3 o tome će se ispisati poruka prilikom prvog izvođenja metode koja omogućava korišćenje RFID uređaja. Rad i korišćenje RFID uređaja su, uprkos tome, omogućeni. Da se poruka ne bi više prikazivala, administrator računarske opreme mora da uredi podešavanja. Datoteku sa podešavanjima možemo da prenesemo na disk i sa druge radne stanice.
  S obzirom na podešavanja na radnim stanicama kod metoda koje omogućavaju korišćenje RFID uređaja biće prikazana mogućnost čitanja identifikacionih postupaka građe ili člana RFID uređajem. Ako RFID uređaj, uprkos podešavanju za korišćenje uređaja na radnoj stanici ne možemo da koristimo (npr. nije adekvatno priključen), o tome će se ispisati poruka. Postupci u pozajmici mogu, uprkos tome, i dalje da se izvode.
- Od sada e-obaveštenja, koja članovima biblioteke nisu uspešno poslata, mogu se poslati naknadno iz radnog prostora. U klasi **Obaveštenje** potražimo e-obaveštenje, učitamo ga u radni prostor i pokrenemo e-obaveštavanje dugmetom **Pošalji** u prozoru **Pregled i slanje ispisa**.
- Prilikom slanja e-pošte u sklopu e-obaveštavanja od sada se prati i to da li je e-pošta uspešno poslata sa servera za slanje e-obaveštenja. U slučaju uspešnog slanja, kod događaja sa e-obaveštenjem zapisuje se događaj "E-pošta poslata na adresu", a vrednost statusa obaveštenja menja se u "poslato".
  Ova mogućnost biće postupno uključena kod svih biblioteka nedelju dana nakon instalacije COBISS3, V6.19-00.
- Pripremljene su nove definicije statistika transakcija u pozajmici u kojima su podaci sortirani po oznaci fizičkog oblika građe. Sortiranja po oznaci fizičkog oblika građe

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

u programskoj opremi COBISS3 zamenila su sortiranja po tabeli NBM u programskoj opremi COBISS2.

Definicije novih statistika nalaze se u direktorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Transakcije**:

- *POZ-STA-T54: Po nameni/oznaci fizičkog oblika/675s*
- *POZ-STA-T55: Po UDK postavci/oznaci fizičkog oblika – filmska zbirka*
- *POZ-STA-T56: Po odeljenjima/ UDK postavci/oznaci fizičkog oblika – AV zbirka*
- *POZ-STA-T57: Po oznaci fizičkog oblika/nameni/UDK postavci (C,P,M,L)/675s*
- *POZ-STA-T58: Po oznaci fizičkog oblika/nameni*

Za potrebe mobilne biblioteke pripremljena je nova statistika za sortiranje podataka po fizičkom obliku građe *POZ-STA-T59: Po stanicama bibliobusa/nameni/oznaci fizičkog oblika/675s*. Nalazi se u direktorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Transakcije** / **Mobilna biblioteka**.

- Pripremljen je novi ispis *POZ-CG-08: Broj članova pojedinačnih kategorija sa evidentiranom građom* koji prikazuje podatke o broju članova pojedinačnih kategorija koji u trenutku pripreme ispisa imaju evidentiranu građu sa izabranim statusima u pozajmici. Pripremu podataka možemo ograničiti po statusima u pozajmici, odeljenju, COBISS.XX-ID zapisa, kao i po nekim karakteristikama članova (npr. kategoriji) i podacima o fondu.
- U šifrarnik transakcija u pozajmici u grupi *901 – transakcije s građom u biblioteci* i *903 – transakcije s građom u biblioteci, COBISS+ i mCOBISS* dodata je transakcija *23 – transakcija u čitaonici*.
- U ispis *POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi* uključen je ispis sadržaja potpolja "996/9973 – Cena (s računa)". U tom stupcu ispisuju se cena i stopa popusta u skladu sa formatom COMARC/H. Stopa popusta je informativnog karaktera i ukazuje na to koliki procenat popusta je uračunat u cenu primerka.
- U definiciji ispisa za izračunavanje broja aktivnih članova (skupina definicija ispisa **Pozajmica / Statistike / Aktivni članovi** i **Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja) / Članovi**) kod parametra ispisa "Transakcija" podrazumevano su označene i transakcije 35 – *aktivnost člana sa inventarom* i 51 – *upis člana preko interneta*.
- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* za rezervacije građe odeljenja mobilne biblioteke ispod podatka o signaturi ispisuje se i informacija o tome da li je građa preneta u bibliobus.
- Na ispisima *Revers za nove rezervacije* i *Listić sa podacima o rezervaciji* podatak o stanici bibliobusa ispisuje se samo za rezervacije građe u odeljenju mobilne biblioteke.
- Na ispisu *Listić sa podacima o građi* ispisuje se broj telefona člana koji je unet u adrese bez obzira na to da li je korisnik pretplaćen na e-obaveštavanje ili ne.
- Na ispisu *Vraćeno u drugom odeljenju* takođe se ispisuju oznaka i ime odeljenja u kojem je građa vraćena.
- Popravke:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Smanjena je podrazumevana veličina prozora **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja**. Veličinu prozora možemo da prilagodimo svojim potrebama tako što se mišem postavimo na ivicu prozora i povučemo u željenom smeru.
- Popravka poruke koja se ispisuje ako metodom **Zauzeta građa / Vraćanje/brisanje** vratimo građu koja je pozajmljena posredstvom međubibliotečke pozajmice.
- Popravka kod dodeljivanja mesta na spisku rezervacija: kada građu koja čeka na člana pozajmimo nekom drugom članu, član kojeg je građa čekala pre pozajmice uvrštava se od sada na spisak rezervacija na prvo mesto.
- Knjigomat: ispravke kod ispisa podataka o rezervisanoj građi na reversu i kod ispisa informacije o penalima prilikom produženja roka pozajmice građe kojoj je istekao rok vraćanja.

V6.18-05, 22. avgust 2018.

- Prilikom pripreme referentne baze podataka o studentima izvodi se kontrola pravilnosti strukture tekstualne datoteke koja se koristi za pripremu referentne baze. U slučaju pogrešne strukture, ispisuje se informacija o tome u kojem redu se javila greška, kao i vrsta greške. Tek kada struktura tekstualne datoteke odgovara propisanoj strukturi, postupak pripreme referentne datoteke će se uspešno izvesti.
- Prilikom pripreme referentne baze podataka o studentima uklonjena je mogućnost upisa napomene.
- U referentnoj bazi studenata omogućeno je brisanje zapisa za jednog ili više izabranih studenata. Zapis za jednog ili više studenata možemo da izbrišemo tako što ga potražimo u referentnoj bazi, učitamo u radni prostor i izbrišemo metodom **Objekt / Izbriši**.
- Prilikom izvođenja postupka programskog upisa podataka o članovima izvodi se kontrola pravilnosti strukture tekstualne datoteke koja se koristi prilikom upisa. U slučaju neadekvatne strukture podataka, ispisuje se informacija o tome u kojem se redu datoteke nalaze greške i vrsta greške. Tek kada struktura tekstualne datoteke odgovara propisanoj strukturi, izvodi se postupak programskog upisa članova.
- Popravke:
  - u slučaju nedostupnosti bibliografskog zapisa postupak pozajmice serijske publikacije ne može da se izvede;
  - kod evidentiranja otkazivanja rezervacije preko COBISS/OPAC i mCOBISS;
  - iz sadržaja poruke koja se ispisuje prilikom vraćanja građe sa ograničenom dostupnošću za pozajmicu uklonjen je suvišni opšti deo zbog kojeg se, u određenim slučajevima, nije video kompletan sadržaj poruke.

V6.18-04, 11. avgust 2018.

- Ako je prilikom podmirivanja pretraživanja izabran način *negotovinsko plaćanje van* biblioteke, o tome se ispisuje upozorenje.
- Popravke:
  - kod paketnog brisanja rezervacija sa statusom *W – čeka na polici na člana (rezervacija)*, kod člana koji nije pretplaćen na obaveštavanje o dospelim rezervacijama, potraživanje za obaveštenje o dospeloj građi se ne evidentira;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- građa koja je pozajmljena na neodređeno vreme ne može da se rezerviše u COBISS/OPAC ako u lokalnoj bazi nema drugih primeraka koji su dostupni za pozajmicu;
- kod produženja roka pozajmice na knjigomatu.

V6.18-03, 31. juli 2018.

- Kontrola starosti člana s obzirom na izabranu kategoriju člana (*001 – predškolska deca*, *002 – osnovci* ili *003 – srednjoškolci*) izvodi se i prilikom upotrebe metoda **Član / Građa domaće biblioteke** i **Član / Evidentiraj posetu**.
- Kontrola starosti člana s obzirom na izabranu kategoriju člana (*001 – predškolska deca*, *002 – osnovci* ili *003 – srednjoškolci*, *004 – studenti (redovni)* ili *005 – studenti (vanredni, uz rad)*) izvodi se pre kontrole važenja članstva.
- Kod transakcija sa inventarom, ime i prezime člana ne evidentiraju se u atributima, a u isto vreme ovi atributi su uklonjeni iz pretraživača i formata za ispis za transakcije inventara.
- Kod neomogućene pozajmice zbog nepodmirenih potraživanja omogućeno je evidentiranje posete člana (metoda **Član / Evidentiraj posetu**) ako uslovi u vezi sa iznosom i starošću potraživanja još nisu prekoračeni.
- Popravke:
  - kod kreiranja obaveštenja o skorašnjoj opomeni (2, 3. i 4. opomena) obaveštenje se ne kreira ako rok pozajmice još nije istekao;
  - kod storniranja podmirivanja potraživanja za nečlana kod blagajničke transakcije za storno (vrsta transakcije je *9*) evidentiraju se i "Način podmirivanja" i "Vrsta negotovinskog plaćanja";
  - prilikom evidentiranja potraživanja za nečlana kod blagajničke transakcije (vrsta transakcije je *1*) više se ne evidentira atribut "Vrsta negotovinskog plaćanja";
  - kod knjižnog odobrenja ne evidentira se atribut "Vrsta negotovinskog plaćanja";
  - kod ispisa naziva domaće biblioteke u ispisu *POZ-CG-04: Obaveštenje o isteku roka pozajmice (pošta)* i u ispisu *POZ-C-10: Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima*;
  - kod sortiranja prilikom vraćanja na knjigomatu.

V6.18-02, 11. juli 2018.

- U bibliotekama koje su obveznici za plaćanje PDV-a, prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, podatak o vrsti prometa za PDV i podatak o klauzuli o oslobađanju ponovo se proveravaju u važećem cenovniku. Ako je neki od ovih podataka drugačiji od podatka koji je važio prilikom evidentiranja potraživanja, uvažava se podatak iz trenutno važećeg cenovnika, a ne podatak koji je važio kada je potraživanje evidentirano. **Obe mogućnosti su izvodljive samo za potraživanja koja su evidentirana u COBISS3/Pozajmici.**
- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* inventarski broj se ispisuje većim slovima.
- Na ispisu *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* dodati su parametri upita "Način podmirivanja" i "Vrsta negotovinskog plaćanja".

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Za potrebe prikaza podataka o građi na knjigomatu dodata je mogućnost ispisa proširenog skupa bibliografskih podataka. Ovu mogućnost uključuje NCC na zahtev biblioteke.
- Popravke:
  - kod podmirivanja potraživanja za nečlana uklonjeno je suvišno upozorenje o fioci blagajne;
  - na ispisu *Listić sa podacima o rezervaciji* ponovo se ispisuje informacija ako član nije obavešten o rezervaciji po odluci biblioteke;
  - na ispisu *Revers za nove rezervacije* duža signatura se ne skraćuje;
  - na ispisu *POZ-EKS-06: Spisak dugova članova* duži naslov se ne deli na dva dela (poslednično u dva reda);
  - u obaveštenju o nepodmirenim potraživanjima iznos nepodmirenih potraživanja ispisuje se na dve decimale;
  - kod pripreme opomena u XML formatu, u naslovu primaoca ispisuje se i država ako se razlikuje od domaće države;

V6.18-01(03), 3. juli 2018.

- Popravka kod unosa alternativnog broja za RFID člansku kartu – broj treba najpre upisati i pohraniti, a tek onda možemo da izvedemo ostale postupke u vezi sa njim (npr. upis podataka o članu na RFID člansku kartu).

V6.18-01(02), 28. juni 2018.

- Popravke:
  - kod zapisivanja podataka o članu na RFID člansku kartu;
  - kod produžavanja roka pozajmice na knjigomatu.

V6.18-01, 23. juni 2018.

- Omogućena je upotreba RFID članskih karti. Ovu mogućnost uključuje NCC na zahtev biblioteke.
  U bibliotekama u kojima će ova mugućnost biti uključena u prozoru **Pretraživanje po ključu** (metode **Član / Pretraži po ključu, Član / Građa domaće biblioteke** i **Član / Evidentiraj posetu**) dodato je dugme **Očitaj RFID** koje omogućava identifikaciju člana RFID članskom kartom.
  Broj RFID članske karte upisujemo i ažuriramo u editoru **Član** na jezičku **Alternativni identifikacioni brojevi**. Broj RFID članske karte najpre upišemo, a potom pohranimo. Za upisani broj članske karte nakon klika na dugme **Uredi** možemo da izvedemo sledeće postupke:
  - klikom na dugme **Očitaj RFID** očitavamo broj RFID članske karte
  - klikom na dugme **Zapiši RFID** upisujemo podatke o članu na RFID člansku karticu
  - klikom na dugme **Ažuriraj RFID** ažuriramo podatke na RFID članskoj karti

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- klikom na dugme **Odštampaj RFID** štampamo podatke o članu na RFID članskoj karti.

V6.18-00(03), 14. jun 2018.

- Popravke:
  - kod unosa nove poštanske adrese člana u editoru **Poštanska adresa** preuzima se podrazumevana vrsta adrese koja je određena za biblioteku; ako je kod člana već upisana podrazumevana poštanska adresa, vrsta adrese ne preuzima se i treba je ručno odrediti; popravka se odnosi na biblioteke koje imaju uključenu kontrolu usklađenosti adresa sa Registrom Geodestske uprave Republike Slovenije;
  - kod kontrole unosa dve iste vrste adresa istog člana;
  - kod kontrola unosa stavki u cenovnik uvažava se podešavanje obaveze plaćanja PDV-a kod najviše nadređenog partnera;
  - kod izvođenja delimičnog podmirivanja potraživanja.

V6.18-00(02), 11. jun 2018.

- Popravke:
  - kod promene datuma isteka i određivanju da je primerak izgubljen za građu koja je prva na spisku evidentirane građe u prozoru **Građa domaće biblioteke**;
  - kod izvođenja zadatka koji omogućava dnevno osvežavanje podataka o članovima za pristup informacionim izvorima;
  - kod vidljivosti atributa "Upis preko interneta" u pretraživaču i editoru **Član**;
  - kod ispisa *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* u kojem se u stupcu *stopa PDV-a* ispisuje podatak o vrsti prometa za obračun PDV-a.

V6.18-00(01), 11. jun 2018.

- Popravka:
  - kod vraćanja građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** u odeljenjima biblioteke koji su namenjeni internom radu (npr. odeljenja za udžbenički fond).

V6.18-00, 9.–10. jun 2018.

- Za obračunavanje PDV-a omogućeno je razdvajanje na više vrsta prometa (npr. *neoporezovan promet, oslobođeno plaćanja PDV-a, 22% i 9,5%*). U tu svrhu uveden je novi atribut **Vrsta prometa za obračun PDV-a** koji je zamenio atribut **Poreska stopa**.

  Ako je kod biblioteke podešeno da nije obveznik za plaćanje PDV-a (kod podataka o domaćoj biblioteci ili kod nadređenog partnera nije stavljena kvačica kod atributa **Identif. za PDV**) prilikom unosa ili ažuriranja stavki cenovnika možemo da izaberemo samo vrstu prometa *Oslobođeno plaćanja PDV-a.* Biblioteke koje su obveznici za plaćanje PDV-a mogu da izaberu bilo koju vrednost.

  Promenjeni su i ispisi u oblasti blagajne u kojima su podaci o prometu prikazani s obzirom na vrednost atributa **Vrsta prometa za obračun PDV-a**:
  - *Račun*
  - *Storno računa*

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- *Knjižno odobrenje*
- *ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT*
- *ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT*
- *Cenovnik*
- *POZ-BP-32 Blagajnički prilog*
- *POZ-BP-01 Blagajnički prilog*
- *POZ-BP-02 Blagajnički prilog sa PDV-om*
- *POZ-BP-03 Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om*

- U bibliotekama koje koriste RFID uređaje dodate su i dopunjene sledeće mogućnosti:
  - Sve postupke kod kojih klikom na dugme **Očitaj RFID** možemo da pročitamo građu na RFID uređaju od sada možemo da pokrenemo klikom na taster **F8**.
  - U slučaju kada se pri pozajmici ili vraćanju građe RFID uređajem zaštita ne ukloni ili ne postavi i o tome se ispiše poruka u prozoru **Greška kod zaštite građe** ili u prozoru **Greška kod uklanjanja zaštite građe**, u oba prozora levo od dugmeta **U redu** prikazuje se novo dugme **Status zaštite**. Klikom na to dugme pokreće se metoda **Sistem / RFID uređaj/status zaštite** – otvara se prozor **RFID kontrolna tabla** u kojem možemo da proverimo i po potrebi uredimo status zaštite građe.
  - Numerisanje primeraka koji su pročitani kod metode **Sistem/RFID uređaj/status zaštite** počinje brojem 1 (pre 0).
  - Otklonjena je greška kod ispisa informacije o tome koje jedinice kompleta nedostaju kada pročitamo neku od jedinica kompleta metodom **Pretraži** u klasi **Polje 996/997**.
- Upozorenje prilikom posete člana studenta koji ima više od 26 godina od sada će se ispisati samo u onim bibliotekama koje će NCC poslati zahtev za uključivanje ove kontrole.
- U editoru **Član** na jezičku *Članstvo* dodat je atribut **Grupa članova** koji omogućava uvršćanje člana u izabranu grupu (npr. za potrebe pristupa informacionim izvorima (alumni, studenti na razmeni) i za potrebe pripreme raznih spiskova članova). Grupe članova treba najpre upisati u lokalni šifrarnik **Grupa članova (CODE 328)**.
- Kod ročnog evidentiranja potraživanja od sada može da se promeni samo vrednost sledećih atributa: "Detalji", "Br. jedinica" i "Napomena".
- U redu sa alatima brauzera mogućnošću **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik na mišu u redu sa alatima) dodajemo dugme za brzi pristup metodi klase **Stanje blagajne / Otvori fioku blagajne**.
- Otvaranje fioke blagajne od sada se pokreće klikom na dugme **Podmiri potraživanje** u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** i ne više prilikom zaključivanja podmirivanja potraživanja kada se odštampa račun.
- Prilikom vraćanja otpisane građe, koja nije evidentirana kod člana, ispisuje se poruka da je ta građa otpisana.
- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* signatura se ispisuje većim slovima.
- U obaveštenje o skorašnjoj opomeni koje se šalje e-poštom dodat je ispis odeljenja u kojem je građa pozajmljena.
- Popravke:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- pri evidentiranju vraćanja međuodeljenski pozajmljene građe u posluženom odeljenju metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**;
- pre prelaska u prozor **Građa domaće biblioteke** kod člana koji nij epotpisao izjavu prilikom upisa ponovo se ispisuje odgovarajuća poruka;
- prilikom uvažavanja ograničenja pozajmice zbog nepodmirenih potraživanja, ako je potraživanje nastalo prilikom vraćanja građe kojoj je istekao rok pozajmice;
- prilikom evidentiranja potraživanja kod nečlana evidentira se blagajnička transakcija.

V6.17-02, 31. maj 2018.

- Dodata je mogućnost da se kontrola celovitosti kompleta izvodi na RFID uređaju i ne u COBISS3/Pozajmici. Ovu mogućnost uključuje NCC na zahtev biblioteke i sme da se uključi samo u bibliotekama koje imaju RFID uređaje koji omogućavaju proveravanje celovitosti kompleta.
  U biblioteci u kojoj će ova mogućnost biti uključena, nakon prijave korisnika u COBISS3 u prozoru **Komplet** prilikom prve transakcije sa kompletom pojavljuje se dugme **Komplet RFID**. Klikom na to dugme, kontrola celovitosti kompleta prenosi se na RFID uređaj. Postupak čitanja RFID uređajem onda ponovimo. Pri izvođenju svih daljih postupaka sa kompletima, nakon klika na dugme **Očitaj RFID** očitaju se sve jedinice kompleta na RFID uređaju, a u COBISS3/Pozajmicu prenosi se samo vodeća jedinica kompleta koja je dovoljna za izvođenje izabranog postupka za sve jedinic ekompleta. Kada se korisnik odjavi iz COBISS3, kontrola se ukida – postupak prelaska zato treba izvesti nakon svake prijave u COBISS3 kada se korisnik prvi put susretne sa radom sa kompletom.
- Popravke:
  - pri izvođenju postupaka na knjigomatu u bibliotekama sa odeljenjima;
  - pri evidentiranju negotovinskog podmirivanja potraživanja u bibliotekama koje imaju uključenu mogućnost otvaranja fioke blagajne nakon podmirivanja potraživanja.

V6.17-01, 22. maj 2018.

- Omogućeno je storniranje podmirivanja potraživanja za nečlana. Račun najpre potražimo u klasi **Račun** i učitamo ga u radni prostor. Potom, upotrebimo metodu **Objekt** / **Storniraj**. Račun storniramo klikom na dugme **Storniraj**.
- Na ispisu *POZ-R-05: Rezervacije slobodne građe – po statusima* za rezervacije serijskih publikacija u stupcu "inventarski br." ispisuju se i godina (potpolje *997j*) i godište (potpolje *997k*) serijske publikacije.
- Kod metode **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** nije više podrazumevano označeno dugme **Očitaj RFID**, već dugme **U redu**. Čitanje građe sa RFID uređajem aktiviramo pritiskom na dugme **Očitaj RFID** ili tipku **F8**.
- Popravke:
  - kod evidentiranja negotovinskog podmirivanja potraživanja van biblioteke kada član podmiri samo deo duga;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod sortiranja građe koja je vraćena na knjigomatu i kod koje je u elementu \u u signaturi razmak;
- prilikom vraćanja kompleta metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** u drugom odeljenju, a ne u onom u kojem je komplet pozajmljen;
- kod ispisa ulice i broja u adresi člana u ispisu *POZ-C-10: Obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima;*
- na ispisu *POZ-O-01: Opomene* za višeslojne koverte ispis rednog broja (npr. 1/1, 1/2 itd.) usled automatskog očitavanja adrese primaoca opomene premešten je na gornju ivicu višeslojne koverte.

V6.17-00(03), 12.–13. maj 2018.

- Popravke:
  - kod ispisa podlokacije na reversu za nove rezervacije, ako je primerak preusmeren na drugu podlokaciju – na reversu se od sada ispisuje podatak o podlokaciji preusmerenja; popravka je bila potrebna samo u bibliotekama kod kojih je uključen poseban parametar za određivanje ispisa elemenata signature u katalogu i kod slobodne građe;
  - kod vraćanja serijskih publikacija metodom za brzo vraćanje **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**;
  - kod paketnog brisanja rezervacija serijskih publikacija (ako postoje dalje rezervacije, ne brišu se više);
  - kod postupaka **Zaključi obradu** i **Na policu (W)** tokom postupka obrade rezervacija serijskih publikacija u slučaju vezanih godišta;
  - onemogućeno je korišćenje metode **Uredi** na stavci računa i knjižnog odobrenja;
  - u SMS i signalnoj poruci o nepodmirenim potraživanjima, pored podataka, ispisuje se i tekst obaveštenja;
  - sadržaj poruke koja se prilikom obrade rezervacije slobodne građe ispisuje nakon izvođenja metode **Zaključi obradu** ako unesemo ili očitamo pogrešan identifikacioni broj primerka;
  - kod brisanja ograničenja *zabrana pozajmice van biblioteke* prilikom vraćanja građe sa poslednje opomene programski se proverava postojanje poslednje opomene u ostalim odeljenjima:
  - kod datuma potraživanja koje je evidentirano u segmentu COBISS2/Pozajmica u ispisima *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom, POZ-C-10: Obaveštenje o nepodmirenim potraživanjima, POZ-C-11: Spisak dugova članova* i *POZ-EKS-06: Spisak dugova članova*.

V6.17-00(01), 24. april 2018.

- Popravke:
  - prilikom vraćanja kompleta u drugom odeljenju, a ne u odeljenju u kome je pozajmljen, penali se obračunavaju samo jednom za komplet u celini;
  - kod kompleta, datum isteka statusa *L – izgubljeno* može se odrediti i ručnim upisom;
  - kod uvažavanja ograničenja rezervacije preko COBISS+ za serijske publikacije;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- uklanjanje glavne nule prilikom očitavanja CUID-a sa kartice Urbana (važi za Gradsku biblioteku u Ljubljani koja koristi Urbanu).

V6.17-00, 21.–22. april 2018.

- Prilikom vraćanja kompleta u odeljenje u kojem nije bio pozajmljen, na listiću koji se tom prilikom štampa ispisuju se inventarski brojevi svih jedinica kompleta (do sada samo vodeće jedinice kompleta).
- Listić sa podacima o izabranom primerku, koji može da se odštampa iz kataloga u pozajmici, produžen je za 3 reda.
- Listić sa podacima o rezervaciji dopunjen je podatkom o stanici bibliobusa. Podatak se ispisuje ako je građu rezervisao član koji se upisao na bibliobusu.
- Dopunjeni ispisi:
  - u ispisu *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom* kod podataka o članu ispisuju se i podaci "Odeljenje/godina škole " i "Nadređeni član/partner";
  - u ispisu *POZ-G-01: Građa po transakcijama* dodat je novi ulazni parametar "Odeljenje biblioteke"; na spisku kod podataka o građi dodata je signatura.
- Popravke:
  - nakon pomeranja napomena kod člana, podaci o korisničkom imenu i vremenu unosa ostaju nepromenjeni;
  - metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** građa se može vratiti i upisom broja za pozajmicu;
  - kod objekta **Račun** uklonjena je metoda **Pokaži**;
  - kod obračunavanja penala prilikom produženja roka pozajmice preko uređaja koji koriste SIP2;
  - kod brisanja rezervacija metodom **Zauzeta građa / Briši istekle rezervacije** ponovo se priprema spisak izbrisanih rezervacija.

V6.16-03, 16. april 2018.

- U bibliotekama koje koriste RFID uređaje dodate su i dopunjene sledeće mogućnosti:
  - U prozoru **Građa domaće biblioteke** nakon aktiviranja metode na čitanje primeraka RFID uređajem desno od dugmeta **Očitaj RFID** ispisuje se podatak o broju inventarskih brojeva koje je RFID uređaj očitao. Broj se ispisuje naglašeno crvenom bojom i ostaje ispisan dok ponovo ne očitamo primerke RFID uređajem (dok ponovo ne kliknemo na dugme **Očitaj RFID**).
  - U slučaju vraćanja građe u odeljenju u kojem nije bila pozajmljena, postupak vraćanja izvodi se za sve primerke očitane RFID uređajem. Za svaki vraćeni primerak ispisuje se listić o vraćanju. U slučaju kompleta štampa se samo jedan listić.

    PAŽNJA: Vraćanje nepotpunog kompleta u odeljenju u kojem nije bio pozajmljen nije izvodljivo!
  - Ako je prilikom obrade rezervacija slobodne građe (metoda **Praćenje i obrada rezervacija slobodne građe**) način obrade građe metodama **Zaključi obradu** i **Na policu** podešen za unos/očitavanje inventarskih brojeva, postupci se izvode za sve primerke očitane RFID uređajem.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - Ako su na RFID uređaj postavljene jedinice kompleta, izabrani postupak se automatski izvodi za komplet kao celinu, ali samo ako su RFID uređajem pročitane sve jedinice kompleta. U suprotnom slučaju, otvara se prozor **Komplet** u koji možemo da upišemo inventarske brojeve neočitanih jedinica kompleta ili možemo ponovo da izvedemo postupak očitavanja primeraka RFID uređajem. U tu svrhu u prozoru **Komplet** dodato je dugme **Očitaj RFID**.
    SAVET: U slučaju vraćanja oštećenih jedinica kompleta, te jedinice ne stavljamo na RFID uređaj. Oštećene jedinice kompleta moramo ručno da označimo i da im odredimo odgovarajući status.
  - Nakon pretraživanja po ključu u klasama **Polje 996/997** i **Zauzeta građa** podrazumevano je označeno dugme **Očitaj RFID**.
  - Kod metoda **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** i **Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju sa građom u čitaonici** podrazumevano je označeno dugme **Očitaj RFID**.
  - Ako je na RFID uređaj postavljeno više primeraka, metoda za pretraživanje po ključu u klasi **Polje 996/997** izvodi se za sve primerke na ploči, a u radni prostor se učitavaju svi očitani predmeti u toj klasi.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** podatak o broju pozajmljenih primeraka ispisuje se naglašeno i crvenom bojom.
- Popravke:
  - Prilikom vraćanja građe u odeljenje u kojem nije bila pozajmljena, listić sa podacima o građi za svaki vraćeni primerak ili komplet građe ispisuje se posebno;
  - Nakon prelaska sa COBISS2/Pozajmice na COBISS3/Pozajmicu evidentirana građa u prozoru **Građa domaće biblioteke** sortira se rastuće po datumu pozajmice;
  - Prilikom otkazivanja rezervacije građe preko uređaja koji koriste SIP2.

V6.16-02(01), 5. april 2018.

- Popravke:
  - ispis naslova primaoca opomene na A4 formatu pomeren je 1cm niže;
  - prilikom paketnog brisanja isteklih rezervacija sa statusom *O – rezervisan slobodan primerak* u slučaju dodatnih rezervacija kod člana koji je prvi na spisku rezervacija menja se status primerka u pozajmici iz *R – rezervisana slobodna građa* u *O – rezervisan slobodan primerak*.

V6.16-02, 31. mart 2018.

- Na ispisu *Revers za nove rezervacije* kod rezervacije serijske publikacije ispisuju se i godište (potpolje *997j*) i godina (potpolje *997k*) serijske publikacije.
- Upis stalne napomene kod građe sa statusom *R – rezervisana zauzeta građa* od sada je onemogućena.
- Prilikom podmirivanja potraživanja za nečlana kod gotovinskog plaćanja eventualni iznos za povraćaj ispisuje se u novom prozoru.
- Popravke:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- prilikom određivanja datuma isteka statusa *L – izgubljeno* za komplet kada datum vraćanja građe iz kompleta još nije istekao uvažava se vremenski parametar iz stupca *rez;*
- pri rezervaciji pozajmljenih sveski serijskih publikacija – preko COBISS/OPAC-a mogu se rezervisati i pozajmljene sveske;
- za građu sa statusom *B – zadržano* u Mojoj biblioteci ne ispisuje se više informacija o trenutnim penalima jer se za građu sa tim statusom ne obračunavaju;
- ispis strane države u adresi primaoca opomene nije više vezan za vrstu adrese; ako se država razlikuje od domaće države, u naslovu primaoca opomene uvek se ispisuje;
- pri vraćanju rezervisane građe sadržaj privremene napomene, koja je upisana kod građe sa statusom *R – rezervisana zauzeta građa* prenosi se primerak građe koji pri vraćanju dobija status *W – čeka na polici na člana(rezervacija)*
- uvažavanje individualno postavljenog ograničenja broja pozajmljenih primeraka van biblioteke ima prednost u odnosu na opšte ograničenje;
- prilikom vraćanja međuodeljenski zadržane građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje** za građu koja je pozajmljena u bibliobusu i vraćena u drugom odeljenju.

V6.16-01(01), 19. mart 2018.

- Dodata je mogućnost odrezivanja poslednjeg znaka pri očitavanju 8-cifrenog broja članske karte; parametar se uključuje na zahtev biblioteke.

V6.16-01, 15. mart 2018.

- Za izvođenje metode **Račun / Podesi broj računa** od sada je potrebna privilegija za ažuriranje cenovnika *CRO_PL* (pre toga privilegija *CRO_CCR*).
- Za podešavanje numeratora broja članski karti od sada je potrebna privilegija za menjanje parametara pozajmice *LOAN_EDT* (pre toga privilegija *LOAN_OPER*).
- Prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, kod izbora negotovinskog plaćanja, takođe je dozvoljen izbor vrste negotovinskog plaćanja *00 – nema podatka*.
- Popravke:
  - prilikom izvođenja međuodeljenske pozajmice, u transakcijskoj datoteci pozajmice evidentira se i podatak o vrsti građe;
  - prilikom slanja većeg broja opštih obaveštenja članovima.

V6.16-00, 10.–11. mart 2018.

- Da bismo sprečili neželjeno brisanje potraživanja, nakon klika na **Izbriši potraživanje** u prozoru **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** brisanje izabranih potraživanja treba dodatno potvrditi.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** nakon promene načina pozajmice (**Pozajmica van biblioteke / Pozajmica za čitaonicu**) kursor ostaje u prozoru za unos inventarskog broja (kod IN/CN=).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ispisi *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* dopunjeni su pregledom plaćanja po pojedinačnim vrstama usluga.
- U definicijama ispisa za izračunavanje broja poseta kod parametra ispisa "Transakcija" podrazumevanio je označena i transakcija *29 – poseta nečlana*.
- Popravke:
  - Ako prilikom vraćanja primerka pozajmljene građe u čitaonicu referent za pozajmicu otkaže dodeljivanje građe za dalju upotrebu u čitaonici kod izabranog člana, izvodi se proveravanje da li je građa rezervisana kod drugog člana.
  - Pri produžavanju roka pozajmice izborom sve evidentirane građe kod člana, u slučaju kada rok pozajmice ne može da se produži, nakon vraćanja na prozor **Građa domaće biblioteke** izabrani primerci nisu više označeni.
  - Za izvođenje metode **Član / Pregled opomena** privilegija LOAN_OVR nije više neophodna.
  - Pri upisu, promeni ili brisanju napomene kod člana datum poslednje posete se ne ažurira.
  - Ako u tabeli vremenskih parametara nije određeno vreme važenja rezervacije za određenu vrstu građe, koja inače može da se pozajmi, takva građa ne može da se rezerviše.
  - Na ispisu *Revers (današnja ili izabrana građa)* ispisuje se i nula pri prikazu nepodmirenih potraživanja u ukupnom iznosu, ako je iznos manji od 1.
  - Privremena napomena ostaje kod građe koja je rezervisana za odeljenje pri međuodeljenskoj pozajmici građe.
  - U Mojoj biblioteci trenutni penali kod članova koji su oslobođeni plaćanja penala ne ispisuje se.

V6.15-02, 22. februar 2018.

- Popravke:
  - ako na obrascima za reverse i račune biblioteka ima izabranu vrednost *"1 – s nepodmirenim potraživanjima"*, od sada se na ispisu *Revers (današnja ili izabrana građa)* ispisuju samo nepodmirena potraživanja u ukupnom iznosu;
  - kod pripreme opomena u XML formatu.

V6.15-01, 19.–20. februar 2018.

- Za potrebe pripreme podataka za upitnik o radu biblioteke pripremljena je nova statistika *POZ-STA-T53: Po vrsti građe (knjige i brošure, serijske publikacije, integrativni izvori, ostalo)*. U ispisu statistike podaci o broju transakcija prikazani su po sledećim vrstama građe: knjige i brošure, serijske publikacije (bez obzira na fizički oblik serijske publikacije), integrativni izvori i ostala građa.
- Nalepnica za člansku kartu može da se odštampa i za broj članske karte koji je kod člana upisan kao alternativni broj. Ovu mogućnost uključuje NCC na zahtev biblioteke.
- Popravka:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- pri ispisu oznake odeljenja na listićima i spiskovima sa podacima o rezervacijama građe.

V6.15-00(01), 12. februar 2018.

- Popravka:
  - nakon upotrebe metode **Član / Građa domaće biblioteke** član se učitava u radni prostor.

V6.15-00, 10.–11. februar 2018.

- U redu sa alatima u brauzeru, opcijom **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik mišem u redu sa alatima), možemo da dodamo dugme za brzi pristup metodi klase **Račun / Evidentiraj podmirivanje potraživanja za nečlana**.
- U editoru **Član**, atribut **Nadređeni član** preseljen je na početni deo editora, i to posle atributa **Broj članske karte**.
- U editor **Član** dodat je jezičak **Nadređeni član** namenjen pretraživanju podređenih članova, odnosno članova koji posećuju biblioteku u ime pravnog lica ili nosioca porodične članske karte. Nadređene članove možemo da pretražujemo po oznaci i imenu partnera (ime partnera možemo da skraćujemo znakom *). Članove s porodičnom članskom kartom možemo da pretražujemo po imenu i prezimenu nosioca porodične članske karte. Rezultat pretraživanja su samo podređeni članovi.
- U spisku atributa, koji se ispisuju u brauzeru prilikom izbora člana, od sada se ispisuju i vrednosti atributa **Pol** i **Važenje članstva**. Ta dva atributa biće tako na raspolaganju i u *Alatu za eksport podataka* u klasi **Član**.
- Prilikom brisanja podataka o članu uklonjena je mogućnost izbora da se broj članske karte oslobodi ili će ostati zauzet. Broj članske karte izbrisanog člana uvek ostaje zauzet i zato se ne može dodeliti drugom članu.
- Nije moguća identifikacija člana brojem članske karte koja više ne važi, jer je kod člana promenjen broj članske karte ili je član izbrisan iz baze.
- Prilikom posete člana kategorije *004 – studenti (redovni)* ili *005 – studenti (vanredni, uz rad)*, proverava se starost člana. Ako je član stariji od 26 godina, prilikom ulaska i izlaska iz editora **Član**, otvaranja prozora **Građa domaće biblioteke** i evidentiranja posete člana metodom **Član / Evidentiraj posetu**, ispisuje se upozorenje.
- Prilikom kontrole dupliranih članova, osim imena i prezimena, ispisuje se i adresa člana koji je eventualni duplikat.
- Na zahtev biblioteke, posebnim parametrom može da se poveća ograničenje broja znakova pojedine napomene kod člana (upis pojedine napomene podrazumevano je, naime, ograničen na 90 znakova).
- Dopunjen je sadržaj reversa i računa:
  - u spisku nepodmirenih potraživanja, nepodmirena potraživanja se ispisuju zbirno po vrsti usluga/potraživanja i kategoriji cene (npr. sva evidentirani penali za knjige prikazani su zbirno u jednom redu);
  - ako član u biblioteci sa odeljenjima ima nepodmirena potraživanja u više odeljenja, ona su u spisku nepodmirenih potraživanja ispisana po pojedinim odeljenjima biblioteke;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - u bibliotekama sa odeljenjima trenutni penali ispisani su posebno za svako odeljenje biblioteke;
  - Ako član nema evidentiranu građu, na reversu u rubrici Spisak građe ispisuje se tekst "Nema evidentirane građe".
- U podatke o članu, koji se ispisuju na reversu i računu, može se uključiti i ispis alternativnih brojeva. U tu svrhu, u editor podataka za obrasce reversa i računa (metoda **Domaća biblioteka / Pripremi obrasce za reverse i račune**), dodata je nova promenljiva vrednost *alternativni broj*. Ako je kod člana upisano više alternativnih brojeva, ispisuju se svi brojevi koji su međusobno odvojeni razmakom.
- Prilikom ručnog evidentiranja potraživanja za članarinu (ona se, po pravilu, evidentira programski), možemo da produžimo i važenje članstva.
- Prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, kod izbora negotovinskog plaćanja obavezan je izbor vrste negotovinskog plaćanja.
- U pretraživač klase **Evidentiranje i podmirivanje potraživanja / Transakcije** dodato je polje za pretraživanje "Broj članske karte".
- U bibliotekama sa odeljenjima, posebnim parametrom možemo da odredimo da se ograničenje broja pozajmljenih primeraka van biblioteke, koje je određeno u ograničenju poslovanja ili kod pojedinog člana, uvažava na nivou cele biblioteke, a ne samo odeljenja, što je zapravo podrazumevana vrednost. Parametar se uključuje na zahtev biblioteke.
- Prilikom brzog vraćanja jedinice kompleta (metoda **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**), u prozoru za vraćanje kompleta već je označena za vraćanje jedinica čiji smo identifikacioni broj očitali.
- Prilikom pozajmice i produženja roka pozajmice građe, čije je vreme pozajmice/produženja određeno u potpolju 996/997u, poruka se više ne ispisuje u novom prozoru, već u statusnom redu, u donjem delu brauzera. Na tu poruku upozorava nas poruka na radnoj površini. Poruke se mogu pregledati klikom na dugme **Poruke** u statusnom redu ili upotrebom metode **Sistem / Poruke / Pregled poruka**.
- U katalogu, kombinacijom tipki **Shift** i **Pregledaj**, na štampaču na kojem štampamo reverse, za označeni primerak građe možemo da odštampamo listić na kome su za izabrani primerak ispisani naslov, autor, signatura i inventarski broj.
- Granica pretraživanja građe u katalogu pozajmice podignuta je na 2000 primeraka građe.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** odeljenja biblioteke sada je aktivno dugme **Revers**, što omogućuje ispis spiska građe evidentirane u gostujućem odeljenju, na format A4. Ispis se podrazumevano šalje na štampač koji je određen logičkom destinacijom *Štampač – Pozajmica*.
- Prilikom paketnog brisanja neaktivnih članova, priprema se poseban spisak članova koji neće biti izbrisani zbog upisane napomene, a koji nemaju druge obaveze prema biblioteci.
- Za potrebe sortiranja podataka u statistikama pozajmice po opštini stanice bibliobusa, u šifrarnik *Stanica bibliobusa (CODE 311)*, u zagradi treba dopisati opštinu stanice.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Primer: *02 Brezje (Maribor)*, gde je *02* kod stanice, *Brezje* naziv stanice, a *Maribor* opština stanice.

Nove ispise statistika, u koje će biti uključeno i sortiranje podataka po opštinama stanica bibliobusa, pripremaćemo postepeno; za sada je dodata nova statistika *POZ-STA-C11: Po opštinama stanice/stanica bibliobusa (kod člana)/kategorijama članova*.

- Ako za neko od korisničkih imena u biblioteci sa odeljenjima, podrazumevano odeljenje prijave ne postoji više u lokalnom šifrarniku *Odeljenja (CODE 301)*, prilikom prijave u COBISS3 korisnik će se prijaviti u odeljenje koje je upisano na prvom mestu u tom šifrarniku.
- Ako je za korisničko ime, kao podrazumevano odeljenje prijave, određeno odeljenje mobilne biblioteke, prilikom prijave u COBISS3 korisnik se prijavljuje u stanicu bibliobusa koja se nalazi na prvom mestu u lokalnom šifrarniku *Stanica bibliobusa (CODE 311).*
- Novi ispisi:
  - Ispis *POZ-EKS-05: Građa u bibliobusu* omogućuje pripremu spiska građe u bibliobusu. Ispis je dodat u poddirektorijum **Podaci za dalju obradu** i predstavlja alternativu ispisu *POZ-G-03: Građa u bibliobusu*.
  - Ispis *POZ-G-06: Pozajmica serijskih publikacija* omogućuje pripremu spiska pozajmljenih serijskih publikacija u izabranom periodu. Za svaku serijsku publikaciju ispisuju se podaci o broju pozajmica, broju produženja i broju rezervacija. Ispis uključuje i poseban obrazac *POZ-G-06: Pozajmica serijskih publikacija (za dalju obradu)*. Dodat je u poddirektorijum **Spiskovi / Građa** i pripremljen je tako da ga odgovarajućom verzijom Adobe Acrobat možemo pohraniti kao radnu svesku u Excel, gde podatke dalje uređujemo.
  - Ispisi *POZ-C-11: Spisak dugova članova* u poddirektorijumu **Spiskovi / Članovi** i *POZ-EKS-06: Spisak dugova članova* u poddirektorijumu **Podaci za dalju obradu**, alternativa su ispisu *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom* i omogućuju pripremu spiska svih nepodmirenih potraživanja članova u izabranom periodu. U ispisu *POZ-EKS-06* podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci, a međusobno su odvojeni znakom "|". Kada je datoteka s podacima pripremljena, klikom na dugme **Pohrani kao** pohranjujemo je na odgovarajuće mesto u prozoru **Pregled i slanje ispisa**. Za dalju obradu, podatke možemo da importujemo u druge alate (npr. Excel). Na kraju spiska ispisuju se i trenutni penali kod članova. Nakon importa u Excelovu datoteku podatke sortiramo po broju članske karte.
  - Ispis statistike *POZ-STA-C11: Po opštinama stanica/stanicama bibliobusa (kod člana)/kategorijama članova* namenjen je pripremi podataka o broju aktivnih članova sortiranih po opštinama stanica bibliobusa, stanicama bibliobusa i kategorijama članova. Ispis se nalazi u grupi ispisa **Pozajmica / Statistike (korisničke definicije) / Članovi**. Pre nego što se ispis pripremi, treba dopuniti lokalni šifrarnik stanica bibliobusa tako što se kod imena stanice u zagradi doda naziv opštine, npr. *Brezje (Maribor)*.

    U definiciju statistike uključeno je dinamično sortiranje po opštinama stanica i stanicama. Ako podrazumevani način sortiranja nije adekvatan, pripremamo

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

korisničke definicije sortiranja (npr. u sortiranje *opština stanice_1 (statično)*, za sortiranje po opštinama stanica upišemo opštine koje pokriva bibliobus biblioteke).

- Dopunjeni ispisi:
  - u ispisu *POZ-CG-07: Spisak rezervisane građe*, kod podataka o članovima koji su rezervisali građu, dodat je ispis podatka o odeljenju rezervacije;
  - u ispisima iz poddirektorijuma **Spiskovi / Članovi** proširen je stubac s rednim brojem;
  - u ispisima *POZ-C-02: Članovi po datumu poslednje posete* i *POZ-C-06: Članovi po datumu poslednje posete/po odeljenjima*, podaci o članovima ispisuju se sortirani po datumu poslednje posete; ako smo prilikom pripreme ispisa *POZ-C-06: Članovi po datumu poslednje posete/po odeljenjima* izabrali više odeljenja biblioteke, podaci o članovima ispisuju se posebno po odeljenjima (za svako odeljenje na novoj strani);
  - u ispisu *POZ-G-03: Građa u bibliobusu*, od sada se autor i naslov ispisuju u odvojenim stupcima; promenjen je i redosled stubaca (red. br., inventarski br., signatura, autor, naslov i godina);
  - prilikom pripreme ispisa *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija* dodat je ulazni parametar "*Broj članske karte*", što omogućuje da ovaj ispis možemo da pripremimo samo za izabranog člana;
  - u spiskove u vezi s blagajničkim poslovanjem, gde su uključeni podaci o negotovinskim plaćanjima, dodat je pregled ukupnih iznosa po pojedinim vrstama negotovinskog plaćanja: *Spisak računa (zaključivanje blagajne)*, *POZ-BP-01: Blagajnički prilog*, *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om*;
  - u definicijama ispisa statistika za izračunavanje broja poseta, kod parametra ispisa "Transakcija", podrazumevano su već izabrane sledeće transakcije: *upis člana, pozajmica van biblioteke, pozajmica u čitaonicu, rezervacija zauzete građe, rezervacija slobodne građe, produženje roka pozajmice, vraćanje/brisanje građe iz evidencije kod člana, vraćanje sa zadrškom, evidentiranje gubitka građe, promena podataka o članu, promena datuma isteka, početak cirkulacije serijskih publikacija, poseta člana zbog pristupa internetu, rezervacija za čitaonicu, završetak cirkulacije serijskih publikacija, evidentiranje plaćanja, poseta člana u čitaonici, međubibliotečka pozajmica, međubibliotečko vraćanje, promena broja, poseta člana – razno* i *aktivnost člana sa inventarom*.
  - zbog dužine opisa kategorija sortiranja, ispisi statistika *POZ-STA-T12, POZ-STA-T19, POZ-STA-T35, POZ-STA-T36, POZ-STA-T37, POZ-STA-T38, POZ-STA-T39, POZ-STA-T40, POZ-STA-T44* i *POZ-STA-T49* pripremljeni su za ispis u položenom formatu A4;
  - ispisi statistika transakcija, koje pripremamo za potrebe mobilne biblioteke, prebačeni su u poddirektorijum **Statistike (korisnička sortiranja) / Transakcije / Mobilna biblioteka**.
- Popravke:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod pozajmice kompleta građe preko RFID uređaja, ako na uređaj nisu položene sve jedinice kompleta i ako se na uređaju nalazi i druga građa; kada otkažemo pozajmicu nepotpunog kompleta, ostala građa se pozajmljuje, što se odmah i vidi u prozoru **Građa domaće biblioteke**;
- kod kontrole starosti člana za kategorije *001 – predškolska deca*, *002 – osnovnci* i *003 – srednjoškolci* (važi za Gradsku biblioteku u Ljubljani koja koristi program Urbana);
- kod kontrole važenja članstva prilikom rezervacije građe preko Moje biblioteke, ako je reč o građi odeljenja u kojem se članarina ne obračunava, a članu je članstvo već isteklo;
- kod kontrole duplikata prilikom upisa novog člana, ako datum rođenja nije obavezan podatak kod svih kategorija članova.

V6.14-02, 20.–21. januar 2018.

- Za potrebe visokoškolskih i univerzitetskih biblioteka u grupi ispisa **Pozajmica / Statistike / Aktivni članovi** dodat je novi ispis *POZ-STA-A07: Po univerzitetu/kategoriji člana/zavodu u eVŠ (nakon isteka prelaska na COBISS3/Pozajmicu).* Namenjen je pripremi podataka o broju aktivnih članova za godinu prelaska biblioteke na segment COBISS3/Pozajmica. Podaci su sortirani po univerzitetu, kategoriji člana i visokoškolskim zavodima u eVŠ. Prilikom pripreme ispisa ulaznim parametrima "Kategorija", "Univerzitet" i "Visokoškolski zavod u eVŠ" možemo da izaberemo članove koje želimo da uključimo u pripremu statistike.
- Popravke:
  - u slučaju kada je za serijske publikacije podešen stepen dostupnosti za koji biblioteka dozvoljava uslovnu pozajmicu van biblioteke, ali ne dozvoljava rezervaciju uslovno dostupnih primeraka preko COBISS+, ove sveske serijskih publikacija ne mogu da se rezervišu preko COBISS+;
  - kod beleženja statusa i događaja SMS obaveštenja;
  - kod vraćanja sveski serijskih publikacija koje su rezervisane za korišćenje u čitaonici
  - kod slanja obaveštenja o rezervaciji slobodne građe na e-adresu, koja je upisana kod mesta za obradu rezervacija; ovo obaveštenje se od sada šalje samo prilikom rezervacije slobodne građe u COBISS+ i ne više prilikom rezervacije koju izvodi bibliotekar; uređen je i oblik ovog obaveštenja.

V6.14-01(03), 13.–14. januar 2018.

- Popravke:
  - kod izračuna datuma isteka, u slučaju kada su periodom za izračun obuhvaćeni 1. i 2. januar;
  - kod ispisa reversa na knjigomatu i podataka na ekranu knjigomata u slučaju produženja roka pozajmice, te kod uvida u stanje evidentirane građe;
  - na opomenama formata A4, zvanje potpisnika i slika potpisa spojeni su na jednoj strani;

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- kod izračuna broja aktivnih članova (ispisi od *POZ-STA-A01* do *POZ-STA-A04* i od *POZ-STAC01* do *POZ-STA-C10*), partneri za međubibliotečku pozajmicu i odeljenja biblioteke ne uvažavaju se kao članovi.

V6.14-01(02), 6.–7. januar 2018.

- U ispisima statistika, gde je uključeno sortiranje po vrstama transakcija u pozajmici, osim opisa transakcije, ispisuje se i numerička oznaka transakcije.
- Popravka kod uslova za udaljen pristup članova za potrebe biblioteke NUK.

V6.14-01(01), 22. decembar 2017.

- Popravka kod pohranjivanja kalendara za 2018. godinu.

V6.14-01, 21. decembar 2017.

- U bibliotekama sa zajedničkom bazom podataka o članovima prilikom prijave u servis Moja biblioteka preko COBISS+ zapis o članu prenosi se u lokalnu bazu podataka o članovima izabrane biblioteke.
- Popravke:
  - pri ispisu upozorenja kod neuspešne međuodeljenske pozajmice građe koja je preneta u bibliobus;
  - pri vraćanju sveski serijskih publikacija;
  - pri korišćenju prečice za štampanje reversa za građu kombinacijom tipki **Alt** i **D** u prozoru **Građa domaće biblioteke**;
  - pri pripremi posebnog reversa za nove rezervacije na formatu A5 za izabrani primerak u prozoru **Građa domaće biblioteke** kombinacijom tipke **Shift** i dugmeta **Revers** (dopuna za potrebe rada biblioteke NUK);
  - pri kontroli potpisa izjave prilikom upisa kod prelaska u editor **Član** objektnom metodom;
  - pri produženju roka pozajmice na knjigomatu i preko bibliofona uvažavaju se ista pravila za produženje koja važe u segmentu COBISS3/Pozajmica i preko Moje biblioteke;
  - pri pripremi spiska članova sa podacima za e-obaveštavanje kada su podaci o članovima upisani ćirilicom, odnosno u ćiriličnom interfejsu;
  - kod ispisa statusa RFID uređaja i statusa zaštite građe u bibliotekama sa odeljenjima
  - pri pripremi statistike aktivnih članova (ispisi od *POZ-STA-A01* do *POZ-STA-A04* i od *POZ-STA-C01* do *POZ-STA-C10*) u vezi sa uvažavanjem aktivnosti nečlanova i transakcija koje nisu vezane za pojedinačnog člana;
  - pri pripremi statistika pozajmice građe (ispisi od *POZ-STA-G01* do *POZ-STA-G12*) u vezi sa ispisom kategorija sortiranjab – ispisuju se sve kategorije, čak i ako nema transakcija;
  - pri pripremi statistika transakcija (ispisi od *POZ-STA-T01* do *POZ-STA-T03*) u vezi sa ispisom kategorija sortiranja – ispisuju se sve kategorije za obuhvaćene transakcije; uklonjena je posebna tabela za prikaz transakcija nečlanova; podaci o transakcijama koje nisu vezane za člana, obuhvaćeni su u kategoriji "bez vrednosti";

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- pri pripremi statistika za izračunavanje broja poseta (od *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07*) u vezi sa ispisima kategorija sortiranja – ispisuju se sve kategorije za obuhvaćene transakcije;
- pri pripremi ispisa *POZ-C-08:Spisak članova sa dugom* kod članova koji su oslobođeni plaćanja penala, trenutni penali se ne ispisuju.

V6.14-00(02), 13. decembar 2017.

- Popravka:
  - ako biblioteka ima uključenu mogućnost da se pri produženju roka pozajmice uvažava stepen dostupnosti, nakon produženja ispisuje se do kada je rok za vraćanje produžen.

V6.14-00, 9.–10. decembar 2017.

- Uključena je nova funkcionalnost **Pozajmica inventara** koja omogućava unos podataka o inventaru (npr. o čitačima koje biblioteka pozajmljuje svojim članovima) i evidentiranje postupaka pozajmice inventara.
  Za podešavanje dužine inventarskog broja inventara obratite se NCC-u.
- Uključen je nadograđen način praćenja i obrade rezervacije građe.
  Ova funkcionalnost biće uključena bibliotekama tokom 2018. godine.
- Dodata je mogućnost pripreme podataka o tome koja su podešavanja e-obaveštavanja članovi uključili. Prilikom pripreme podataka uvažavaju se članovi koji, kod podataka za e-obaveštavanje, upisanu e-adresu ili broj mobilnog telefona. Podatke pripremamo na objektu **Elektronsko obaveštavanje** metodom **Spisak članova sa podacima za e-obaveštavanje**. Tokom postupka pripreme treba odrediti lokaciju i naziv datoteke (tip datoteke mora da bude *.txt*, npr. *obavestavanje.txt*) u koju ćemo pohraniti podatke. Kada se postupak završi, o tome se ispisuje poruka. Datoteka sadrži sledeće podatke o članovima: broj članske karte, ime, prezime, e-adresa i broj mobilnog telefona. Za sve vrste e-obaveštavanja ispisuje se i da li je član pretplaćen na primanje e-obaveštenja (vrednost "Da") ili nije (vrednost "Ne"). Podaci su odvojeni znakom "|". Možemo da ih importujemo u program MS Excel u kojem možemo da ih obrađujemo (npr. sortiramo po tome da li članovi imaju upisanu e-adresu).
- U kalendaru biblioteke (odeljenja) za dane kada je biblioteka ili njeno odeljenje zatvoreno, možemo da upišemo razlog. U kalendaru najpre označimo dan kada je biblioteka (odeljenje) zatvorena, potom kod mogućnosti **Napomena:** upišemo razlog. Nakon potvrđivanja dana kada je biblioteka zatvorena, klikom na dugme **Odredi** ili **Odredi sve** kod tog dana se beleži i upisana napomena. Vidimo je u ekranskom savetu kada se postavimo na pojedinačan dan u kalendaru. Napomena se briše kada za izabrani dan odredimo da je biblioteka otvorena.
- U katalogu, kod rezultata pretraživanja, pored podatka o broju polja 996/997, ispisuje se i broj zapisa koji odgovaraju zahtevu za pretraživanje.
- U bibliotekama koje imaju uključenu kontrolu da se prilikom produženja roka pozajmice opcijom **Produži sve** produžava rok pozajmice samo za građu sa

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

određenim statusima, ista kontrola će se uvažavati i prilikom promene datuma isteka roka pozajmice ručnim upisom datuma ili perioda važenja.

- Ispis *Revers za nove rezervacije* dopunjen je ispisom stanice bibliobusa koja je upisana kod člana.
- U prozoru **Građa domaće biblioteke** dodata je mogućnost ispisa reversa za nove rezervacije za izabrani evidentirani primerak. Ispisujemo ga kombinacijom tipki **Alt** i dugmeta **Revers**. Revers je u formatu A5. Dopuna je uvedena za potrebe biblioteke NUK.
- Kod ispisa za potrebe pozajmice, dodat je novi poddirektorijum *Podaci za dalju obradu* u koji su dodata dva nova ispisa:
  - *POZ-EKS-03:Građa po transakcijama*, koji omogućava pripremu spiska građe sa izabranim transakcijama za izabrani period. Ovaj ispis je alternativa za ispis *POZ-G-01: Građa po transakcijama*.
  - *POZ-EKS-04: Članovi sa evidentiranom građom*, koji omogućava pripremu spiska evidentirane građe za izabrane članove. Ovaj ispis je alternativa za ispis *POZ-CG-01: Članovi sa evidentiranom građom*.

  Podaci su pripremljeni u tekstualnoj datoteci, a međusobno su odvojeni znakom "|". Kada je datoteka sa podacima pripremljena, pohranjujemo je na odgovarajuće mesto klikom na dugme **Pohrani kao** u prozoru **Pregled i slanje ispisa**. Podatke možemo da importujemo u druge alate za dalju obradu (npr. MS Excel).
- Dodata su dva nova ispisa za potrebe pozajmice:
  - *POZ-C-10:Obaveštenje o neizmirenim potraživanjima*, koji omogućava obaveštavanje članova o neizmirenim potraživanjima klasičnom ili elektronskom poštom. Prilikom pripreme ispisa određujemo datum početka i kraja perioda za koji će se uvažavati evidentirana potraživanja. Članovima, kod kojih je upisana e-adresa e-adresa za e-obaveštavanje, obaveštenje će biti poslato na tu e-adresu, a za ostale članove pripremiće se ispis za slanje klasičnom poštom. Sadržaj uvodnog teksta u obaveštenju može da se prilagodi potrebama biblioteke u varijabli *Uvodni tekst (POZ-C-10)* (direktorijum *Varijable/Sistemske definicije/Pozajmica/Obaveštenja koja se šalju iz ispisa*).
  - *POZ-G-05: Statistika građe u bibliobusu*, koji omogućava uvid u trenutno stanje građe u bibliobusu.
- Dopunjeni su ispisi za potrebe pozajmice:
  - *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom*: dodata je informacija o trenutnim penalima u odeljenju koje je izabrano prilikom pripreme ispisa (važi sa biblioteke sa odeljenjima).
  - Prilikom pripreme ispisa *POZ-CG-07: Spisak rezervisane građe* dodati su parametri upita "Autor", "Naslov" i "COBISS.XX-ID".
  - Prilikom pripreme ispisa *POZ-G-02: Najtraženija građa* dodati su parametri upita "Bibliografski nivo (001c)", "UDK za statistiku (675s)" i "Namena (100e)".
- U segmentu COBISS3/Ispisi kod ispisa za potrebe pozajmice (**Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica**) uklonjena je podgrupa statistika *Poseta* (ispisi *POZ-STA-01* do *POZ-STA-O07*). Ove statistike su zamenjene statistikama *POZ-STA-PT01* do *POZ-*

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

STA-PT07 i statistikama posete u poddirektorijumu **Statistike (korisničke definicije) / Posete**. U ovim statistikama korišćena je metodologija izračunavanja broja poseta koja bibliotekama omogućava veću fleksibilnost prilikom dobijanja podataka o broju poseta (npr. biblioteka sama izabere koje će aktivnosti članova uključiti u izračun broja fizičke posete biblioteke).

- Popravke:
  - pri evidentiranju vraćanja poslednjeg primerka sa evidentiranom opomenom (metoda **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**) nakon potvrđivanja vraćanja (dugme **Vrati**) označena građa se razdužuje kod člana;
  - podaci o građi iz kompleta ispisuju se zajedno na reversu;
  - pri pretraživanju članova sa porodičnom članskom kartom;
  - u pretraživaču **Obaveštenje** pri pregledu pojmova po statusu obaveštenja kada obaveštenje ima status "kreirano";
  - prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja za nečlana evidentira se transakcija *32 – evidentiranje plaćanja*;
  - prilikom brisanja alternativnog broja, taj se broj ne uvrštava u nevažeće brojeve, već se definitivno izbriše;
  - pri izračunavanju broja poseta u statistikama posete:
    - ako su kod člana u periodu koji se uvažava pri izračunavanju poseta unutar istog odeljenja zabeležene iste vrste transakcija;
    - ako je ista transakcija kod člana evidentirana u roku jednog sata u različitim odeljenjima;
    - svaka transakcija *29 – poseta nečlana* od sada se beleži kao nova poseta.

V6.13-03(05), 22. novembar 2017.

- Popravke:
  - u slučaju identifikacije člana sa alternativnim brojem "broj članske karte", član se ne upiše u lokalnu bazu podataka o članovima, ako za njega postoji zapis u referentnoj bazi studenata, a u lokalnoj bazi ne postoji;
  - kod plaćanja potraživanja preko eUJP-a ažuriraju se podaci člana o ispunjavanju uslova za pristup informacionim izvorima;
  - prilikom produženja roka pozajmice sa opcijom **Produži sve**.

V6.13-03(04), 20. novembar 2017.

- Popravka kod evidentiranja posete člana metodom **Član / Evidentiraj posetu**, kada se za identifikaciju člana upotrebi drugi podatak, a ne broj članske karte.
- Popravka kod produženja roka pozajmice za primerke sa ograničenjem dostupnosti u potpolju 996/997u.
- Popravka na obrascima za reverse i račune.

V6.13-03(03), 15. novembar 2017.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Popravka pri izvođenju metode **Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju s građom za čitaonicu**.

V6.13-03(02), 14. novembar 2017.

- Prilikom unosa novog člana sa opcijom prenosa podataka iz referensne baze studenata kontrola duplikata izvodi se i u bibliotekama koje ne koriste zajedničku bazu članova
- Pri promeni podatka **Vrsta škole** kod člana se brišu podaci o školovanju koji su povezani sa vrednošću tog atributa.
- Popravke kod:
  - beleženja datuma u transakcionim datotekama pozajmice;
  - vraćanja pojedinačnih sveski serijske publikacije koje su postavljene u bibliobus u odeljenje koje nije odeljenje u kojem su bile pozajmljene;
  - ispisu informacije o postavci građe u bibliobusu;
  - uvažavanju privilegija prilikom prijave u COBISS3 i prelaska u pojedinačna odeljenja pozajmice
  - beleženju blagajničkih transakcija kod negotovinskog podmirivanja potraživanja van biblioteke
  - vraćanja građe bez izbora člana u odeljenje koje nije odeljenje u kojem je građa pozajmljena
  - brisanju nevažećih brojeva;
  - slanju obaveštenja o otkazivanju rezervacije.

V6.13-03(01), 30. oktober 2017

- Popravka kod pripreme opomena za biblioteke u kojima se članovima, prilikom prijema najviše opomene, postavlja ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke".

V6.13-03, 28.–29. oktobar 2017.

- Biblioteka se može odlučiti da se, prilikom produženja roka pozajmice za građu koja ima upisan stepen dostupnosti (potpolje *996/997p – Stepen dostupnosti*), uvažava stepen dostupnosti, a ne vreme koje je za tu vrstu građe određeno u tabeli vremenskih parametara. Za uključivanje ove opcije biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- U bibliotekama Biotehničkog fakulteta, ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke" od sada je zajednički podatak.
- Prilikom upisa novog člana s mogućnošću prenosa podataka iz referensne baze podataka o studentima, dodata je kontrola duplikata na osnovu imena, prezimena i datuma rođenja. Do sada se kontrola izvodila samo na osnovu korisničkog broja.
- Ako preko zahteva za pretraživanje prilikom pretraživanja u katalogu ne dobijemo pogotke, označi se dugme **Pretraži**.
- U pretraživaču **Zauzeta građa** može se pretraživati po COBISS.XX-ID, čak i ako biblioteka nema uključen segment COBISS3/Međubibliotečka pozajmica.
- Popravka prikaza atributa **Naziv škole** kod pogodaka u pretraživaču **Član**.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Popravka u postupku prilikom kojeg građu, koju je član pozajmio u čitaonicu, pozajmimo van biblioteke.
- Popravka kod brzog vraćanja (**Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**) serijskih publikacija.

V6.13-02, 17. oktobar 2017.

- U segment **Pozajmica** dodata je klasa **Bibliografski zapis**, što omogućuje podešavanje podrazumevanih polja za pretraživanje u katalogu i za zaposlene koji imaju samo privilegije za rad u segmentu Pozajmica.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu dodata je opcija isključivanja ažuriranja podatka o kategoriji člana (podatak se ažurira na osnovu podatka o načinu studiranja u referensnoj bazi studenata). Za uključivanje te opcije biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu, prilikom provere identičnosti imena i prezimena člana u lokalnoji i referensnoj bazi, veličina slova se više ne uvažava.
- Popravka kod slanja obaveštenja o otkazivanju rezervacije.

V6.13-01, 12. oktobar 2017.

- Dodata je mogućnost isključivanja programske kontrole pri pozajmici dodatnih primeraka monografske publikacije koja je kod člana već pozajmljena u istom odeljenju. Za uključivanje ove mogućnosti biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Kod pojedinačnog i paketnog ažuriranja podataka o članu (metode **Član / Ažuriraj podatke o članu – studentu** i **Član / Ažuriraj podatke o članovima – studentima**) e-adresa se ne ažurira.
- Indikator opomena "OVR" briše se i u slučaju vraćanja poslednjeg primerka građe sa opomenom u odeljenju koje nije odeljenje u kojem je pozajmljen.
- Popravka kod rezervacije zauzete sveske serijske publikacije.
- Popravka kod podmirivanja potraživanja za nečlana.
- Popravka kod podešavanja statusa cenovnika.

V6.13-00(01), 3. oktobar 2017.

- Popravka pri rezervaciji zauzete građe preko COBISS+.
- Popravka pri podmirivanju potraživanja u bibliotekama koje evidentiraju samo negotovinska plaćanja izvan biblioteke, jer nisu obveznici za poresko potvrđivanje računa.

V6.13-00, 30. septembar–1. oktobar 2017.

- Za potrebe statistika omogućeno je sledeće:
  - Korisnički definisana sortiranja mogu da se pripreme.

    Za sortiranje podataka u statistikama možemo da pripremimo korisničke definicije sortiranja koje su prilagođene potrebama biblioteke. Korisničku definiciju sortiranja pripremamo tako što iskopiramo sistemsku definiciju, a

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

dupliranjem korisničkog sortiranja pripremamo proizvoljan broj novih sortiranja koja su prilagođena potrebama biblioteke.

- Pri pripremi ispisa statistike, umesto sortiranja koje je sistemski određeno, može se izabrati drugo sortiranje (koje može da bude sistemski ili korisnički definisano).
- U ispisima statistika, kada za neku kategoriju u sortiranju nisu evidentirane aktivnosti ispisuje se znak "-" (crtica).

Rad sa sortiranjima opisan je u uputstvima COBISS3/Ispisi – sortiranja, koja su dostupna na portalu *Obrazovanje*.
Na osnovu potreba opštih biblioteka pripremljen je nov komplet definicija statistika (ukupno 73 statistike) koje uključuju mogućnosti koje su gore navedene. Kod novih statistika uvažavane su i potrebe za dodatnim kriterijumima za sortiranje podataka (npr. po odeljenjima biblioteke), a dodate su i statistike blagajničkih transakcija. Definicije novih statistika nalaze se u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike (korisnička sortiranja)**. Podeljene su u četiri sadržinska sklopa (poddirektorijuma). To su:

- *Članovi* (za pripremu statistika aktivnih članova),
- *Posete* (za pripremu statistika poseta),
- *Transakcije* (za pripremu statistika transakcija) i
- *Blagajna* (za pripremu statistika blagajničkih transakcija).

Sve definicije ispisa statistika koje su do sada bile na raspolaganju, ostale su nepromenjene i mogu se i dalje koristiti. Pohranjene su u poddirektorijumu **Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica / Statistike**.
U vezi sa potrebama biblioteka za pripremom ispisa i statistika u .xls formatu (MS Excel), obaveštavamo vas da se ispisi i statistike mogu preoblikovati u taj format iz .pdf formata, ako imate odgovarajući verziju programa Adobe Acrobat (npr. Adobe Acrobat Pro DC). Program Adobe Acrobat, naime, omogućava da sadržaj datoteke opcijom *Datoteka / Eksportuj u / Tabela* pohranimo kao radnu svesku u programu MS Excel, a potom tamo podatke dalje uređujemo.

- U segmentu COBISS3/Ispisi preuređen je sadržaj poddirektorijuma sa definicijama ispisa za potrebe pozajmice (**Ispisi / Sistemske definicije / Pozajmica**). Definicije ispisa pohranjene su i tri poddirektorijuma. To su:
  - *Spiskovi* (definicije ispisa spiskova za potrebe pozajmice: *Članovi, Građa, Članovi i građa, Opomene, Blagajničko poslovanje, Transakcije, Cirkulacija serijskih publikacij, Članska karta;*
    - *Ispis POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi* premešten je u poddirektorijum Opomene.);
  - *Statistike* (definicije ispisa statistika za potrebe pozajmice koje su bile na raspolaganju do COBISS3, V6.12-00(10));
  - *Statistike (korisnička sortiranja)* (definicije ispisa za potrebe pozamice kod kojih može da se upotrebi korisnički definisano sortiranje).
- U redu sa alatima brauzera opcijom **Podešavanje reda sa alatima** (desni klik mišem u redu sa alatima) možemo dodati dugmad za brzi pristup sledećim metodama

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

klase: **Građa / Katalog**, **Član / Građa domaće biblioteke**, **Član / Evidentiraj posetu**, **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, **Zauzeta građa / Obradi rezervacije**, **Zauzeta građa / Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje** i **Odeljenje / Prelazak u drugo odeljenje**.

- Veličina prozora editora i nekih elemenata editora može da se promeni, tako što se mišem postavimo na ivicu prozora i povučemo u željenom smeru. Tako, na primer, možemo da povećamo i veličinu prozora **Cenovnik**.
- Ukoliko je kod biblioteke uključena mogućnost da se pri produženju roka pozajmice svih primeraka građe produžava rok vraćanja u svim odeljenjima u kojima član ima evidentiranu građu, mogućnost produženja se nudi samo u slučaju kada član, pored trenutnog odeljenja, ima evidnetiranu građu u barem još jednom od preostalih odeljenja.
- Ukoliko je kod biblioteke uključena mogućnost da se članu pri prijemu poslednje (najviše) opomene postavi ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke", pri vraćanju poslednjeg primerka građe sa najvišom opomenom nudi se mogućnost brisanja ovog ograničenja.
- Dodata je mogućnost da se nakon štampanja reversa (dugme **Revers** u prozoru **Građa domaće biblioteke**) prozor **Građa domaće biblioteke** automatski zatvara. Za uključivanje ove mogućnosti biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Ukoliko kod člana želimo da evidentiramo pozajmicu dodatnih primeraka monografske publikacije koja je članu već pozajmljena (primerak građe ima isti COBISS.XX-ID) u istom odeljenju, ispisuje se poruka u vezi sa tim, a referent za pozamicu mora da odluči da li će dodatni primerak građe pozamiti uprkos tome ili ne.
- Vraćanje građe u bilo kojem odeljenju od sada je izvodljivo i bez izbora člana metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisaje**. U prozoru **Građa domaće biblioteke** u polje "IN/CN" prenosi se očitani inventarski broj ili broj za pozajmicu. Postupak vraćanja je odatle nepromenjen.
- U slučaju brzog pretraživanja člana (**Član / Pretraži po ključu**), pretraživanja člana za pozajmicu (**Član / Građa domaće biblioteke**) i pri evidentiranju posete člana (**Član / Evidentiraj posetu**) brojem članske karte koja je pripadala članu koji je izbrisan iz baze podataka, ako je pri brisanju izabrano da brj treba da ostane zauzet, ispisuje se poruka da je član izbrisan iz baze podataka.
- U slučaju vraćanja primerka za koji je kod podataka o fondu postavljen status (potpolje *996/997q – Status*), o tome se ispisuje poruka.
- Spisak atributa klasa **Pozajmica van biblioteke**, **Međuodeljenska pozajmica**, **Građa u cirkulaciji**, **Međubibliotečka pozajmica**, **Rezervacija primerka**, **Rezervacija građe** i **Pozajmica za čitaonicu**, koji se ispisuju u brauzeru pri izboru primerka, dopunjen je ispisom vrednosti atributa **Podlokacija preusmerenja (e\E)**.
- Ispis podataka o stanju primeraka u pozajmici (dugme **Pregledaj**), koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe**, dopunjen je statusom primerka (ST=) i podlokacijom preusmerenja (E=).

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Pri vraćanju građe u prozoru **Građa domaće biblioteke** kod informacije o poslednjem vraćenom primerku ispisuje se i naslov vraćenog primerka. U slučaju dužeg naslova, naslov je skraćen sa tri tačke.
- Na listiću sa podacima o rezervaciji, koji se ispisuje nakon pripreme rezervisane građe za preuzimanje, naglašeno se ispisuje informacija da li je članu poslato obaveštenje o tome.
- Kod evidentiranja podmirivanja potraživanja u slučaju gotovinskog plaćanja u rubriku "Gotovina" treba upisati iznos gotovine koji nam je predao posetilac biblioteke. Do sada se podrazumevano ispisivao iznos potraživanja koji je trebalo podmiriti.
- Ako za biblioteku sa odeljenjima za koju kod korisničkih imena nije određeno podrazumevano odeljenje prijave, pri prijavi u COBISS3 korisnik će se prijaviti u odeljenje koje je upisano na prvom mestu u lokalnom šifrarniku *Odeljenja (CODE 301)*.
- Dopunjene su i dodate mogućnosti u bibliotekama koje koriste RFID uređaje:
  - Dodata je mogućnost proveravanja i menjanja statusa zaštite građe (metoda **Sistem / RFID uređaj / status zaštite**). U ovom kontrolnom prozoru možemo da proverimo da li RFID uređaj radi ili ne.
  - Pri vraćanju građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje**, brisanje kada su pročitani i primerci sa statusom *slobodno*, u prozoru sa porukom ispisuju se inventarski brojevi svih slobodnih primeraka.
  - Pri vraćanju građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**, kada su pročitani i primerci sa statusom *slobodno*, postupak vraćanja se nudi i izvodi za sve evidentirane primerke građe.
- Ispisi za potrebe pozajmiec:
  - Nov ispis *POZ-CG-07: Spisak rezervisane građe* omogućava pripremu spiska rezervisane zauzete građe (status *R*) zajedno sa spiskom članova koji su građu rezervisali.
  - Ispis *POZ-G-02: Najtraženija građa* dopunjen je tako što u odvojenom obrascu *Pregled za svu uvrštenu građu* za svu građu koja je uvrštena na spisak ispisuje se i zbirni pregled broja pozamica, produženja i rezervacija. Obrazac je pripremljen tako da ga odgovarajućom verzijom programa Adobe Acrobat (npr. Adobe Acrobat Pro DC) možemo pohraniti kao radnu svesku (workbook) u MS Excelu, a tamo podatke možemo dalje da uređujemo.
  - Ispis *POZ-STA-G03: Po vrsti građe (fizički oblik)/mesecima* – pri sortiranju podataka po fizičkom obliku uvažava se sadržaj potpolja *001b – Vrsta zapisa*.
- Popravka kod rezervacija vezanih sveski serijskih publikacija za čitaonicu.
- Popravka kod ispisivanja listića sa podacima o rezervaciji u slučaju vraćanja rezervisane građe.
- Popravka kod obračunavanja troškova opomene u bibliotekama u kojima trošak novih opomena prekriva trošak prethodne opomene: to se dešava čak i ako je član za istu građu već dobio opomenu.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Popravka kod uključenja novog odeljenja za pozajmicu: priprema se i blagajna za to odeljenje.
- Uslovi za produženje roka za vraćanje na knjigomatu i bibliofonu izjednačeni su sa uslovima za produženje putem servisa Moja biblioteka.
- Popravka kod izračunavanja broja poseta: u slučaju evidentiranja transakcija u pozajmici za protekli period, prilikom izračunavanja broja poseta evidentirane transakcije uvažavaju se kao nova poseta člana.
- Popravka: istekle rezervacije mogu se brisati sa osnovnom privilegijom za rad u pozajmici (POZ_OSN).

V6.12-00(10), 07. septembar 2017.

- U e-poruci koju dobija član pri plaćanju u Moji biblioteci promenjen je naziv obaveštenja, dodat je ispis podataka o biblioteci i datumu uplate, uklonjen je ispis teksta *Ovo je sistemska poruka...*

V6.12-00(09), 28. avgust 2017.

- Popravka kod brisanja isteklih rezervacija.
- Opomene:
  - popravka kod ispisa adrese primaoca opomene u slučaju promene poštanske adrese za opomene
  - popravka kod slanja obaveštenja o skorašnjoj opomeni

V6.12-00(08), 23. avgust 2017.

- Popravka kod kontrole postojanja rezervacija, s obzirom na odeljenje u kome je rezervacija nastala (prilikom rezervacije i vraćanja preko knjigomata).
- Popravka kod pripreme opomena za građu koja je pozajmljena u čitaonicu; opomena se ne priprema, ako datum isteka još ni istekao.
- Popravka kod otkazivanja evidentiranja potraživanja za neizvršeno preuzimanje rezervisane građe prilikom paketnog brisanja isteklih rezervacija.
- Popravka dupliranog poštanskog broja kod stranih državljana na ispisu *Obrasca za upis*.
- Popravke kod uslova za pristup na daljinu i kod pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(07), 17. avgust 2017.

- Dopune kod pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(06), 9. avgust 2017.

- U COBISS+ i COBISS/OPAC-u onemogućena je rezervacija građe koja je pozajmljena na neodređeno vreme.
- Dodata mogućnost upotrebe korisničke definicije ispisa umesto sistemske definicije.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Dopuna uslova za pristup na daljinu za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.
- Uključivanje pripreme datoteke s podacima o članovima za potrebe Narodne i univerzitetske biblioteke (NUK) u Ljubljani.

V6.12-00(05), 15.–16. jul 2017.

- Popravka kod stalnih rezervacija:
  - dok stalna rezervacija ima status "važeće", građa je evidentirana u pozajmici i promena statusa u fondu nije moguća;
  - kod stalnih rezervacija status "važeće" može da se promeni tek kada nijedna od pripadajućih svezaka više nije evidentirana u pozajmici.

V6.12-00(04), 8.–9. jul 2017.

- Popravka kontrole potpisa pristupne izjave.
- Popravka kod privilegija za izdavanje kopije računa (od sada su dovoljne osnovne privilegije za rad sa blagajnom).
- Popravka ispisa perioda obrade rezervacija u ispisu POZ-R-01 (Spisak rezervisane građe).
- U katalogu ponovo možemo da se pomeramo po spisku pogodaka tipkama za pomeranje.

V6.12-00(03), 3. jul 2017.

- U ispisu POZ-C-08 kod podataka o članu uključen je ispis alternativnog broja člana (broja studenta ili broja korisnika).
- Zajednička baza podataka o članovima: dopuna kontrole unosa podataka za kategorije članova kod kojih podatak o datumu rođenja nije obavezan.
- Promena širine ispisa podataka na reversu za nove rezervacije.

V6.12-00(02), 27.–28. juni 2017.

- Popravka kod produženja roka pozajmice za građu sa evidentiranom opomenom.

V6.12-00(01), 20. juni 2017.

- Popravka kod vraćanja građe metodom **Zauzeta građa / Vraćanje, brisanje**.

V6.12-00, 17.–18. juni 2017.

- U pretraživaču klase **Član** dopunjeno je pretraživanje u polju **Ključne reči** u koje je od sada uključeno pretraživanje po atributima **Ime**, **Prezime**, **Ime i prezime staratelja/garanta** i **Napomene**:
  - pri upisivanju zahteva za pretraživanje možemo da koristimo dijakritičke znake ili da ih ispustimo (možemo da upišemo npr. čipka ili cipka); rezultat pretraživanja biće isti u oba slučaja,

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - dodato je pretraživanje po rečima (između dve ili više reči možemo da upišemo bilo koji znak interpunkcije ili razmak, pri pretraživanju uvažavaće se reči bez znakova interpunkcije),
  - omogućeno je skraćivanje pojma za pretraživanje ili fraze znakom "*" (zvezdica) koja zamenjuje proizvoljan broj znakova. Znak za skraćivanje možemo da koristimo samo na kraju,
  - pri upisivanju zahteva za pretraživanje možemo da koristimo velika ili mala slova; rezultat pretraživanja biće isti,
  - između reči u zahtevu za pretraživanje podrazumevana logička operacija je IN (rezultati pretraživanja moraju da sadrže sve reči iz zahteva za pretraživanje).
- U bibliotekama koje koriste RFID čitače, za potrebe čitanja građe čitačem dodato je dugme **Očitaj RFID** pri pretraživanju po ključu u klasama **Polje 996/997** i **Zauzeta građa** i kod metoda **Zauzeta građa / Priprema rezervisane građe za preuzimanje** i **Polje 996/997 / Evidentiraj transakciju s građom u čitaonici**.
- U bibliotekama koje koriste RFID uređaje, njihova upotreba može da se uključi samo u izabranim odeljenjima biblioteke.
- U pretraživaču klase **Član** dodato je polje za pretraživanje "Zaposlenje".
- U pretraživaču klase **Evidentirano potraživanje** dodata su polja "Usluga/potraživanje" (omogućava pretraživanje potraživanja po opisu) i "Vrsta usluge/potraživanja" (omogućava izbor vrste potraživanja iz šifrarnika).
- U pretraživaču klase **Račun** dodato je polje za pretraživanje "Broj članske karte".
- U pretraživaču klase **Transakcije** dodata su polja za pretraživanje "Stanica bibliobusa" i "Odeljenje upisa".
- U klasi **Zauzeta građa** dodata je metoda **Analiza pozajmice građe** koja omogućava pripremu podataka o pozajmici monografskih publikacija za sve naslove čije primerke imamo u biblioteci; izuzeti su primerci građe koji imaju status "*otpisano*". Kao pozajmica građe uvažavaju se sledeće transakcije: pozajmica van biblioteke, pozajmica za čitaonicu, transakcija u čitaonici, produženje roka pozajmice, promena datuma vraćanja, produženje telefonom, produženje Moja biblioteka i međubibliotečka pozajmica. Nakon izbora metode upisujemo period za koji želimo da izvedemo analizu pozajmice. U bibliotekama sa odeljenjima izaberemo jedno ili više odeljenja čiju građu želimo da uključimo u analizu. Nakon određivanja parametara program zahteva lokaciju i naziv datoteke (tip datoteke mora da bude *.txt*, npr. *odeljenje01.txt*) u koju ćemo pohraniti podatke. Kada se postupak analize završi, ispisaće se poruka. Datoteka sadrži sledeće podatke o građi: odeljenje, COBISS.XX-ID zapisa, naslov, autor, datum inventarisanja (prvog primerka), inventarske brojeve primeraka pojedinačnih naslova, signatura (prvog primerka) i broj pozajmica. Nakon toga, podatke uvozimo u program MS Excel u kojem možemo proizvoljno da ih sortiramo (npr. po broju pozajmica) ili dodatno analiziramo. Sortiranjem po broju pozajmica dobijamo podatke o naslovima sa najviše pozajmica, kao i podatke o tome koji naslovi nisu pozajmljivani. Podaci o broju pozajmica prikazani su po pojedinačnim odeljenjima za sve primerke pojedinačnog naslova zajedno.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Na bibliobusu je omogućeno vraćanje građe koja je pozajmljena u drugom odeljenju bez prethodnog evidentiranja prenosa te građe u bibliobus.
- Nakon obrade rezervacija (metoda **Zauzeta građa/ Obradi rezervacije**) na e-adresu lica koje je obradilo rezervacije više se ne šalje obaveštenje o poslu sa informacijom o tome gde je pohranjen ispis o obrađenim novim rezervacijama.
- Biblioteka može da izabere da u lokalni šifrarnik uključi sadržaj globalnog šifrarnika (npr. sadržaj globalnog šifrarnika kod atributa *Visokoškolski zavod eVŠ* u šifrarnik *Ustanove, preduzeća*). Importovanje sadržaja globalnog šifrarnika u lokalni šifrarnik izvodi NCC na zahtev biblioteke.
- Pri produženju roka pozajmice od sada i za građu sa stepenom dostupnosti za koji je određena bezuslovna ili uslovna pozajmica rok pozajmice se produžava za period koji je za pojedinačnu vrstu građe određen u tabeli vremenskih parametara. Uvažavaju se i ograničenja produženja koja važe za građu bez stepena dostupnosti.
- Ispis podataka o stanju građe u pozajmici (dugme **Pregledaj**) koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe** dopunjen je signaturom.
- Pristup arhivu e-dokumenata od sada je omogućen i za korisnička imena sa osnovnim privilegijama za rad u pozajmici.
- Dodata je mogućnost isključivanja ispisa listića sa podacima o rezervaciji građe u postupku pripreme rezervisane građe za preuzimanje. Za uključivanje parametra biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Dodata je mogućnost isključivanja ispisa listića pri postupku vraćanja građe u odeljenju kojem građa ne pripada. Za uključivanje parametra biblioteka mora da pošalje zahtev NCC-u.
- Popravci pri ispisu rezultata pretraživanja u **Katalogu**:
  - pri komandnom pretraživanju u bibliotekama sa odeljenjima uvažava se izabrano odeljenje,
  - sortiranje godišta serijskih publikacija od najnovijeg do najstarijeg i kada su rezultat pretraživanja monografske i serijske publikacije.
- Na reversu, računima, knjižnim odobrenjima i stornu računa od sada se crnim slovima ispisuju naziv biblioteke i naziv odeljenja.
- Na obrascima za reverse i račune biblioteka od sada može da odredi ispisivanje numeričke oznake referenta za pozajmicu (tj. jedinstveni identifikator korisničkog imena) umesto imena i prezimena referenta za pozajmicu. Ovo podešavanje uređujemo tako što kod vrste podatka *4. Dodatni podaci na reversu i računu* promenljivu vrednost *prezime i ime referenta za pozajmicu* zamenimo vrednošću *numerička oznaka referenta za pozajmicu*.
  Numerička oznaka je dodata u atribute klase **Korisnik sistema**. Tabelu korisničkih imena sa pripadajućim numeričkim oznakama pripremamo na portalu *Obrazovanje* (Spisak korisnika (poreski brojevi)).
- Popravka pri adresovanju opomena za maloletne članove
- Popravka pri ispisu statusa primerka i mogućnosti rezervacije u odeljenju sa neautomatizovanom pozajmicom
- Popravka pri otkazivanju računa za nečlana
- Popravka pri ispisu poštanskog broja i mesta na obrascu za upis

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Ispisi za potrebe pozajmice:
  - Nov izpis *POZ-C-09: Aktivni članovi* koji omogućava pripremu spiska aktivnih članova u izabranom periodu. U pretraživaču **Transakcije** određujemo parametre za uvrštanje članova na spisak aktivnih članova (period, jedna ili više transakcija, kategorija člana, odeljenje transakcije itd.), a pre pripreme ispisa preporučuje se unos parametra "Komentar u naslovu" sa podacima o aktivnim članovima koji će se uvrstiti na spisak. Za svakog aktivnog člana na spisku će se ispisati podaci o broju članske karte, imenu, prezimenu, kategoriji, adresi i datumu upisa. Ako su neki od aktivnih članova već izbrisani iz baze podataka o članovima, podaci o tim članovima ne mogu više da se ispišu; informacija o broju takvih članova ispisaće se na kraju ispisa.
  - Nov ispis *POZ-BP-04: Pregled plaćanja (računi, knjižna odobrenja, storno)* koji omogućava pripremu pregleda izdatih računa, knjižnih odobrenja i storniranih računa.
  - Naziv ispisa *POZ-C-02* promenjen je u *Članovi po datumu poslednje posete* (pre *Aktivni članovi*), jer ispis obuhvata samo članove koji su imali evidentiran datum poslednje posete u periodu koji je upisan prilikom pripreme ispisa. Zato je parametar upita "Period" promenjen u "Datum poslednje posete".
  - Naziv ispisa *POZ-C-06* promenjen je u *Članovi po datumu poslednje posete/po odeljenjima* jer ispis omogućava pripremu spiska članova sa datumom poslednje posete u datom periodu i izabranom odeljenju. Zato je parametar upita "Period" promenjen u "Datum poslednje posete".
  - Pri pripremi ispisa *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom* dodati su parametri upita "Usluga/potraživanje" (omogućava pretraživanje potraživanja po opisu) i "Vrsta usluge/potraživanja" (omogućava izbor vrste potraživanja iz šifrarnika).
  - Pri pripremi ispisa *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija* dodati su parametri "Način podmirivanja" i "Vrsta negotovinskog plaćanja". Promenjen je redosled parametara upita. Sadržaj ispisa dopunjen je ispisom podataka o načinu podmirivanja i vrsti negotovinskog plaćanja, promenjen je redosled atributa, a podaci na spisku sortirani su po datumu i vremenu transakcije.
  - Pri pripremi ispisa koji omogućavaju izbor članova u pretraživaču **Član** dodata je mogućnost pretraživanja po poljima za pretraživanje na jezičcima **Član**, **Poštanska adresa**, **Telefon**, **E-adresa**, **Alternativni/nevažeći brojevi**, **Privilegije** i **Ograničenja**.
  - *U ispisima POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte) i POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana) povučen je ispis internog broja člana. Za potrebe pregleda plaćanja kod izabranog člana pripremamo novi ispis POZ-BP-04: Pregled plaćanja (računi, knjižna odobrenja, storno).*

V6.11-03, 20.–21. maj 2017.

- Omogućeno je otvaranje fioke blagajne bez podmirivanja potraživanja. Biblioteka koja koristi fioku blagajne u direktorijumu *Evidentiranje i podmirivanje potraživanja* u tu svrhu koristi metodu **Stanje blagajne / Otvori fioku blagajne**.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Popravka pri pripremi opomena u vezi sa uvažavanjem perioda tolerancije u slučaju radnih dana.
- Izpis *I-IZV-01: Seznam neizterjanih tožb*:
  - vključen izpis podatka o znesku popusta za izvod gradiva
  - popravek pri pripravi izpisa, kadar knjižnica članom pošlje manj kot štiri opomine
- Popravka kod evidentiranja transakcija u slučaju pojedinačnog ili paketnog brisanja članova.

V6.11-02, 10. maj 2017.

- Prilikom ručnog evidentiranja potraživanja člana, dodata je mogućnost pretraživanja po opisu stavke u cenovniku. Zbog toga su u prozor **Evidentiranje potraživanja – izbor usluge/potraživanja** dodata dugmad za pretraživanje (za **Pretraži** i za **Pretraži dalje**).
- Popravka pri pripremi opomena za građu pozajmljenu za čitaonicu (status *S*).

V6.11-01, 3. maj 2017.

- Popravka pri pripremi opomena u XML formatu.

V6.11-00(01), 19. april 2017.

- Pri promeni broja članske karte dodata je mogućnost brisanja starog (nevažećeg) broja članske karte.
- Popravka pri pripremi opomena za format obrazaca *1 – format A4/adresa desno.*
- Popravka pri kontroli dostupnosti za pozajmicu za građu u cirkulaciji (status *K*).
- Popravka greške koja se javljala pri brisanju člana kome je pre toga promenjen broj članske karte.

V6.11-00, 15.–17. april 2017.

- Za potrebe praćenja uspešnosti e-obaveštavanja u klasi **Obaveštenje** dodati su atributi **Status obaveštenja, Datum i vreme statusa obaveštenja** i **Događaji sa obaveštenjem**. Omogućeno je i pretraživanje po prva dva dodata atributa. Detaljne informacije o slanju obaveštenja na raspolaganju su u editoru **Obaveštenje** ako kliknemo dugme **Događaji sa obaveštenjem.**
- Dodata je mogućnost da se pri pripremi rezervisane građe za preuzimanje (metoda **Slobodna građa / Pripremi rezervisanu građu za preuzimanje**) članu ne šalje e-obaveštenje o dospeloj rezervaciji iako se pretplatio na tu vrstu e-obaveštavanja. U tu svrhu u prozoru **Priprema rezervisane građe za preuzimanje** dodat je okvir za potvrđivanje "Obaveštavanje člana se izvodi" iz kojeg uklonimo kvačicu ukoliko smo se sa članom već dogovorili kada će ga rezervisana građa čekati. Podrazumevana vrednost je da se obaveštavanje člana izvodi. Ukoliko u biblioteci pri obradi izaberete da člana nećete obaveštavati o tome da je građa pripremljena za preuzimanje, na reversu za nove rezervacije u rubrici *Obaveštenje poslato:* ispisuje se *NE (po odluci biblioteke)*.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Na reversu koji se ispisuje pri obradi novih rezervacija dodat je ispis statusa primerka (996/997q) (npr. *preusmereno*)
- Dodata je mogućnost evidentiranja vraćanja sa zadrškom za međuodeljenski pozajmljene primerke, zato je u prozoru **Građa domaće biblioteke** aktivno dugme **Zadrži** za odeljenje. Tako mogu da se onemoguće pozajmica i rezervacija građe koja se tada već vraća u matično odeljenje.
- Na zahtev biblioteke NCC uključuje parametre koji omogućavaju:
  - određivanje kategorije članova kod kojih je upis datuma rođenja člana obavezan
  - određivanje kategorije članova kod kojih je obavezan upis imena staratelja/garanta
  - mogućnost podešavanja da je upis pola obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
  - mogućnost podešavanja da je upis opštine stalnog prebivališta obavezan kod člana; podešavanje može da važi samo za neke kategorije članova
  - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim treba proveriti da li je izjava o upisu potpisana
  - mogućnost podešavanja odeljenja u kojim važi ograničenje pozajmice za poslednju svesku serijske publikacije
  - mogućnost podešavanja odeljenja u kojem članovi bibblioteke mogu da rezervišu uslovno dostupnu građu preko COBISS/OPAC-a
- Dodata je mogućnost pripreme obrazaca za opomene u XML formatu (podešavanje u stupcu *Format i pozicija adrese*). Pripremljene opomene na ovim obrascima možemo da pohranimo u prozoru **Pregled i slanje ispisa** kao XML datoteku, što omogućava distribuciju opomena članovima biblioteke preko posebnih preduzeća za distribuciju obaveštenja.
- Kod e-obaveštenja za korisnike (npr. e-obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice) je mogućnost ispisa posebne e-adrese na koju korisnici mogu da šalju eventualna pitanja. Atribut **E-adresa za odgovor (e-obaveštenja)** može da se upiše kod domaće biblioteke (metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC)**, kao i za pojedinačno odeljenje ukoliko su e-adrese po odeljenjima biblioteke različite. Ukoliko je e-adresa jedinstvena za sva odeljenja, može da se unese samo kod domaće biblioteke.
  UPOZORENJE: Upisana e-adresa kod korisničke varijable **E-adresa za odgovor (obaveštenja)** neće više biti relevantna, zato te e-adrese treba urediti prvog radnog dana nakon instalacije programske opreme.
- U prozoru kalendara u redu sa naslovom ispisuju se oznaka i naziv odeljenja (važi za biblioteke sa odeljenjima).
- U kalendaru mogu da se odrede dani kada su biblioteka ili njeno odeljenje zatvoreni, a da se uprkos tome taj dan uvažava pri obračunu penala. Takav dan određujete, tako što kod mogućnosti *"Vrsta dana kada je biblioteka zatvorena:"* na padajućem spisku izaberete *"penali se obračunavaju"*. Potom u kalendaru označite jedan ili više dana i kliknete dugme **Odredi**. Ti dani su u kalendaru označeni plavim okvirom. Podrazumevana vrednost pri određivanju dana kada je biblioteka

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

zatvorena je da se pri obračunu penala ne uvažavaju (označeni su crvenim okvirom).

- Kod metode **Član / Evidentiranje i podmirivanje potraživanja** napomena koja se upisuje kod evidentiranja potraživanja ispisuje se i na spisku evidentiranih potraživanja kod člana i kod pregleda transakcija. Kod metode **Pregledaj podmirena potraživanja** ispisuje se napomena koja je prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja upisana u svrhu ispisa na računu.
- Ukoliko biblioteka koristi mogućnost da se pri produženju roka pozajmice svih primeraka građe produžava rok vraćanja i u drugim odeljenjima, za svaki primerak kod kojeg produženje nije izvedeno ispisuju se i podaci o odeljenju, autoru i naslovu građe.
- Pri unosu podataka o školovanju kod atributa **Univerzitet, Naziv škole** i **Smer/program** omogućen je i unos nešifrovanih podataka. Ovu mogućnost koristimo kada želimo da upišemo podatke o studentima koji studiraju u inostranstvu.
- Pri vraćanju pozajmljene građe u čitaonicu (status *S*) dodato je upozorenje da građu pozajmljenu za čitaonicu možemo da rezervišemo za upotrebu u čitaonici (status *U*). Uslov je da je upisano vreme važenja rezervacije za čitaonicu (stubac *"čit."*).
- Prilikom obrade rezervacije otvara se prozor za prethodni pregled ispisa spiska otkazanih rezervacija.
- Kod napomene o građi za pozajmicu (metoda **Polje 996/997 / Upiši napomenu za pozajmicu**, odnosno dvostruki klik u drugom redu stupca Sts/O u prozoru **Građa domaće biblioteke**) možete upisati do 450 znakova.
- Pri paketnom brisanju neaktivnih članova pripremaju se odvojeni spiskovi: *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog upisane napomene* i *Spisak neaktivnih članova koji neće biti izbrisani zbog evidentirane građe i/ili potraživanja.*
- Na ispisima *POZ-BP-32: Spisak računa (zaključivanje blagajne), POZ-BP-01: Blagajnički prilog, I-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om* i *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om* u zaglavlju je dodat podatak o opsegu obuhvaćenih brojeva računa.
- U statistikama *POZ-STA-A01: Po kategoriji člana (školske biblioteke), POZ-STA-A02: Po kategoriji člana, POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana* i *POZ-STA-A04: Po stanicama bibliobusa/kategoriji člana* uključeno je upozorenje u vezi sa uvažavanjem aktivnih članova kod međuprikaza i ukupnom zbiru aktivnih članova.
- U statistikama grupe *Pozajmica građe* (od *POZ-STA-G01* do *POZ-STA-G12*) kod podrazumevanih transakcija dodata je vrednost *26 – produženje telefonom.*
- U statistikama u kojim je upotrebljeno sortiranje po opštinama (*POZ-STA-T03: Po opštini/kategoriji člana, POZ-STA-P05: Po opštini/kategoriji člana, POZ-STA-PT05: Po opštini/kategoriji člana (transakcije)* i *POZ-STA-A03: Po opštini/kategoriji člana*) pored koda ispisuje se i naziv opštine.
- U ispisima *POZ-TR-01: Transakcije kod člana (broj članske karte)* i *POZ-TR-02: Transakcije kod člana (broj člana)* ispisuje se broj računa sa kojim je račun zapisan u bazi podataka.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U ispisu *POZ-EKS-01: Spisak nepodmirenih tužbi* na kraju spiska ispisuje se i ukupni iznos nepodmirenih potraživanja kod članova. Nakon importovanja podataka u Excel datoteku podatke sortiramo po broju članske karte.
- U transakcionu datoteku kod podataka o članu evidentiraju se i podaci o stručnoj oblasti i izabranoj čitaonici ako su upisani kod člana (za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG)
- U bibliotekama koje koriste zajedničku bazu članova pri upisu člana kod proveravanja duplikata proverava se i datum rođenja člana.
- Popravka kod naziva datoteka sa pohranjenim knjižnim odobrenjima ako je za isti račun napravljeno više knjižnih odobrenja i njihovih kopija.
- Dodata je mogućnost podešavanja knjigomata koji onemogućava transakcije sa kompletima (ako knjigomat ne podržava komplete).

V6.10-03, 25.–26. mart 2017.

- Na osnovu odluke Poverenika za informacije od 27.2.2017. godine (broj: 0612-16/2017/8) u segmentu COBISS3/Ispisi promenili smo sva e-obaveštenja koja se šalju članovima biblioteke e-poštom, tako da u primljenoj elektronskoj pošti nisu navedeni lični podaci o članu (npr. *Obaveštenje o dospeloj rezervisanoj građi*, *Obaveštenje o skorašnjem isteku roka pozajmice*, *POZ-CG-05: Obaveštenje o isteku roka pozajmice*…).
- Promenjena je adresa biblioteke u e-obaveštenjima kod biblioteka sa nadređenim partnerom. Adresa se od sada kreira samo na osnovu podataka o domaćoj biblioteci, i ne na osnovu podataka o nadređenom partneru.
- Ispis *Spisak računa* (*POZ-BP-32*), koji se prikazuje pri zatvaranju blagajne, dopunjen je prikazom iznosa osnovice za PDV i iznosa PDV-a u zbirnim tabelama po vrsti usluge i stopi PDV-a.
- Ako je kod člana blokirano primanje SMS obaveštenja, to se vidi:
  - u editoru **Član** kod ograničenja "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera", naveden razlog;
  - kod atributa "Ograničenja" i kod ograničenja u relacijama ispisuje se skraćenica *SMS;*
  - u prozoru **Građa domaće biblioteke** kod ograničenja navedena je informacija o blokadi.

    Za pretraživanje pojedinačnih razloga za blokadu u pretraživač **Član** na jezičku **Ograničenja** dodato je polje za pretraživanje "Blokada SMS obaveštavanja kod operatera".
- Popravka kod e-obaveštavanja o skorašnjoj opomeni.
- Popravka kod pripreme spiskova pri paketnom brisanju neaktivnih članova u bibliotekama sa većim brojem odeljenja.
- Popravka kod evidentiranja podmirivanja potraživanja iz grupe *99 – OST ostalo*.
- Popravka pri prikazu broja dana kašnjenja u prozoru **Građa domaće biblioteke**.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

V6.10-02(02), 13. mart 2017.

- Popravka pri pripremi reversa za novoprispelu građu.

V6.10-02(01), 8. mart 2017.

- Popravljen je unos podataka za e-obaveštavanje u editoru **Član**.
- Popravljen je upis članova iz baze podataka o studentima za biblioteke KISUM.
- Nalepnice za članske karte od sada mogu da se štampaju i na nalepnice dimenzija 50 x 25 mm.

V6.10-02, 1. mart 2017.

- Dodate su nove logičke destinacije *Račun – Pozajmica* i *Revers za rezervaciju – Pozajmica*. To omogućuje da biblioteke za reverse, račune i listiće za rezervacije (revers za nove rezervacije i listić s podacima o rezervaciji) mogu da podese različiti broj kopija tih ispisa. Nove logičke destinacije podešavaju se na način koji važi za logičku destinaciju *Revers – Pozajmica*.
  UPOZORENJE: Nakon podešavanja dopune programske opreme, pre početka rada u pozajmici obavezno treba podesiti obe nove logičke destinacije, jer se u suprotnom računi, reversi za nove rezervacije i listići s podacima o rezervaciji neće odštampati.
- Ako biblioteka ne koristi fiskalnu kasu, nakon podmirivanja potraživanja otvara se opcija prethodnog pogleda sadržaja računa. Biblioteka se zatim odlučuje da li će račun odštampati.
- Za reverse za nove rezervacije uređeno je sledeće:
  - sortiranje po signaturi,
  - na njima se ispisuje i dodatni naziv domaće biblioteke,
  - vrednosti atributa ispisuju se istaknuto (ne više nazivi atributa),
  - u sistemu COBISS.BG ispisuje se i čitaonica u koju rezervisana građa mora da bude dostavljena.
- Otklonjena je greška kod upisa članova iz baze podataka o studentima (važi za biblioteke u KISUM-u).
- Popravljeno je evidentiranje transakcije dodele građe članu (ako je prilikom brisanja statusa *O* ili *W* (transakcija *17*) građa dodeljena sledećem članu s rezervacijom, ta se dodela evidentira kao transakcija *15*).

V6.10-01, 18.–19. februar 2017.

- Ako u referentni bazi podataka o studentima ne postoji podatak o načinu studiranja, pri upisu člana prenosom podataka iz ove baze kao kategorija člana određuje se *004 – studenti (redovni)*.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri istovremenom zatvaranju većeg broja blagajni.
- U lokalne šifrarnike uključili smo šifrarnike *Stručna oblast (CODE 325)* i *Čitaonica (CODE 326)* za potrebe biblioteka u sistemu COBISS.BG.

V6.10-00(02), 1. februar 2017.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- Otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli važenja članstva pri retroaktivnom evidentiranju postupaka u pozajmici.
- Otklonjena je greška koja se javljala u vezi sa blokadom rezervacija u COBISS/OPAC i COBISS+ za građu za čitaonicu koja ima status *6 – oštećeno.*

V6.10-00(01), 30.-31. januar 2017.

- Otklonjena je greška koja se javljala pri identifikaciji članova na uređajima koji rade preko SIP2.

V6.10-00, 28.–29. januar 2017.

- **Unos neto cene po jedinici na tačno četiri decimale**

  U cenovniku u editoru **Usluge/potraživanja – grupa** pri unosu cene po jedinici omogućen je unos cene na tačno četiri decimale. Na ovaj način biblioteke koje za određene usluge/robu obračunavaju PDV mogu da unesu cenu bez PDV-a (atribut **Cena po jedinici**) tako da je nakon obračunavanja PDV-a cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) isti kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke.

  Pri obračunavanju usluga i robe u skladu sa pravilima za zaokruživanje kod svih međuoperacija do konačnog izračunavanja iznosa koji za usluge/robu mora da plati posetilac biblioteke, svi međuiznosi se izračunavaju na osnovu neto cena na tačno četiri decimale. Zato su cene po jedinici, cene sa PDV-om, evidentirana potraživanja, transakcije u blagajni, trenutni penali sve do iznosa za podmirivanje potraživanja i izrade računa prikazane na tačno četiri decimale. Na računu, knjižnom odobrenju i stornu računa cene, vrednost robe/usluga, obračunati PDV, iznos za plaćanje i povraćaj zaokruženi su na tačno dve decimale.

  UPOZORENJE: Sve biblioteke koje su obveznici za plaćanje PDV-a moraju nakon instalacije nove verzije programske opreme COBISS3 **obavezno** da provere stavke u cenovniku za koje se obračunava PDV i da poprave neto cenu (atribut **Cena po jedinici**) tako da cena sa PDV-om (atribut **Iznos**) ista kao i cena u zvaničnom cenovniku biblioteke, inače može da se desi da je cena sa PDV-om drugačija od cene u zvaničnom cenovniku.
- **Evidentirana potraživanja nakon prelaska na unos neto cena na tačno četiri decimale**

  Kod svih već evidentiranih potraživanja, iznos za podmirivanje izračunaće se iz neto cene koja je važila prilikom evidentiranja potraživanja, i to na tačno četiri decimale.
- **Ispis računa, storna računa, knjižnog odobrenja za biblioteke koji su obveznici za PDV-a**

  Na ispisu računa, storna računa i knjižnog odobrenja cena robe/usluge ispisuje se kao cena sa PDV-om, a i ukupna vrednost robe i usluga prikazana je kao iznos sa PDV-om.
- **Informacija o dugu člana**

  U servisu Moja biblioteka, na ispisu reversa, obaveštenju o nepodmirenim potraživanjima i opomeni (ako se u biblioteci na reversu, odnosno opomeni ispisuje i podatak o nepodmirenim potraživanjima), ispisani dug koji član ima prema biblioteci zaokružuje se na dve decimale.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- **Upozorenje o evidentiranom potraživanju za uslugu/robu za koju se obračunava PDV**

  Ukoliko član ima evidentirano potraživanje za uslugu/robu za koju se obračunava PDV, pri prelasku u prozor **Građa domaće biblioteke** ispisuje se upozorenje. Račun za ovakve usluge/robu treba, naime, izdati do kraja obračunskog perioda za PDV.
- **Ispisi povezani sa blagajničkim poslovanjem**

  U sledećim ispisima ispisane su cene bez PDV-a, cene sa PDV-om, vrednost usluge/robe, osnovica za PDV i obračunati PDV zaokružen na dve decimale, i to na osnovu cene/vrednosti određene na četiri decimale tačno:
  - *Cenovnik*
  - *Spisak blagajničkih transakcija*
  - *Spisak računa (zaključivanje blagajne)*
  - *POZ-BP-01: Blagajnički prilog*
  - *POZ-BP-02: Blagajnički prilog sa PDV-om*
  - *POZ-BP-03: Zbirna evidencija blagajničkih priloga sa PDV-om*
  - *POZ-C-08: Spisak članova sa dugom*
  - *POZ-TR-04: Spisak blagajničkih transakcija*
  - u eksportu podataka za potrebe Finansijske uprave Republike Slovenije (datoteke *ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT* i *ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT*)
- **Pohranjivanje računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih ispisa u PDF formatu**

  Prilikom štampanja računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija svih ovih dokumenata svaki dokument se automatski pohranjuje i u PDF formatu. To omogućuje naknadno štampanje dokumenata za interne potrebe i izdavanje kopija koji su isti kao original po obliku i sadržaju. U arhivu pojedinačnog dokumenta dostupni su i svi povezani dokumenti (npr. kod knjižnog odobrenja u arhivu dostupan je i originalni račun). Dokumenti su dostupni preko objektne metode **Arhiv** koja se nalazi kod objekata **Račun** i **Dobropis**.
- **Priprema kopija izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja**

  Kopije računa, storna računa i knjižnog odobrenja od sada se pripremaju na osnovu dokumenata pohranjenih u arhivu u PDF formatu. Kopija računa i storna računa i dalje se pripremaju objektnom metodom **Račun / Pripremi kopiju**, a kopija knjižnog odobrenja objektnom metodom **Knjižno odobrenje / Pripremi kopiju**.
- **Povlačenje nekih metoda povezanih sa štampanjem računa, storna računa, knjižnog odobrenja i kopija ovih dokumenata**

  Arhiviranje izdatih računa, storna računa i knjižnog odobrenja u PDF formatu omogućava pripremu kopija i ponovno štampanje ovih dokumenata na osnovu arhivskog originala, zato su iz objektnih metoda **Račun / Odštampaj** i **Račun / Pošalji** povučene mogućnosti **Račun, Storno računa**, a iz objektnih metoda **Knjižno odobrenje / Odštampaj** i **Knjižno odobrenje / Pošalji** mogućnost **Knjižno odobrenje**.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

U segmentu COBISS3/Ispisi račun, storno računa, knjižno odobrenje i kopije ovih dokumenata ne mogu više da se ispisuju.

- **Arhiviranje već izdatih računa, storniranih računa, knjižnih odobrenja i kopija ovih dokumenata u PDF formatu**

  Pri instalaciji nove verzije programske opreme COBISS3, V6.10-00, svi do sada izdati računi, storna računa, knjižna odobrenja i kopije svih ovih dokumenata biće arhivirani u PDF formatu. Sadržaj i oblik ovih ispisa biće kao što bi bili pri ponovnoj pripremi ispisa ovih dokumenata u programskoj opremi COBISS3, V6.9-00(02), ali bez podataka o evidentiranoj građi i evidentiranim potraživanjima. Kopije dokumenata mogu da se pripremaju na osnovu arhiviranih dokumenata.
- **Onemogućen storno knjižnog odobrenja**

  Dodata je programska kontrola koja onemogućava storniranje knjižnog odobrenja.
- **Onemogućen storno računa koji nije izdat na tekući datum**

  Mogu da se storniraju samo potraživanja podmirena tokom tekućeg dana.

  Savet: Da bi izbegli naknadne otkrivanje grešaka prilikom evidentiranja podmirivanja potraživanja, preporučujemo dnevno proveravanje stanja blagajne i upotrebu metode za zaključivanje dnevne blagajne.
- **POS terminal**

  Kod blagajničkog poslovanja u svrhu negotovinskog podmirivanja potraživanja u biblioteci omogućena je upotreba POS terminala NLB (Nova Ljubljanska banka d.d, Ljubljana). Na zahtev biblioteke IZUM može da uključi poseban parametar za upotrebu POS terminala. Podešavanja POS terminala određuju se metodom **Sistem / Podešavanja / POS terminal**.
- **Dopuna spiska atributa klase "Član"**

  Na spisku atributa koji se ispisuju u brauzeru prilikom izbora člana od sada se ispisuju i vrednosti atributa **E-adresa za e-obaveštavanje, Univerzitet, Naziv škole, Stepen studija, Visokoškolski zavod u eVŠ, Studijski program u eVŠ, Stepen obrazovanja** i **Stanica bibliobusa**. Ovi atributi će tako biti na raspolaganju i u *Alatu za izvoz podataka* u klasi **Član**.
- **Dopuna pretraživanja u katalogu**

  Pretraživanje u katalogu je dopunjeno tako da se u rezultatima ispisuju i zapisi za e-knjige. U bibliotekama sa odeljenjima pretraživanje e-knjiga uključeno je samo ako pretražujemo po svim odeljenjima, zato na padajućem spisku odeljenja treba izabrati mogužnost "sva odeljenja".
- **Podešavanje polja za pretraživanje u katalogu**

  Za pretraživanje u katalogu dodata je mogućnost podešavanja polja za pretraživanje koja najčešće koristimo za pretraživanje. Za podešavanje polja za pretraživanje na jezičku **Polje 996/997** polja za pretraživanje podešavamo tako da izaberemo željena polja za pretraživanje u pretraživaču klase **Polje 996/997** i pohranimo ih klikom na dugme **Pohrani upit**. Za podešavanja polja za pretraživanje na jezičku **Bibliografski zapis** iskalna polja podešavamo na isti način i u pretraživaču klase **Bibliografski zapis**.
- **Ispis statusa pozajmice**

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

Ispis statusa pozajmice je promenjen, tako da se pri pretraživanju po svim odeljenjima za primerke iz odeljenja bez računarske pozajmice ispisuje nema COBISS/Pozajmice. Isto važi za ispis statusa pozajmice u COBISS/OPAC i COBISS+.

- **Upozorenje pri brisanju rezervacije**

  Dodato je upozorenje pri brisanju rezervacije u prozoru **Građa domaće biblioteke**. Referent za pozajmicu mora da potvrdi da želi da izbriše rezervaciju. Upozorenje se ispisuje pri brisanju rezervacije slobodne ili zauzete građe (statusi *O* i *R*) i građe koja čeka člana (status *W*).

- **Rok za pozajmicu za čitaonicu za građu koja je rezervisana u čitaonici**

  Prilikom pozajmice građe za čitaonicu kod građe koja je pre toga bila rezervisana za člana za čitaonicu (status *U*) kao rok pozajmice za čitaonicu postavlja se tekući datum. Za čitaonicu, naime, pozajmljujemo građu obično za jedan dan, zato je datum kada ističe rok pozajmice isti kao i datum pozajmice. Do sada rok za vraćanje ostao je isti kao i datum isteka važenja rezervacije u čitaonici.

- **Štampanje kartica za članske karte**

  Omogućeno je štampanje plastičnih kartica za članske karte na štampaču Zenius (proizvođač Evolis). Mogu da se ispišu ime, prezime, broj članske karte i šipkasti kod. Možemo da podesimo ispis imena i prezimena velikim ili malim slovima, a možemo i da onemogućimo ispis nekog podatka. Za potrebe ispisa ove kartice dodata je nova logička destinacija *Kartica – Pozajmica (član).* Pre početka korišćenja štampača logičku destinaciju treba urediti tako što ćemo joj dodati odgovarajući drajver za štampač Zenius, a kod detalja odredimo grafički način štampanja i horizontalnu usmerenost. Kartica se štampa iz radnog prostora metodom **Član / Odštampaj** ili **Član / Pošalji** i izborom definicije ispisa **Kartica za člansku kartu**. Biblioteka koja izabere štampanje kartica mora UZUM-u da pošalje zahtev za instalaciju (određivanje i pozicioniranje podataka koji treba da se ispisuju na kartici).

- **Pojedinačna članarina – uvažavanje radnih dana**

  Pri određivanju važenja članstva (atribut **Važenje članstva**) broj dana važenja članstva možemo da ograničimo tako da se uvažavaju samo radni dani. U ovom slučaju kod vrednosti u lokalnom šifrarniku *Vrsta članarine – pojedinačno (CODE 318)* ispred perioda važenja članstva treba upisati znak *. Primer: ako omogućavamo članstvo za 3 radna dana, važenje članstva upisujemo na sledeći način: *06 – trodnevno članstvo#*3d.*

  Radni dani će se uvažavati po kalendaru biblioteke; ako je za odeljenje podešen odvojeni kalendar, uvažavaće se kalendar tog odeljenja.

- **Statistike za pozajmicu**

  – Kod statistika za pozajmicu skraćeni su nazivi statistika, jer se vrsta statistike vidi iz naziva grupe statistika u pojedinačnom direktorijumu ili poddirektorijumu.

  – U grupi statistika *POZ-STA-OT … – Poseta po transakcijama* popravljen je način brojanja poseta članova koji su bili aktivni preko servisa Moja biblioteka.

  – Kod statistika Poseta po transakcijama (statistike od *POZ-STA-PT01* do *POZ-STA-PT07*), transakcija 52 – *promena podataka preko COBISS/OPAC-a* uvažava se samo u slučaju kada pripremamo statistiku za sva odeljenja (odnosno, kada ne

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

odredimo parametar "Odeljenje biblioteke"). Promena podataka preko COBISS/OPAC-a, naime, nije povezana s određenim odeljenjem biblioteke.

- **Opomene, e-obaveštavanje članova**
  Način izvođenja pripreme, brisanja opomena i e-obaveštavanja članova prilagođen je za obradu većeg opsega podataka.
- **Listić sa podacima o rezervaciji**
  Uključen je dodatni naziv domaće biblioteke, promenjen je redosled atributa "Važenje" i "Rezervisano", naglašeno se ispisuju vrednosti atributa (ne više nazivi atributa).

V6.9-00(04), 28. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(03), 14. januar 2017.

- arhiviranje izdatih računa, storna računa, knjižnih odobrenja i njihovih kopija

V6.9-00(02), 7.–8. januar 2017.

- onemogućeno vraćanje više sveski u cirkulaciji odjednom jer se status cirkulacije menjao u *zaključeno* samo za poslednju izabranu svesku

V6.9-00, 14.–15. decembar 2016.

- dopunjen sadržaj poruke koja se ispisuje na knjigomatu pri pozajmici građe koja je evidentirana kod drugog člana

V6.8-00(05), 19.–20. novembar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri evidentiranju razloga za otpis potraživanja

V6.8-00(04), 9.–10. novembar 2016.

- otklonjena greška koja se javljala pri radu table za digitalno potpisivanje Omega
- u slučaju naknadnog slanja e-obaveštenja u poruci o skorašnjem isteku roka pozajmice na spisku građe ispisuje se samo ona građa koja je tokom ponavljanja e-obaveštenja evidentirana kod člana
- otklonjena greška kod ispisa adrese biblioteke na opomenama koje se štampaju na višeslojnim kovertama

V6.8-00(03), 27. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri vraćanju međuodeljenski pozajmljene građe na osnovu upisa inventarskog broja
- otklonjena je greška koja se javljala pri adresovanju opomena u bibliotekama sa odeljenjima

V6.8-00(02), 12. – 13. oktobar 2016.

- otklonjena je greška koja se javljala pri postupcima na knjigomatu

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- otklonjena je greška koja se javljala pri kontroli rezervacija prilikom produženja roka pozajmice

V6.8-00(01), 8. – 9. oktobar 2016.

- obaveštavanje članova o isteku članstva omogućeno je i na dan isteka članstva

V6.8-00, 4. – 5. oktobar 2016.

- Uključene su mogućnosti potpisivanja tablom za digitalno potpisivanje i elektronskog pohranjivanja obrasca za upis.
  U editoru **Član** dodato je novo dugme **Obrazac za upis** koje pokreće pripremu obrasca za upis. Podaci se na obrazac za upis prenose iz podataka koji su upisani u editoru **Član**. Pre nego što član potpiše obrazac za upis preko table za digitalno potpisivanje (metoda **Potpiši dokument** na pripremljenom obrascu za upis), sadržaj može da se pregleda; po potrebi, obrazac za upis može da se odštampa (metoda **Pregled i slanje ispisa**). Kada član potpiše obrazac za upis i potvrdi potpis, obrazac za upis se elektronski pohranjuje.
  Kod pojedinačnog člana pohranjuju se svi potpisani obrasci za upis, a možemo da ih pregledamo i odštampamo metodom **Član / Arhiv e-dokumenata**. Pohranjeni obrasci za upis brišu se automatski prilikom brisanja člana (pri pojedinačnom ili paketnom brisanju neaktivnih članova). Naziv, izjave i napomene na obrascu za upis biblioteke mogu da prilagode svojim potrebama preko sistemskih definicija.
  Programska oprema COBISS podržava tablu za digitalno potpisivanje Omega proizvođača Signotec.
- U editoru **Član** na jezičku **Opšte** dodat je novi atribut **Državljanstvo** u koji se upisuje državljanstvo člana. Alternativni identifikacioni brojevi (jezičak **Alternativni identifikacioni brojevi**) dopunjeni su novim redovima. To su JMBG, broj kartice Urbana, broj mobilnog telefona MSISDN i stara članska karta.
- Pre prelaska u prozor **Građa domaće biblioteke** kod člana koji ima postavljeno ograničenje "Zabrana pozajmice van biblioteke" ispisaće se odgovarajuće upozorenje.
- Kod metoda **Član** / **Uredi**, **Član** / **Građa domaće biblioteke** i **Zauzeta građa** / **Vraćanje, brisanje** kada član napuni 18 godina i ako kao vrstu poštanske adrese za opomene ima adresu staratelja/garanta, ispisaće se odgovarajuće upozorenje. Nakon klika na dugme **U redu** s radom možermo da nastavimo, a po potrebi u podacima o članu možemo da uredimo podatke o adresi za primanje opomena.
- Kada član napuni 18 godina, bez obzira na podešavanja, opomena će biti adresovana na ime i prezime člana, a ne više na ime i prezime staratelja/garanta. To ne važi za članove kategorije *013 – strani državljani* kod kojih se adresovanje uvek izvodi u skladu sa podešavanjima kod člana.
- Od sada otvaranje fijoke blagajne može da se uključi i u biblioteci u kojoj po odeljenjima koriste različite štampače.
- Na reversu mesto i datum izdavanja ispisuju se manjim fontom.
- Opomene:

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

  - Tekst opomena se sada ispisuje drugim i većim fontom (sada Arial 11, pre Times New Roman 10). Ova promena ne važi za opomene koje se štampaju na višeslojnim kovertama jer oblik ovih koverti omogućava prilagođavanje veličine prostora za ispis pojedinačnih podataka.
  - Kod podataka o građi ispisuje se i inventarski broj primerka za koji je član dobio opomenu.
  - U zaglavlje opomene može da se uključi ispis logotipa biblioteke. Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje logotip, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x176mm, na e-adresu NCC. Podrazumevano se opomena ispisuje bez logotipa.
  - U ispis opomena može da se doda slika potpisa odgovornog lica u biblioteci (kao vrsta podatka *6* (*potpis na opomenama*). Ukoliko se biblioteka odluči za ovu mogućnost, treba da pošalje potpis, koji mora da bude definisan kao slika pohranjena u formatu .jpg ili .gif, i to veličine najviše 25x80mm, na e-adresu NCC. Dopuna omogućava da biblioteka koristi samo jedan e-potpis na svim opomenama (ne omogućava da se za svako odeljenje ili određeni broj opomene izabere drugi potpis). Podrazumevano se opomena ispisuje bez potpisa.
  - Opomene koje su izdate članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se adresiraju na ime nadređenog partnera/člana, a ne više na ime i prezime člana koji za pravno lice obavlja poslovanje sa bibliotekom. Opomene tako ne važe kao lična pošta zaposlenog kod nadređenog partnera/člana.
- Na ispisima koje biblioteka izdaje, odnosno šalje svojim članovima (reversi, računi, storno računa, knjižna odobrenja, opomene formata A4) usklađen je ispis podataka o izdavaču dokumenta (naslov biblioteke/odeljenja).
- Pri postupku pripreme obrazaca za reverse i račune promenjen je naziv vrste podatka "1. Odeljenje ispod naziva biblioteke" u "1. Podaci o odeljenju/dodatni podaci" jer uređivanje ove vrste podataka nudi nove mogućnosti podešavanja naslova kako za biblioteke sa odeljenjima tako i za biblioteke bez odeljenja.
- Na računima i reversima koji su izdati članovima kategorije *125 – pravna lica, spoljašnje ustanove* sada se više ne ispisuje ime i prezime lica koje u ime pravnog lica, odnosno spoljašnje ustanove koristi usluge biblioteke. Ispisivaće se samo podaci o pravnom licu, odnosno spoljašnjoj ustanovi (naziv, sedište, poreski broj, odnosno identifikacioni broj za PDV).
- Na reversu kod građe koja ima status *izgubljeno* sada se ispisuje datum isteka važenja ovog statusa (i ne datum kada je primerak označen kao izgubljen). Zato je promenjen naziv stupca u kojem se ispisuje ovaj datum, i to iz "izgubljeno/tip" u "važi do/tip".
- U cenovniku (editor **Usluge/potraživanja – grupa**) kao jedinica mere stavke može se uneti i komad i sat.
- Prilikom pripreme ispisa *POZ-TR-04 : Spisak blagajničkih transakcija* uklonjen je parametar upita "Broj člana". Sadržaj ispisa dopunjen je ispisom podataka o broju članske karte. Na ispisu će biti dopunjen zbirni prikaz blagajničkih transakcija po pojedinačnim korisničkim imenima i vrstama blagajničkih transakcija.

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

- U skladu sa *Pravilnikom o promeni Pravilnika o zahtevima za računarske programe i elektronske uređaje, upravljanje i delovanje informacionog sistema i sadržaju, obliku, načinu i rokovima za dostavljanje podataka (Službeni list Republike Slovenije, br. 18/16)* dopunjeni su ispisi podataka o izdatim računima pri gotovinskom poslovanju – datoteke ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT i IZPIS RAČUNI STAVKE.TXT. Podaci za obe datoteke sada mogu da se pripreme metodom **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI ZAGLAVLJA.TXT)**, odnosno **Račun / Ispiši podatke o izdatim računima (ISPIS RAČUNI STAVKE.TXT)**, a ne više u segmentu COBISS3/Ispisi.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri produženju roka pozajmice građe u posluženom odeljenju, ako postoje rezervacije u matičnom odeljenju.
- Otklonjena je greška koja se javljala pri sortiranju građe u ispisu reversa tako da se na vrhu reversa nalazi građa sa starijim datumom isteka.
- Otklonjena je greška zbog koje prenos iz bibliobusa nije mogao da se evidentira za građu koja je postala nedostupna za pozajmicu.
- Otklonjena je greška zbog koje je građa mogla da se rezerviše za odeljenje u matičnom odeljenju.

V6.7-01, 9. – 10. juli 2016.

- U pretraživač **Član** dodato je polje za pretraživanje "Stanica bibliobusa".

V6.7-00, 25. – 26. juni 2016.

- Dopunjen je ispis podataka o građi koji se ispisuju u prozoru **Uvid u stanje građe**. Od sada kod monografskih publikacija ispisuju se autor, naslov, godina izdanja i jezik publikacije, a kod serijskih publikacija ispisuju se naslov, ISSN broj, jezik publikacije i izdavač.
- Za građu koja je pozajmljena za čitaonicu (status S) i koja nije vraćena istog dana, član dobija opomenu narednog dana nakon isteka roka vraćanja. Kod svih sledećih opomena uvažavaju se intervali tolerancije za opomene koji su određeni vremenskim parametrima pozajmice.
- U biblioteci od sada možete sami da odredite e-adresu na koju treba da se šalju kopije e-obaveštenja. Ovu adresu određujete metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC**; otvara se prozor u kojem kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja** upisujete odgovarajuću e-adresu. Ako biblioteka ima odeljenja i ako želite da se kopije e-obaveštenja za pojedinačna odeljenja šalju na posebnu adresu (ne na adresu koja je određena metodom **Podaci za kontakt i informacije za COBISS/OPAC)**, e-adresa se upisuje u editor **Odeljenje** kod **E-adresa za kopije e-obaveštenja**.

Kod ograničenja broja pozajmljenih primeraka van biblioteke od sada se može odrediti najveći mogući broj pozajmljenih jedinica građe van biblioteke bez obzira na vrstu građe. Ovaj broj se upisuje metodom **Domaća biblioteka / Ograničenja poslovanja** kod *Ograničavanje broja poz. primeraka – van biblioteke* u rubrici "*ukupno*

Institut informacijskih znanosti
Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija
+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si

ograničenje". Ukoliko su određena i ograničenja najvećeg broja pozajmljenih primeraka za pojedinačnu vrstu građe, uvažavaju se i ta ograničenja. U ovom slučaju član može da pozajmi van biblioteke najveći mogući broj pojedinačne vrste građe, a ukupan broj svih pozajmljenih primeraka građe ne sme da prekorači broj koji je određen ukupnim ograničenjem.

Institut informacijskih znanosti

Prešernova ulica 17
2000 Maribor
Slovenija

+386 2 2520 331
izum@izum.si
www.izum.si